

1.

 1)					
(o)á	a	u	e	é	i

1. Pouze (kámec), pod nímž jest oblouček, vyslovuj „o“, každé jiné „á“!

2.

 g	 n na konci	 n	 v	 j									
													
													
													
													
													

1. Gan - zahrada, ganí - má zahrada. Přivlastňovací náměstka se vyjadřuje příponou.
2. Šikmá čárka nad slovem označuje přízvuk. Najdeš ji jen tam, kde jest přízvuk na předposlední slabice. Kde není žádná čárka, vyslov s přízvukem poslední slabiku!

הַשָּׂפָה הָעִבְרִית
 HASAFAH HAIVRIT
 UČEBNICE HEBREIŠTINY

Napsal
 Dr. RICHARD FEDER
 Spolupracoval
 JOSEF GOLDSCHILD

V KOLÍNĚ 1940.

Nákladem vlastním, - Ofsetem vytiskla knihtiskárna J. L. Böyer, a. s. v Kolíně.

5.

ל_l

ק_k

הנה תוד

קל קל קל קל קל קולו קולו קולו
 קון סקון סלון סלון סלון סלון סלון סלון
 (1) הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד.
 הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד.
 הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד.

(2) הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד.
 הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד. הנה ילד.

1. Tu jest hošík. Slovo „jest“ se v hebr. zpravidla nevyjadřuje. 2. Tu jest ten hošík.

6.

ש_s

ש_s

שש שש שש שש שש שש שש שש שש שש
 שש שש שש שש שש שש שש שש שש שש
 שש שש שש שש שש שש שש שש שש שש
 שש שש שש שש שש שש שש שש שש שש

הנה שש. הנה שש. הנה שש. הנה שש. הנה שש. הנה שש.
 (1) שש שש. שש שש. שש שש. שש שש. שש שש. שש שש.

שש שש. שש שש. שש שש. שש שש. שש שש. שש שש.

3.

ו

ו

וו וו וו וו וו וו וו וו וו וו
 וו וו וו וו וו וו וו וו וו וו
 וו וו וו וו וו וו וו וו וו וו

4.

ח_{ch}

ח_h

ח_a

חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח
 חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח

(1) חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח
 (2) חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח

חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח
 חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח

חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח
 חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח

חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח
 חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח

חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח
 חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח

חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח
 חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח

חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח
 חח חח חח חח חח חח חח חח חח חח

1. V hebr. máme pouze rod mužský a ženský. Podstatná jména rodu ženského končí zpravidla na ח. Toto ח na konci slova jest němé, proto je nevyslovujeme.

2. Člen: ten, ta, to zní hebrejsky ח a píše se se slovem dohromady. Oba rody mají týž člen.

3. Tato tečka v ח se jmenuje „mappiq“, označuje „její“.

בַּת, הַבַּת, בַּיִת, הַבַּיִת, דָּלַת, הַדְּלָת, פַּתַּח, הַפַּתַּח.
 תּוֹרָה, הַתּוֹרָה, תּוֹרָתִי²⁾, תּוֹרָתוֹ, תּוֹרָתָהּ, תּוֹרָתֵנּוּ.
 דּוֹרָה, הַדּוֹרָה, דּוֹרָתִי, דּוֹרָתוֹ, דּוֹרָתָהּ, דּוֹרָתֵנּוּ.
 יוֹנָה, הַיּוֹנָה, יוֹנָתִי, יוֹנָתוֹ, יוֹנָתָהּ, יוֹנָתֵנּוּ.
 בַּיִת, הַבַּיִת, בַּיְתִי, בַּיְתוֹ, בַּיְתָהּ, בַּיְתֵנּוּ.
 בַּבַּיִת, בַּדְּלָת, בַּחֲלוֹן, בַּפַּתַּח, בַּתּוֹרָה.

הַבֵּן, בְּנֵן, הַבַּת, בַּת, הַדּוֹר, בְּחֹדֶר, הַדּוֹרָה, בִּשְׂדֵה.
 הַדָּג, בְּנֵהָר, הָנוּ, בִּבְשָׂר, הַתֵּנּוֹר, בַּחֲדָר, הַנֶּחֱשׁ, בִּשְׂדֵה.
 הָנָה, יוֹנָתִי.

1. ת a ת ת vyslovujeme v ivritu stejně. 2. Podstatná jména rodu ženského mění konečné ה v ת, když přijímají přivlastňovací přípony.

9.

• Švá.

Tyto dvě tečky nad sebou se jmenují švá. Na počátku slabiky je vyslovujeme jako krátké e, na konci slabiky je nevyslovujeme, psátí je však musíme.

נָר, דְּיוֹ גְדִי גְדוּלָה לְבָנָה שְׁחוּרָה
 שֶׁל־חֶן יֶלְדָה תְּרַנְנָל תְּרַנְנָלַת
 נִיָה,¹⁾ הַנִּיָה, דְּיוֹ, הַדְּיוֹ, גְּדִי, הַגְּדִי.
 חֲדָר,²⁾ סְדָרִי, רְנָל, רְנָלִי, יָלָה, יֶלְדִי, בְּנָה, בְּנָדִי, רְנָל.
 דְּנָלִי, בֵּן, בְּנִי, בַּת, בַּתִּי, גְּדִי, גְּדִי, נִיָה, נִיָדִי.
 יֶלְדָה, יֶלְדָתִי, בַּבַּיִת, בַּחֲדָרִי, בַּחֲלוֹנִי, בַּתּוֹרָתֵנּוּ.

הַנְּחֵשׁ גְּדוּל, הַשְּׂדֵה גְּדוּל, הַשֶּׁק גְּדוּל, הַחֲלוֹן גְּדוּל.
 הַרְנָל גְּדוּל, הַדּוֹר גְּדוּל.

1. Přívlastek stojí vždy za podst. jménem. Nepřekláděj „zahrada veliká“, nýbrž „veliká zahrada“. 2. Had jest veliký.

7.

ר v ב b¹⁾

ר r, ר r, ר r, ר r, ר r, ר r
 ב b, ב b, ב b, ב b, ב b, ב b
 בֵּן, הַבֵּן, גַּר, הַגָּר, שׂוֹר, הַשּׂוֹר, חָדָר, הַחָדָר, בִּשְׂדֵה
 הַבִּשְׂדֵה, נֶהָה, הַנֶּהָה, חָלָב, הַחָלָב, רָנְל, הַרְנָל.²⁾
 שְׂלַג לְבָן, הַשְּׂלַג לְבָן, חָלָב לְבָן, הַחָלָב לְבָן, יַיִן
 לְבָן, תַּיִן לְבָן, שׂוֹר שְׁחוּר, הַשּׂוֹר שְׁחוּר, בְּנָד שְׁחוּר,
 הַבְּנָד שְׁחוּר, חָדָר גְּדוּל, הַחָדָר גְּדוּל.
 בְּנָן, בִּשְׁק, בַּחֲדָה בַּיִן, בִּשְׂדֵה, בְּבָנָה, בִּקֹן, בִּשְׂלָג,
 בַּרְנָל, בַּיָה, בִּבְשָׂה, בַּחֲלָב.

1. Tato tečka se jmenuje dágesš. ב a ב jsou tatáž písmena, někdy je vyslovujeme „v“ a jindy „b“. 2. Před ר zní člen ה, před ח zní ה. 3. ב znamená „ve“. Místo ב říkáme někdy ב a někdy ב. To se řídí podle členu.

8.

ת t ת t¹⁾

ת t, ת t, ת t, ת t, ת t, ת t

סָפָר סַפָּסֵל פָּה פָּרָה יָפָה יָפָה קָדוּשׁ קָדוּשָׁה.
 סִפְר סִפְרֵי סִפְרָד סִפְרָד סִפְרוּ סִפְרָה.
 סוּם סוּמֵי סוּסָד סוּסָד סוּסוּ סוּסָה.
 סַפְסָל סַפְסָלֵי סַפְסָלָד סַפְסָלָד סַפְסָלוּ סַפְסָלָה.
 פָּה פִּי פִּיךָ פִּיךָ פִּיךָ פִּיךָ יָד יָדֵי יָדָד יָדָד יָדוּ יָדָה.
 יָיִן יֵינִי יֵינִי יֵינָד יֵינָד יֵינָה יֵינָה.

יוֹסֵף יוֹלָד יוֹפָה רוּת יִלְדָה יָפָה הַתּוֹרָה סֵפֶר גְּדוּל
 וְקָדוֹשׁ יָשׁוּן וְיָפָה בָּגְנָד סַפְסָל יָרַק בָּגְנָה סַפְסָל כָּחֹל.
 בָּגְנָנוּ סַפְסָל לָבָן הַפָּרָה גְּדוּלָה כְּשׂוֹר פָּרְתָנוּ לְבָנָה
 כְּשָׁלָג סִפְרֵי יָפָה כִּסְפָּרָד בְּגָרֵי כְּבִגְרָד.

13.

מ na konci slova m

מֵ מִ מוּ מוּ מוּ מוּ מִ יָם יָם יוֹם רָם שָׁם קוּם
 מָרַק מְיֹם לָחֶם שְׁמֵשׁ שָׁמַיִם מְלָדָה תְּמוּנָה.
 מוֹרָה מוֹרָה תְּלַמֵּד תְּלַמֵּדָה בֵּית־הַסֵּפֶר.
 (גְּנִיָּם, רוּדִים, דְּגִים, סָלִים, פְּדִים, שִׁקִּים, סוּסִים, מוֹרִים,
 תְּלַמֵּדִים, סַפְסָלִים.
 דוּדוּת, תּוֹרוּת, מוֹרוּת, תְּלַמִּידוּת, פָּרוּת.

לָחֶם לַחְמֵי לַחְמֵךְ לַחְמְךָ לַחְמוּ לַחְמָה.
 מָלָד מְלָבֵי מְלָבְדֵךְ מְלָבְדֵךְ מְלָבוּ מְלָבָה.
 מִי פֶּה? יוֹסֵף וְדוּד פֶּה וְגַם יְהוּדָה פֶּה.
 מִי שֵׁם? שָׁם מְרִים וְגַם רַבָּקָה, לָאָה וְרַחֵל.
 מַה פֶּה? פֶּה מְרַק וּבֶשֶׂר לָחֶם וּמָיִם.
 מַה שֵׁם? שָׁם הַשָּׁמַיִם וְהַשָּׂמֶשׁ.

מִי בְּבֵית־הַסֵּפֶר? הַמּוֹרִים וְהַתְּלַמִּידִים בְּבֵית־הַסֵּפֶר.
 מַה בְּבֵית־הַסֵּפֶר? הַסַּפְסָלִים וְהַתְּמוּנוֹת בְּבֵית־הַסֵּפֶר.
 הַתְּלַמִּיד יוֹשֵׁב בַּסַּפְסָל וְלֹא־מֵד.
 הַתְּלַמִּידָה יוֹשֶׁבֶת בַּסַּפְסָל וְלֹא־מְדָת.
 הַתְּלַמִּידִים יוֹשְׁבִים בַּסַּפְסָלִים וְלֹא־מְדִים.
 הַתְּלַמִּידוֹת יוֹשֶׁבוֹת בַּסַּפְסָלִים וְלֹא־מְדוֹת.

1. Podstatná jména rodu mužského končí v mn. čísle zpravidla na ים a ženská ורת.

14.

ז

זָה זָה זָה זָה זָה זָה זָה זָה זָה
 מְזוּזָה שׁוֹפֵר מְנוּרָה קוּל הַזָּק בֵּית־הַכְּנֶסֶת הָר
 רַב, רַבָּה יְרֵבִים, רַבּוֹת.
 כְּבִיתָנוּ יֵשׁ מְזוּזָה וְגַם בְּבֵית־מוֹרֵי יֵשׁ מְזוּזָה. מַה יֵּשׁ

ט

טַתּ מוֹתוֹ מוֹתוֹ טַתּ טַתּ טַתּ מוֹתוֹ מוֹתוֹ טַתּ טַתּ
 מִטָּה, מִטָּתִי, יִלְקוּט, יִלְקוּטִי, מִחֲבַרְתִּי, מִחֲבַרְתִּי, סָבָה,
 מְזוּן, מְזוּנִי, טוֹב, טוֹבָה, טוֹבִים, טוֹבוֹת,
 קָטַן, קָטָנָה, קָטָנִים, קָטָנוֹת.

מְזוּן טוֹב מְזוּן טוֹב מְזוּן טוֹב
 דָּגָל קָטָן דָּגָל קָטָן דָּגָל קָטָן
 דָּגִים קָטָנִים דָּגִים קָטָנִים דָּגִים קָטָנִים
 מַה טוֹב? הֲלֹאֵם טוֹב, הַבְּשָׂר טוֹב וְגַם הַיַּיִן טוֹב. הֲלֹאֵם
 מְזוּן טוֹב וְגַם דָּגִים מְזוּן טוֹב. מִי טוֹב? מוֹרֵי טוֹב
 וְגַם מוֹרְתֵי טוֹבָה. יוֹסֵף יֵלֵךְ קָטָן. גָּרִים יֵלְדוּ קָטָנָה.
 הַמִּטָּה הַקָּטָנָה לְבָנָה. מַה יֵּשׁ בְּיִלְקוּטִי? סִפְרָךְ
 וּמִחֲבַרְתְּךָ בְּיִלְקוּטְךָ.

1) סוּסָנוּ סוּסָכֶם סוּסָכֶן סוּסָם סוּסָן
 לַחֲמֵנוּ לַחֲמֵכֶם לַחֲמֵכֶן לַחֲמָם לַחֲמָן
 חֲדָרְנוּ חֲדָרְכֶם חֲדָרְכֶן חֲדָרָם חֲדָרָן
 בֵּיתֵנוּ בֵּיתְכֶם בֵּיתְכֶן בֵּיתָם בֵּיתָן
 תּוֹרְתֵנוּ תּוֹרְתְכֶם תּוֹרְתְכֶן תּוֹרְתָם תּוֹרְתָן

בְּבֵית־הַכְּלָסֶת? בְּבֵית־הַכְּלָסֶת יֵשׁ שׁוֹפָר וּמְנוּחָה. הַשׁוֹפָר
 בְּבֵית־הַכְּלָסֶת גְּדוּל, קוּלוֹ חֲזָק. בְּבֵית־הַכְּלָסֶת יֵשׁ סִפְסָלִים,
 הַסִּפְסָלִים בְּבֵית־הַכְּלָסֶת גְּדוּלִים וְגִבְהִים. כִּמָּה סִפְסָלִים
 יֵשׁ בְּבֵית־הַכְּלָסֶת? בְּבֵית־הַכְּלָסֶת יֵשׁ סִפְסָלִים רַבִּים
 וְגַם בְּבֵית־הַסֶּפֶר יֵשׁ סִפְסָלִים רַבִּים.

2) שֵׁלֶג לָבָן	הַשֵּׁלֶג לָבָן	הַשֵּׁלֶג הַלָּבָן
סוּם שָׁחוּר	הַסוּם שָׁחוּר	הַסוּם הַשָּׁחוּר
שׁוֹר חֲזָק	הַשׁוֹר חֲזָק	הַשׁוֹר הַחֲזָק
בַּיִת גְּבִיחַ	הַבַּיִת גְּבִיחַ	הַבַּיִת הַגְּבִיחַ
פָּרָה לְבָנָה	הַפָּרָה לְבָנָה	הַפָּרָה הַלְּבָנָה
סֶפֶר חֲדָשׁ	הַסֶּפֶר חֲדָשׁ	הַסֶּפֶר הַחֲדָשׁ
בָּגֵד יָשָׁן	הַבָּגֵד יָשָׁן	הַבָּגֵד הַיָּשָׁן
דִּיּוֹ שָׁחוּרָה	הַדִּיּוֹ שָׁחוּרָה	הַדִּיּוֹ הַשָּׁחוּרָה
הָרִים גְּבִיחִים	הַהָרִים גְּבִיחִים	הַהָרִים הַגְּבִיחִים
תְּלַמִּידִים גְּדוּלִים	הַתְּלַמִּידִים גְּדוּלִים	הַתְּלַמִּידִים הַגְּדוּלִים
תְּלַמִּידוֹת גְּדוּלוֹת	הַתְּלַמִּידוֹת גְּדוּלוֹת	הַתְּלַמִּידוֹת הַגְּדוּלוֹת
תּוֹרוֹת קְדוּשׁוֹת	הַתּוֹרוֹת קְדוּשׁוֹת	הַתּוֹרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת
פַּה ³⁾ (יֵשׁ) הַסֶּפֶר הַחֲדָשׁ וְשֵׁם (יֵשׁ) הַסֶּפֶר הַיָּשָׁן. הִגְיָה		
הֲלֹאֵם הַלָּבָן וְהַשָּׁחוּר. הִגְיָה בָּגֵד הַגְּדוּל. הִגְיָה סִפְרָךְ		

הִיפָּה.
 1. Přídavné jméno má v ženském rodě a v mn. čísle tytéž koncovky jako podst. jméno. 2. Rozlišuj dobře: bílý sněh - sněh jest bílý - ten bílý sněh! 3. Slovkem יָשָׁן vviadňujeme žarto, jesti

בְּבֵית הַסֵּפֶר יֵשׁ לְיָמֵי גְדוּל וְשָׁחֹר. הַסּוּס חֹזֵק, הַחֲמוֹר
 חֲלָשׁ. הַסּוּסִים חֹזְקִים, הַחֲמוֹרִים חֲלָשִׁים. אֵיךְ הַשֶּׁמֶשׁ
 וְהַיָּרֵחַ? הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ בְּשָׁמַיִם. אֵיךְ הַשָּׂבָלִים?
 הַשָּׂבָלִים בְּשָׂדֵה.

19.

Různá pravidla pro čtení.

1. Jméno boží. „Bůh“ řekneme hebr. אֱלֹהִים nebo אֱל, náš Bůh אֱלֹהֵינוּ.
- Izraelité označovali svého Boha jménem יְהוָה. Toto slovo nečteme tak, jak jest vytištěno, nýbrž vyslovujeme je „Adonaj“ a překládáme je **Hospodin** nebo **Věčný**. Místo יְהוָה najdeme často v knihách „אֲדֹנָי“ a i toto slovo čteme „Adonaj“ Slovo יְהוָה nikdy nepíšeme, nýbrž naznačíme je písmenem ׀ nebo ׀.
2. Stojí-li dvě švá na konci slova, nečteme žádné.
3. Stojí-li švá pod souhláskou, která má dágeš, čteme je jako krátké e.
4. Švá vyslovujeme jako krátké e, stojí-li pod souhláskou, za kterou tatáž souhláska následuje.
5. Tečka pro ש a ש, zastupuje často ׀.
6. Stojí-li samohlásky pod ׀ a ׀, pak je vyslovujeme jako ׀.

אֵת שְׂמֵרָתְךָ קִדְּשָׁנוּ שְׂבָבֶל הַנְּשָׂמָה
 הַלְלוּ רִנְנוּ רֹמְמוֹ שְׁלָל שִׁשָּׁן עֲשֵׂה נִשְׂחָה
 מִשְׂחָה נִשְׂחָה שְׁלָשׁ שִׁפְרָה צִוְּאָר קִוִּיתִי הִזָּה קִוִּי

18.

⋮ Švá před — nazýváme chatef pátach, před ⋮, chatef ségol, před ׀, chatef kamac. Vyslovujeme je jako krátké a, krátké e a krátké o.

Stojí-li ׀ na konci slova, čteme je „ach“ a nazýváme je pátach furtivum.

אֲגִזָּו חֲמוֹר נִעְרָה עֲנָלָה אָנְיָה שְׂבָלִים.
 יָרַח. לְיָמֵי לְוַחֵי לְוַחֵי לְוַחֵי לְוַחֵי לְוַחֵי לְוַחֵי לְוַחֵי.
 תְּפִיחַ תְּפִיחֵי תְּפִיחֵי תְּפִיחֵי תְּפִיחֵי תְּפִיחֵי תְּפִיחֵי.
 חֲדָשׁ חֲדָשָׁה, חֲדָשִׁים, חֲדָשׁוֹת. חֹזֵק, חֹזְקָה, חֹזְקִים, חֹזְקוֹת.
 חֲלָשׁ, חֲלָשָׁה, חֲלָשִׁים, חֲלָשׁוֹת. מְתוּק, מְתוּקָה, מְתוּקִים, מְתוּקוֹת.
 מְתוּקוֹת.

אָב וְאִם. אָבִי וְאִמִּי. אָבִיךָ וְאִמְךָ. אָבִיךָ וְאִמְךָ. אָבִי
 וְאִמִּי. אָבִיךָ וְאִמְךָ. אָבִיךָ וְאִמְךָ. אָבִיךָ וְאִמְךָ.
 אָבִיכֶם וְאִמְכֶן. אָבִיכֶם וְאִמְכֶם. אָבִיכֶם וְאִמְכֶם.

אָח וְאָחוֹת. אָחִי וְאָחוֹתִי. אָחִיךָ וְאָחוֹתְךָ. אָחִיךָ
 וְאָחוֹתְךָ. אָחִיו וְאָחוֹתוֹ. אָחִיָּה וְאָחוֹתָהּ. אָחִינוּ
 וְאָחוֹתֵנוּ. אָחִיכֶם וְאָחוֹתְכֶם. אָחִיכֶם וְאָחוֹתְכֶם.

אָחִי לְעַר חֹזֵק. אָחוֹתִי נִעְרָה חֹזְקָה. בְּחָצֵר יֵשׁ עֲנָלָה
 חֲדָשָׁה. בְּנֶחֱר יֵשׁ אָנְיָה יִרְקָה. הָאֲגִזָּו מְתוּק. גַּם הַתְּפִיחַ
 מְתוּק. הָאֲגִזָּוִים מְתוּקִים. גַּם הַתְּפִיחִים מְתוּקִים.

21.

1) מי זה? 2) מי זאת? 3) מי אלה?
4) מה זה? 5) מה זאת? 6)7) מה אלה?

מי זה? זה יוסף. זה יעקב מונק. זה האדון שולץ.
מי זאת? זאת מרים. זאת לאה ביה. זאת הגברת שולץ.
מי אלה? אלה אנדרה ומשה, רות ורחל.
מה זה? זה חדר. זה קיר. זה חלון. זה פנור. זה כסא.
זה ארון. זה שלחן. זה שעון. זה ראי. זה ספר. זה נר.
זה עט. זה ילקוט. זה שכינ. זה אוזר. זה פד. זה
בקבוק. זה סל.

מה זאת? זאת דלת. זאת תקרה. זאת רצפה. זאת
תמונה קטנה. זאת מטה. זאת ספה. זאת קסת. זאת
דיו. זאת מהברת.

מה אלה? אלה ספסלים, אלה עגלות, אלה אניות,
אלה שבילים, אלה אנזים, אלה תפוחים.

1. Kdo jest to? je-li osoba, na kterou se táži, rodu muž. 2. Kdo jest to? je-li dotazovaná osoba r. žen. 3. Kdo jsou to? 4. Co jest to? - ptám-li se na věc r. muž. 5. Co jest to? - ptám-li se na věc r. ž. 6. Co jsou to? 7. Tázací zájmeno má tytéž záměny jako člen: מה מה.

22.

הנה¹ הוא האלה - הוא הוא הם הנה
האבר הנה הרוץ, אבל האבר הוא עצל.
האברה הואת הרוצה, אבל האברה הוא עצלה.

23.

1) מה? מה? מה? 2) איזה? איזה? איזה?

העץ הזה גבה, ומה העץ הוא? גם העץ הוא גבה.
החלב הזה מתוק, ומה החלב הוא? גם החלב הוא
מתוק. הנגנים האלה גדולים, ומה הנגנים הם? גם הנגנים
הם גדולים. הדיו הואת שחורה, ומה הדיו הוא?
הוא ירקח. איזה איש עשיר, הנה או הוא? האיש
הוא עשיר. איזה אישה חשוכה, הואת או היא?
האישה היא חשוכה. איזה תלמידים עצלים, האלה

1. Tento, tato, tito a tyto. Ukazovací zájmeno stojí za podst. jménem.

או הָהֵם? הַתְּלַמִּידִים הָאֵלֶּה עֲצֵלִים. אִיזוֹ תְּלַמִּידוֹת הֵן
 חֲרוּצוֹת, הָאֵלֶּה אוֹ הֵהֵן? הַתְּלַמִּידוֹת הָאֵלֶּה חֲרוּצוֹת
 וְגַם הַתְּלַמִּידוֹת הֵהֵן חֲרוּצוֹת.

1. מַה neznamená pouze co, nýbrž také „jaký?“ a „jak?“. 2. Který?, která?, kteří?
 a které?

24.

אֲנִי¹ אַתָּה אַתָּה הוּא הוּא אֲנִי אַתָּם אַתָּם הֵם הֵם הֵן
 אֲנִי² חָכָם, אַתָּה חָכָם, הוּא חָכָם, אֲנִי חָכָם, אַתָּם חָכָם, אַתָּם
 חָכָם הֵם חָכָם. אֲנִי חָכָמָה, אַתָּה חָכָמָה, הוּא
 חָכָמָה, אֲנִי חָכָמוֹת, אַתָּם חָכָמוֹת, הֵן חָכָמוֹת.
 אֲנִי פוֹעֵל צָעִיר, אַתָּה פוֹעֵל צָעִיר, הוּא פוֹעֵל צָעִיר,
 אֲנִי חָכָם פוֹעֵל צָעִיר, אַתָּם חָכָם פוֹעֵל צָעִיר, הֵם
 פוֹעֵל צָעִיר. אֲנִי פוֹעֵל צָעִיר, אַתָּה פוֹעֵל צָעִיר,
 הוּא פוֹעֵל צָעִיר, אֲנִי פוֹעֵל צָעִיר, הֵן פוֹעֵל צָעִיר,
 אַתָּם פוֹעֵל צָעִיר, הֵן פוֹעֵל צָעִיר.
 אֲנִי חָלוּץ חֹק, אַתָּה חָלוּץ חֹק, הוּא חָלוּץ חֹק,
 אֲנִי חָלוּץ חֹק, אַתָּם חָלוּץ חֹק, אַתָּם חָלוּץ חֹק, הֵם
 חָלוּץ חֹק. אֲנִי חָלוּץ חֹק, אַתָּה חָלוּץ חֹק,
 הוּא חָלוּץ חֹק, אֲנִי חָלוּץ חֹק, אַתָּם חָלוּץ חֹק,
 הֵן חָלוּץ חֹק, הֵן חָלוּץ חֹק, הֵן חָלוּץ חֹק.

³אֲנִי חוֹלָה, אֲנִי חוֹלָה
 אֲנִי יָלֵד קָטָן
 אֲנִי יָלֵדָה קָטָנָה
 אֲנִי תְּלַמִּיד טוֹב
 אֲנִי תְּלַמִּידָה טוֹבָה
 אֲנִי אִישׁ יִשְׂרָאֵל
 אֲנִי אִשָּׁה חַשׁוּבָה
 אֲנִי רוֹעֵה נֶאֱמָן
 אֲנִי מוֹרֵה עֲבָרִים
 אֲנִי חָבֵר טוֹב
 אֲנִי חֲבֵרָה טוֹבָה
 אֲנִי אֶבֶר יְהוּדִי
 אֲנִי אֲבִיד וְאַתָּה בְּנִי. אֲנִי אֹמֵד וְאַתָּה בִּתְּנִי. אֲנִי אִישׁ
 וְאַתָּה אִשָּׁתִּי. אַתָּם מוֹרִים וְאַנְחֵנוּ תְּלַמִּידִים.
 מִי אֲנִי? אַתָּה אָבִי וּמוֹרִי. אַתָּה אִמִּי וּמוֹרְתִי.
 מִי אַתָּה? אֲנִי אַחִיד יַעֲקֹב. מִי אַתָּה? אֲנִי אַחִיד דִּינָה.
 מִי הוּא זֶה? זֶה הוּא חֲבֵרִי דָוִד.
 אַתָּם חֲרוּצִים וְגַם אֲנִי חֲרוּצִים. אַתָּם חֲרוּצוֹת וְגַם
 אֲנִי חֲרוּצוֹת. הֵם טוֹבִים וְהֵן טוֹבוֹת.

1. Osobní námětky: já, ty (mužil), ty (ženo!), on, ona, my, vy (mužil), vy (ženy!), oni,
 ony. 2. Já jsem chytrý. 3. Příklady k nacvičení osobních nám.

אתה, מורי, יושב על הכסא. איפה עומד כסאי? כסאיך
עומד לפני הספסלים.

מה אנחנו עושים פה? אנחנו לומדים פה. מה אנחנו
לומדים פה? אנחנו לומדים פה עברית. גם אחי
משה לומד עברית - וגם אחותי שושנה לומדת
עברית. אני שומע. מה אתה שומע? אני שומע
קול-מורי וקול-מורתך. מה אתה רואה פה? אני
רואה פה שלחן, כסא וספסלים. מי קורא בבית-הכנסת
בתורה? החזן קורא בבית-הכנסת בתורה. אתה קורא
בספר עברי וגם אני קורא בספר עברי.

1. Já (muž) sedím, miluji, čtu, vidím, slyším. 2. Já (žena) sedím, miluji, čtu, vidím, slyším.

26.

Přítomný čas sloves.

אני	בא	שב	ישן	מדבר	מבין
אתה	בא	שב	ישן	מדבר	מבין
הוא	בא	שב	ישן	מדבר	מבין
אנחנו	באים	שבים	ישנים	מדברים	מבינים
אתם	באים	שבים	ישנים	מדברים	מבינים
הם	באים	שבים	ישנים	מדברים	מבינים

25.

Přítomný čas sloves.

אני	יושב	אוהב	קורא	רואה	שומע
אתה	יושב	אוהב	קורא	רואה	שומע
הוא	יושב	אוהב	קורא	רואה	שומע
אנחנו	יושבים	אוהבים	קוראים	רואים	שומעים
אתם	יושבים	אוהבים	קוראים	רואים	שומעים
הם	יושבים	אוהבים	קוראים	רואים	שומעים

אני	יושבת	אוהבת	קוראת	רואה	שומעת
את	יושבת	אוהבת	קוראת	רואה	שומעת
היא	יושבת	אוהבת	קוראת	רואה	שומעת
אנחנו	יושבות	אוהבות	קוראות	רואות	שומעות
אתן	יושבות	אוהבות	קוראות	רואות	שומעות
הן	יושבות	אוהבות	קוראות	רואות	שומעות

זה, איפה אתה יושב? אני יושב פה על הספסל.
איפה יושב חברך משה? גם חברי משה יושב על
הספסל. איפה יושבת חברתך מרים? גם חברתי
מרים יושבת על הספסל. איפה יושב אני, מורה?

ביום. מה עושה אביך היום? אבי עובד היום
 בכפר. מה עושה אמך עכשיו? עכשיו אמי מבשלת
 במטבח. מה מבשלת אמך היום? היא מבשלת מרק.
 בשר ותפוחי-אדמה. אני מדבר פה עברית. גם אתם
 מדברים פה עברית. מי מבין עברית? אנחנו מבינים
 עברית.

1. Já (muž) přicházím, vracím se, spím, mluvím, rozumím. 2. Já (žena)
 přicházím vracím se, spím, mluvím, rozumím.

27.

1) של מי? של המורה. של מורי.
 2) שלי שלך שלך שלו שלי
 שלנו שלכם שלכן שלהם שלהן
 של מי הסרגל הזה? הוא שלי. של מי העט הזה?
 הוא שלך. של מי העפרון הזה? הוא שלו. של מי
 התמונה הזאת? היא שלה. של מי המחברת הזאת?
 היא שלך. של מי הספרים האלה? הם שלנו. של מי
 האולרים האלה? הם שלכם. של מי המנורות האלה?
 הן של דודתנו. מה שלך? הבית הזה והכפרם ההוא
 שלי. מה הן הפרות של האפרים האלה? הן יפות.
 שלי שלך ושלי שלי.

1. Druhý pád vyjadřujeme slůvkem של. Cí?, učitelův, mého učitele. 2. Můj, tvůj
 (mužil), tvůj (ženol), jeho, její, náš, váš (mužil), váš (žen.), jejich (mužů), jejich (žen).

אני	באה	שבה	ישנה	מדברת	מבינה
את	באה	שבה	ישנה	מדברת	מבינה
היא	באה	שבה	ישנה	מדברת	מבינה
אנחנו	באות	שבות	ישנות	מדברות	מבינות
אתן	באות	שבות	ישנות	מדברות	מבינות
הן	באות	שבות	ישנות	מדברות	מבינות

מי בא שם? שם בא שכני. מאין בא שכנה?
 הוא בא מביתו. לאן הולך שכנה? שכני הולך אל
 השדה. מי בא פה? פה באים תלמידים. מאין באים
 התלמידים? התלמידים באים מביתם? לאן הולכים
 התלמידים? הם הולכים אל בית-הספר. מה עושים
 התלמידים בבית-הספר? הם לומדים שם. מתי הולכים
 התלמידים אל בית-הספר? הם הולכים אל בית-הספר
 בבקר. מתי שבים התלמידים מבית-הספר? הם שבים
 בערבים. מה עושים האנשים ביום ומה בלילה? האנשים
 עובדים ביום. הם עובדים מן הבקר עד הערב.
 בלילה האנשים ישנים. הם ישנים מן הערב עד
 הבקר. מי ישן גם ביום? הילדים הקטנים ישנים גם

הַיָּרֵחַ בַּלַּיְלָהָ אֶת מִי אַתָּה אוֹהֵב? אֲנִי אוֹהֵב אֶת
 אָבִי וְאֶת אִמִּי, אֶת אָחִי וְאֶת אֲחוֹתִי, אֶת סֵבִי וְאֶת
 סִבְתִּי, אֶת מִי עוֹד אַתָּה אוֹהֵב? אֲנִי אוֹהֵב גַּם אֶת
 דּוֹדִי וְאֶת דּוֹדָתִי, אֶת בֶּן-דּוֹדִי וְאֶת בַּת-דּוֹדִי, וְאֶת כָּל
 הַחֲבֵרִים. אֲנַחְנוּ אוֹהֵבִים אֶת עַמֵּנוּ וְאֶת מוֹלְדֵתֵנוּ.
 מִי אוֹהֵב אוֹתְךָ? הַחוֹרִים אוֹהֵבִים אוֹתִי וְהַחֲבֵרִים
 אוֹהֵבִים אוֹתִי. מִי מְלַמֵּד אוֹתְךָ? הַמּוֹרִים מְלַמְּדִים אוֹתִי.
 אֲנַחְנוּ רוֹאִים אֶתְכֶם וְאַתֶּם רוֹאִים אוֹתֵנוּ. הַיְלָדִים
 שָׂבוּס מִבֵּית-הַסֵּפֶר, אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתְכֶם. מָה אַתָּה
 מְחַפֵּשׂ? אֲנִי מְחַפֵּשׂ אֶת מַחְבְּרָתִי.

מָה אַתָּה אוֹכֵל? אֲנִי אוֹכֵל לֶחֶם לֶבָן.
 אֲנִי אוֹכֵל אֶת הַלֶּחֶם הַלֶּבָן.

1. Čtvrtý pád vyjadřujeme předložkou אֶת, klademe-li na předmět důraz, jinak bez אֶת. Co vidíš? Vidím školu. Koho vidíš? Vidím učitele. 2. Mne, tebe (m.), tebe (ž.), jej, ji, nás, vás (m.), vás (ž.), je (m.), je (ž.).

30.

1) מָה שְׂמֵךְ? מָה שְׂמֵךְ?
 2) שֵׁם שְׂמִי שְׂמֵךְ שְׂמֵךְ שְׂמוֹ שְׂמָה
 שְׂמֵנוּ שְׂמְכֶם שְׂמְכֵן שְׂמֶם שְׂמֵן
 מָה שְׂמֵךְ? שְׂמִי דָוִד.
 3) שֵׁם-אָבִיךָ? שֵׁם-אָבִי יַעֲקֹב.

28.

1) לְמִי? לַמּוֹרֶה. לְמוֹרֵי.
 2) לֵי לֵךְ לֵךְ לֹא לָהּ לָנוּ לְכֶם לְכֵן לָהֶם לָהֵן
 אֲנִי כוֹתֵב, מָה אַתָּה כוֹתֵב? אֲנִי כוֹתֵב מִכְּתָבִים.
 לְמִי אַתָּה כוֹתֵב? אֲנִי כוֹתֵב לּוֹ, לָהּ, לָהֶם, לָהֵן.
 לְמִי אַתָּה כוֹתֵב עוֹד? אֲנִי כוֹתֵב גַּם לְאָבִי וּלְאִמִּי.
 לְאָחִי וּלְאֲחוֹתִי, לְסֵבִי וּלְסִבְתִּי. אֲנִי נוֹתֵן. מָה אַתָּה
 נוֹתֵן? אֲנִי נוֹתֵן גְּדֻבּוֹת. לְמִי אַתָּה נוֹתֵן גְּדֻבּוֹת? אֲנִי
 נוֹתֵן גְּדֻבּוֹת לְעֵנִיִּים. לְמִי אַתָּה דוֹמֵה, לְאָבִיךָ אוֹ
 לְאִמְךָ? אֲנִי דוֹמֵה לְאָבִי. לְמִי דוֹמֵה הַזֶּאֱבִי? הַזֶּאֱבִי

1. Třetí pád vyjadřujeme předložkou ל, před švá Má-li podst. jméno ve 3. pádě člen, odpadá tento a řekneme Komu? Tomu učiteli, mému učiteli. 2. Mně, tobě (m.), tobě (ž.), jemu, jí, nám, vám (m.), vám (ž.), jim (m.) jim (ž.).

29.

1) מָה אַתָּה רוֹאֵה? אֲנִי רוֹאֵה אֶת בֵּית-הַסֵּפֶר.
 אֶת מִי אַתָּה רוֹאֵה? אֲנִי רוֹאֵה אֶת הַמּוֹרֶה.
 2) אוֹתִי אוֹתְךָ אוֹתְךָ אוֹתִי אוֹתָהּ אוֹתְךָ
 אוֹתֵנוּ אֶתְכֶם אֶתְכֵן אֶתְכֶם אוֹתְךָ
 אֲנִי רוֹאֵה. מָה אַתָּה רוֹאֵה? אֲנִי רוֹאֵה אֶת הַשָּׁמַיִם.
 מָה אַתָּה רוֹאֵה בַשָּׁמַיִם? אֲנִי רוֹאֵה בַשָּׁמַיִם אֶת
 הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ. אֲנִי רוֹאֵה אֶת הַשָּׁמֶשׁ בַּיּוֹם וְאֶת

אֵינְנוּ רַעְבּוֹת וְאֵינְנוּ צָמְאוֹת, אָבֵל אֲנַחְנוּ עֵיפוֹת.
 אֵינְךָ עָנִי וְאֵינְךָ עֲשִׂיר. אֵינְכֶם עֲנִיִּים וְאֵינְכֶם עֲשִׂירִים.
 אֵינְךָ עֲנִיָּה וְאֵינְךָ עֲשִׂירָה. אֵינְכֵן עֲנִיּוֹת וְאֵינְכֵן עֲשִׂירוֹת.
 הוּא אֵינְנוּ בְּבֵית וְאֵינְנוּ בְּגַן. הוּא אֵינְנָה בְּחֶצֶר וְאֵינְנָה
 בְּרֶפֶת. הָאִישׁ הַזֶּה חָכָם, הָאִישׁ הַהוּא אֵינְנוּ חָכָם.
 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה חֲכָמִים, הָאֲנָשִׁים הָהֵם אֵינָם חֲכָמִים.
 הָאִשָּׁה הַזֹּאת חְרוּצָה, הָאִשָּׁה הַהִיא אֵינְנָה חְרוּצָה.
 הַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֵינָן מְבַשְׁלוֹת הַיֵּטֵב.
²⁾ מַה לָּךְ? אֵין לִי ³⁾ כְּלוּם. מַה לָּהֶם? אֵין לָהֶם כְּלוּם.
 מִי בְּבֵית? אֵין אִישׁ בְּבֵית.

1. Nejsem (já nejsem, dva tvary), ty (mužil) nejsi, ty (ženo!) nejsi, on není, ona není, my nejsme, vy (m.) nejste, vy (ž.) nejste, oni nejsou, ony nejsou. 2. Co jest ti? Co ti chybí? Není mi nic. Ve slovíčku כְּלוּם nestojí dágeš, vynecháváme je, když předcházející slovo končí na א ו ה ו י. 3. Kdo jest doma? Nikdo není doma.

32.

¹⁾ הַיֵּשׁ לָךְ כָּרֶם? אֵין לִי כָּרֶם.
 אָנִי אִישׁ עָנִי, אֵין לִי בַיִת, אֵין לִי גֵן, אֵין לִי שָׂדֵה.
 אֵין לִי פָרְדֶּס, אֵין לִי כֶּסֶף, וְאֵין לִי זָהָב. לִילָד הַזֶּה
 אֵין אָב וְאֵין אִם, הוּא יְתוֹם. לִילָדָה הַזֹּאת אֵין אָב, הוּא
 יְתוּמָה. לִילָדִים הָאֵלֶּה אֵין הוֹרִים, הֵם יְתוּמִים. הַיֵּשׁ
 לָךְ אָב? כֵּן יֵשׁ לִי אָב. הַיֵּשׁ לָךְ אִם? כֵּן יֵשׁ לִי אִם.
 הַיֵּשׁ לָךְ אַחִים? כֵּן יֵשׁ לִי אַחִים. הַיֵּשׁ לָךְ אַחֵיוֹת? לֹא.

מַה שָׁם-אִמָּךְ? שָׁם-אִמִּי שָׂרָה.
 מַה שָׁם-אָחִיךָ הַגָּדוֹל? שָׁם-אָחִי הַגָּדוֹל מִשָּׂה.
 מַה שָׁם-אָחִיךָ הַקָּטָן? שָׁם-אָחִי הַקָּטָן יִצְחָק.
 מַה שָׁם-אַחֵיךָ? שָׁם-אַחֵי דִינָה.
 מַה שָׁם-מוֹרְךָ? שָׁם-מוֹרֵי אַבְרָהָם קָיָן.

מַה שְׁמִיךָ? שְׁמִי שׁוֹשֶׁנָּה.

מַה שָׁם-אָבִיךָ? שָׁם-אָבִי יוֹסֵף.

מַה שָׁם-אִמָּךְ? שָׁם-אִמִּי מִרְיָם.

מַה שָׁם-אָחִיךָ? שָׁם-אָחִי שְׁלֹמֹה.

מַה שָׁם-אַחֵיךָ הַגָּדוֹלָה? שָׁם-אַחֵי הַגָּדוֹלָה חַנָּה.

מַה שָׁם-אַחֵיךָ הַקָּטָנָה חַנָּה?

1. Jak se jmenuješ? - místo jaké jest tvé jméno? (mužil, žena!). 2. Jméno, mé jméno atd.
 3. Jméno tvého otce. Silná čára mezi dvěma slovy jest čára, spojující obě slova v jeden celek, náš 2. pád.

31.

אֵינְנוּ=אֵינִי ¹⁾	אֵינְנוּ=אֵינוּ	אֵינְךָ אֵינְךָ	אֵינְנָה=אֵינָה
אֵינְנוּ	אֵינָם	אֵינְכֶם אֵינְכֵן	אֵינָן
אֵינְנִי רַעֲב	וְאֵינְנִי צָמֵא	אָבֵל אָנִי	עֵיפֵי.
אֵינְנִי רַעֲבָה	וְאֵינְנִי צָמְאָה	אָבֵל אָנִי	עֵיפָה.
אֵינְנוּ רַעֲבִים	וְאֵינְנוּ צָמְאוֹם	אָבֵל אֲנַחְנוּ	עֵיפִים.

אָה אָבִיךָ וְאַיִה אִמְךָ? אָבִי בְּעִיר, אִמִּי בְּמִטְבָּח. אִיפֹה
 אַתָּה גָר? אִיפֹה גָר אָבִיךָ? אִיפֹה גָרִים הַחֲבֵרִים?
 אֲנִי גָר בִּירוּשָׁלַיִם? אָבִי גָר עַדְיוֹן בְּפָרָאנִי. הַחֲבֵרִים
 גָרִים בְּמוֹשְׁבוֹת. הַיּוֹדֵעַ אַתָּה, אִיפֹה גָר הָרוֹפֵא? בֶּן,
 יוֹדֵעַ אֲנִי, הוּא גָר אֲצֵל בֵּית-הַדּוֹאֵר. הַיּוֹדֵעַ אַתָּה,
 מַה שְּׁמוֹ? לֹא, אֲנִינִי יוֹדֵעַ, אֲבָל אִשְׁתִּי יוֹדַעַת אֵת שְׁמוֹ.

1. Kam jdeš? 2. Kde jest tvůj otec? Kde bydlí tvůj otec? Při slovesech: אִיפֹה, při
 podst. jménech: אִיִּה. 3. הַ locale, jdu do pokoje, do domu, do zahrady, do města,
 do vsi. Přízvuk na předposlední slabice.

34.

Základní číslovky od 1. do 10.

6	שֵׁשׁ	שֵׁשָׁה	ו	1	אֶחָד	אחת ¹⁾
7	שִׁבְעָה	שִׁבְעָה	ז	2	שְׁנַיִם	שְׁתַּיִם
8	שְׁמוֹנֶה	שְׁמוֹנֶה	ח	3	שְׁלֹשָׁה	שְׁלֹשׁ
9	תְּשַׁע	תְּשַׁע	ט	4	אַרְבָּעָה	אַרְבַּע
10	עֶשְׂרֵה	עֶשְׂרֵה	י	5	חֲמִשָּׁה	חָמֵשׁ

אֶחָד	וְאַחַד	הֵם	שְׁנַיִם	אֶחָת	וְאַחַת	הֵן	שְׁתַּיִם
שְׁנַיִם	וְאַחַד	הֵם	שְׁלֹשָׁה	שְׁתַּיִם	וְאַחַת	הֵן	שְׁלֹשׁ
שְׁלֹשָׁה	וְאַחַד	הֵם	אַרְבָּעָה	שְׁלֹשׁ	וְאַחַת	הֵן	אַרְבַּע
אַרְבָּעָה	וְאַחַד	הֵם	חֲמִשָּׁה	אַרְבַּע	וְאַחַת	הֵן	חָמֵשׁ

אֵין לִי אַחֵיוֹת. הַיֵּשׁ לְאָבִיךָ אַחִים וְאַחֵיוֹת? לֹא, לְאָבִי
 אֵין אַחִים וְאַחֵיוֹת. הַיֵּשׁ לְדוֹדְךָ בֵּית וְגַן? לְדוֹדִי
 בֵּית, אֲבָל גַּן אֵין לוֹ. הַלּוֹמֵד אַתָּה עִבְרִית? בֶּן, אֲנִי
 לּוֹמֵד עִבְרִית. הַלּוֹמֵד אַתָּה גַם עִבְרִית? לֹא, אֲנִינִי
 לּוֹמֵד עִבְרִית.

1. Tázací הַ pišeme s chatef pátačem, toto chatef někdy odpadá, naše zda, zda
 máš vinici? Není mi vinice, t. j. nemám vinici. Není mi dům, t. j. nemám dům.

33.

¹⁾ לָאֵן (אָנָּה) אַתָּה הוֹלֵךְ?

²⁾ אֵיִה אָבִיךָ? אִיפֹה גָר אָבִיךָ?

לָאֵן אַתָּה הוֹלֵךְ? אֲנִי הוֹלֵךְ אֶל הַחֲצֵר, אֶל הַגֶּן, אֶל
 הַשָּׂדֶה, אֶל הַנְּהָר, אֶל הַכָּרִם, אֶל הַיַּעַר, אֶל הַפְּרָדֶס,
 אֶל הָעִיר, אֶל בֵּית-הַקֶּפֶה, אֶל הַמִּסְעָדָה, אֶל
 הַמַּחְלָבָה, אֶל בֵּית-הַכְּנֶסֶת, אֶל בֵּית-הַדּוֹאֵר, אֶל
 בֵּית-הַמִּשְׁפָּט, אֶל בֵּית-הַחוּלִים, אֶל רְחוֹב יְהוּדָה
 הַלּוֹי, אֶל הַשּׁוּק, אֶל חֲבֵרוֹ, אֶל חֲבֵרְתִי, אֶל מוֹרֵי
 אֶל סְבִי וְאֶל סְבִיתִי.

לָאֵן אַתָּה נוֹסֵעַ? אֲנִי נוֹסֵעַ אֶל הַכֶּפֶר, אֶל הַמוֹשְׁבָה,
 אֶל בֵּית-הַחֹלְשֵׁת, אֶל בֵּית-הַנְּתִיבוֹת.

³⁾ הוֹלֵךְ הַחֲדָרָה, הַבֵּיתָה, הַגְּנָה, הָעִירָה, הַכְּפָרָה.

כמה תלמידים יושבים בספסל אחד? כמה אחים
 ואחיות יש לאבדך? כמה ספרים עבריים יש לך?
 כמה תמונות תלויות על הקיר? כמה בנים ובנות
 יש לאמך? כמה מחלקות בבית-הספר הזה? כמה
 הן שתיים ושתיים? כמה הן שלש וארבע? כמה הן
 ארבע ושש? כמה הן לעשר פחות חמש? כמה הן
 שתי פעמים חמש?

1. Při základních číslovkách děláme rozdíl mezi mužským a ženským rodem, jen tvary pro desítky 20, 30, 40 atd. jsou pro oba rody stejné. 2. Při obyčejném sčítání, odčítání a násobení užíváme číslovek v rodu ženském. Souhlásky před číslicemi jsou naše číslovky.

35.

Základní číslovky od 11. do 199.

11	אחת-עשרה	יא אחד-עשר
12	שתיים-עשרה	יב שנים-עשר
13	שלוש-עשרה	יג שלשה-עשר
14	ארבע-עשרה	יד ארבעה-עשר
15	חמש-עשרה	טו חמשה-עשר
16	שש-עשרה	טז ששה-עשר
17	שבע-עשרה	יז שבעה-עשר
18	שמונה-עשרה	יח שמונה-עשר
19	תשע-עשרה	יט תשעה-עשר
20	עשרים	כ עשרים

עשרה פחות אחד הם תשעה
 תשעה פחות אחד הם שמונה
 שמונה פחות אחד הם שבעה
 שבעה פחות אחד הם ששה
 ששה פחות אחד הם חמשה

²⁾ לעשר פחות אחת הן תשע
 תשע פחות אחת הן שמונה
 שמונה פחות אחת הן שבע
 שבע פחות אחת הן שש
 שש פחות אחת הן חמש

שתי פעמים שתיים הן ארבע
 שתי פעמים שלש הן שש
 שתי פעמים ארבע הן שמונה
 שתי פעמים חמש הן לעשר

כמה אנשים פה? פה איש אחד ואשה אחת, וכן אחד
 וזקנה אחת, פועל אחד ופועלת אחת, הלוץ אחד
 ונחלוצה אחת. כמה אנשים שם? שם שני אנשים
 ושתי נשים, שני מזרים ושתי מזרות. בקצר עומדים
 שלשה סוסים ושלש פרות, ארבעה גמלים וארבע
 כבשות, חמשה חמורים וחמש עזים.

בֵּן-כַּמָּה שָׁנִים סָבִי? סָבִי בֵּן-שִׁבְעִים וְשִׁבְעֵי שָׁנִים.
 בֵּן-כַּמָּה שָׁנִים אָחִיךָ? אָחִי בֵּן-שִׁבְעֵי שָׁנִים.
 בַּת-כַּמָּה שָׁנִים אִמִּי? אִמִּי בַת-אַרְבָּעִים שָׁנָה.
 בַּת-כַּמָּה שָׁנִים סִבְתְּךָ? סִבְתִּי בַת-שִׁבְעִים שָׁנָה.

בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁעוֹת. בַּשָּׁעָה שְׁשִׁים רִנְעוּ. בְּרִנְעַת
 שְׁשִׁים דְקוּם. בַּשָּׁבוֹעַ שִׁבְעָה יָמִים. בַּחֹדֶשׁ אַרְבָּעָה
 שָׁבוּעוֹת אוֹ שְׁלֹשִׁים יוֹם. בַּשָּׁנָה שְׁנַיִם עָשָׂר חֹדְשֵׁי.
 בַּשָּׁנָה אַרְבַּע תְּקוּפוֹת: אָבִיב, קוּיץ, סֶתֶר, חֹרֶף. בַּשָּׁבוֹעַ
 אֶחָד שִׁבְעָה יָמִים. בַּשָּׁנָה שְׁבוּעוֹת אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם.
 בַּשָּׁלְשָׁה שָׁבוּעוֹת עֶשְׂרִים וְאַחַד יוֹם. בְּאַרְבָּעָה
 שָׁבוּעוֹת עֶשְׂרִים וְשָׁמוֹנָה יָמִים. בַּשָּׁנָה אַחַת שָׁנִים
 עֶשְׂרִים חֹדְשֵׁי. בַּשָּׁנָה שְׁנַיִם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה חֹדְשֵׁי.
 בַּשָּׁלֹשׁ שָׁנִים שְׁלֹשִׁים וְשָׁשׁ חֹדְשֵׁי. בְּאַרְבַּע שָׁנִים
 אַרְבָּעִים וְשָׁמוֹנָה חֹדְשֵׁי.

כַּמָּה תִּלְמִידִים יוֹשְׁבִים בְּעֶשְׂרִים סִפְסָלִים, אִם בְּסִפְסָל
 אֶחָד יוֹשְׁבִים שְׁנַיִם תִּלְמִידִים? כַּמָּה אֲנָשִׁים יוֹשְׁבִים
 בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּתִּים, אִם בְּכָל בַּיִת יוֹשְׁבִים חֲמִשָּׁה
 אֲנָשִׁים? כַּמָּה סִפְרִים לְשָׁלֹשִׁים תִּלְמִידִים, אִם לְכָל
 תִּלְמִיד שְׁלֹשָׁה סִפְרִים? כַּמָּה הֵם אַרְבָּעִים תְּפוּחִים
 וְעֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה תְּפוּחִים?

1. Kolik jest ti let vyjádřím hebr.: syn
 kolika let jsi? Dcera kolika let jsi? Jest
 mi deset let vyjádřím: jsem syn (dcera) deseti let. Při číslovkách od 11 užíváme slov,
 vyjadřujících dni, měsíce, léta muže atd. v jedn. čísle.

כא	עֶשְׂרִים	וְאַחַד	עֶשְׂרִים	וְאַחַת	21	
כב	עֶשְׂרִים	וְשָׁנִים	עֶשְׂרִים	וְשָׁנִים	22	
כג	עֶשְׂרִים	וְשָׁלֹשָׁה	עֶשְׂרִים	וְשָׁלֹשׁ	23	
כד	עֶשְׂרִים	וְאַרְבָּעָה	עֶשְׂרִים	וְאַרְבַּע	24	
כה	עֶשְׂרִים	וְחֲמִשָּׁה	עֶשְׂרִים	וְחָמֵשׁ	25	
כו	עֶשְׂרִים	וְשָׁשׁ	עֶשְׂרִים	וְשֵׁשׁ	26	
כז	עֶשְׂרִים	וְשִׁבְעָה	עֶשְׂרִים	וְשִׁבְעַת	27	
כח	עֶשְׂרִים	וְשָׁמוֹנָה	עֶשְׂרִים	וְשָׁמוֹנָה	28	
כט	עֶשְׂרִים	וְתִשְׁעָה	עֶשְׂרִים	וְתִשְׁעַת	29	
ל	שְׁלֹשִׁים	קכ	מָאָה	וְעֶשְׂרִים	120	
מ	אַרְבָּעִים	קל	מָאָה	וְשָׁלֹשִׁים	130	
נ	חֲמִשִּׁים	קמ	מָאָה	וְאַרְבָּעִים	140	
ס	שִׁשִּׁים	קנ	מָאָה	וְחֲמִשִּׁים	150	
ע	שִׁבְעִים	קס	מָאָה	וְשִׁשִּׁים	160	
פ	שָׁמוֹנִים	קע	מָאָה	וְשִׁבְעִים	170	
צ	תִּשְׁעִים	קפ	מָאָה	וְשָׁמוֹנִים	180	
ק	מָאָה	קצ	מָאָה	וְתִשְׁעִים	190	
קי	מָאָה	וְעָשָׂר	קצט	מָאָה	וְתִשְׁעִים	199

בֵּן-כַּמָּה שָׁנִים אָתָּה? אָנִי בֵּן-עָשָׂר שָׁנִים.
 בֵּן-כַּמָּה שָׁנִים אָבִיךָ? אָבִי בֵּן-חֲמִשִּׁים שָׁנָה.

1) בכמה השעיה? 2) איזו שעה עתה?

אחת, אחת ורבע, אחת וחצי, רבע לפני שתיים.
 שתיים, שתיים ורבע, שתיים וחצי, רבע לפני שלש.
 שלש, שלש ורבע, שלש וחצי, רבע לפני ארבע.
 ארבע, ארבע ורבע, ארבע וחצי, רבע לפני חמש.
 אחת-עשרה, אחת-עשרה ורבע, אחת-עשרה וחצי.
 רבע לפני שתיים-עשרה.
 אחת ועשרים רגע, עשרים וחמשה רגע לפני
 שתיים-עשרה.

1. Kolik jest hodin? 2. Na konci věty říkáme
 místo חצי.

Podstatná jména rodu mužského v množném čísle.

Tvary pravidelné:

1. גן-גנים שק-שקים פד-פדים סל-סלים
 גר-גרים עץ-עצים עט-עטים שיר-שירים
 דג-דגים הר-הרים דוד-דודים סוס-סוסים
 מורה-מורים תלמוד-תלמודים ספסל-ספסלים
 סרגל-סרגלים אולר-אולרים שכין-שכינים
 מכתב-מכתבים אפר-אפרים חמור-חמורים

אגוז-אגוזים תפוח-תפוחים תרנגול-תרנגולים
 שומר-שומרים עולם-עולמים בוכב-בוכבים
 אדון-אדונים עם-עמים גוי-גוים ילקוט-
 ילקוטים בקבוק-בקבוקים חלויז-חלוצים פועל-
 פועלים שכן-שכנים זקן-זקנים
 ילד-ילדים דגל-דגלים כלב-כלבים בוגד-
 בוגדים כתר-כתרים מלך-מלכים שקל-שקלים
 כרם-כרמים אלה-אלפים ערב-ערבים לעבד-
 עבדים חדר-חדרים ספר-ספרים עשב-עשבים
 מצח-מצחים עמק-עמקים עגל-עגלים עדר-עדרים
 חדש-חדשים כותל-כתלים פרה-פרחים
 רגע-רגעים יער-יערים נער-נערים תיש-תישים
 נחל-נחלים דבר-דברים מרק-מרקים נחש-נחשים
 גדי-גדיים גמל-גמלים

Tvary nepravidelné:

יום-ימים ים-ימים אח-אחים בין-בנים בית-
 בתים ראש-ראשים איש-אנשים שור-שורים
 שוק-שוקים קן-קנים לב-לבים תף-תפים רב-
 רבנים צד-צדדים

כָּל הַשָּׂדוֹת בְּכֶפֶר הָיָה פֹּרְיִים מְאֹד. הַחֲלוּמוֹת
 מוֹבִים אוֹ רָעִים. בְּנָגִים צוֹמְחִים יִרְקוֹת שׁוֹנִים. הַשֶּׁמֶשׁ
 וְהַיָּרֵחַ הֵם מְאוֹרוֹת גְּדוֹלִים. מְקוֹמוֹת רַבִּים בְּאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל הֵם קְדוּשִׁים. בְּאֶרְצֵנוּ נִהְרֹת גְּדוֹלִים.
 בְּמִנְחָה הָיָא יֵשׁ שְׂבָעָה גֵרֹת לְבָנִים. בְּכֹיֵן הַנְּמִים
 אֶרְבִּים וְחֲלִילוֹת קְצָרִים. בְּעֵירָנוּ שְׁנֵי שׁוּקִים וְרַחֲבוֹת
 רַבִּים. הַתְּרַנְּגָלִים וְהַתְּרַנְּגָלוֹת הֵם עוֹפוֹת. בְּבֵית־הַסֶּפֶר
 לֹחֹת שְׁחוֹרִים. הָאֲרִיּוֹת הַזְּקִים מְאֹד.

38.

Podstatná jména rodu ženského v množném čísle.

Tvary pravidelné:

1. שָׂפָה—שָׂפוֹת מְנוּרָה—מְנוֹרוֹת מְטָה—מְטוֹת סָבָה—
 סְבוֹת אָנְיָה—אָנִיּוֹת עֲנָלָה—עֲנָלוֹת מְצָה—מְצוֹת
 מַחְלָקָה—מַחְלָקוֹת יִקְנָה—יִקְנוֹת סָבָה—סְבוֹת חֲלוּצָה—
 חֲלוּצוֹת חֲבֵרָה—חֲבֵרוֹת אֶכְרָה—אֶכְרוֹת מוֹשְׁבָה—
 מוֹשְׁבוֹת פָּרָה—פָּרוֹת מְסַעְדָה—מְסַעְדוֹת מַחְלָבָה—
 מַחְלָבוֹת תְּמוּנָה—תְּמוּנוֹת.
2. יִלְדָה—יִלְדוֹת נַעֲרָה—נַעֲרוֹת שְׂמֵלָה—שְׂמֵלוֹת
 כְּבִשָּׂה—כְּבִישׁוֹת רָפְתָה—רָפְתוֹת קָסְתָה—קָסְתוֹת

Podst. jména rodu muž. s koncovkou rodu žen.

גֵר—גֵרוֹת אֹר—אֹרוֹת מְאֹר—מְאֹרוֹת עוֹר—עוֹרוֹת
 בּוֹר—בוֹרוֹת הוֹר—הוֹרוֹת קוֹר—קוֹרוֹת אָב—אָבוֹת
 חוֹב—חוֹבוֹת סוֹד—סוֹדוֹת זוּג—זוּגוֹת אוֹת—אוֹתוֹת
 שָׂם—שָׂמוֹת קוֹל—קוֹלוֹת עוֹף—עוֹפוֹת לוּחַ—לוּחוֹת
 כַּח—כַּחוֹת שָׂדָה—שָׂדוֹת יֶרֶק—יֶרְקוֹת פָּה—פִּיּוֹת
 לֵב—לֵבוֹת לֵבָב—לֵבָבוֹת פְּרִי—פְּרוֹת מוֹזֵן—מוֹזְנוֹת
 שְׁלָחַן—שְׁלָחוֹת אֶרוֹן—אֶרוֹנוֹת חֲלוּץ—חֲלוּצוֹת כֶּסֶף—
 כֶּסֶפֹּת שְׂבִיעַ—שְׂבִיעוֹת שׁוֹפֵר—שׁוֹפְרוֹת נָהַר—נָהָרוֹת
 אוֹצֵר—אוֹצְרוֹת נֵר—נֵרוֹת עֶפְרוֹן—עֶפְרוֹנוֹת
 מוֹלֵג—מוֹלְגוֹת מַפְתָּח—מַפְתָּחוֹת מְקַל—מְקַלוֹת
 מְקוֹם—מְקוֹמוֹת רַחֹב—רַחֲבוֹת חֲלוּם—חֲלוּמוֹת
 אֲרִיָה—אֲרִיּוֹת חֲצֵר—חֲצֵרוֹת

Mužského rodu jest i לַיְלָה—לַיְלֹת

בְּחֶדֶר הָיָה אַרְבָּעָה קִירוֹת. שְׁנֵי חֲלוּנוֹת, שְׁנֵי
 שְׁלָחוֹת, שְׁנֵי אֶרוֹנוֹת, שִׁשָּׁה כֶּסֶפֹּת וְתַנּוּר אֶחָד.
 בְּאֶרוֹנוֹת הָאֵלֶּה סִפְרִים, בְּאֶרוֹנוֹת הָהֵם בְּגָדִים. אָבִי
 אָבָר, לוֹ שְׁנֵי זוּגוֹת שֶׁל סוּסִים וְשִׁלְשָׁה זוּגוֹת שֶׁל
 שׁוֹרִים. לִי יֵשׁ עֲמִים חֲדָשִׁים וְעֶפְרוֹנוֹת חֲדָשִׁים.

Tato podstatná jména jsou rodu mužského i ženského:

עב-עבים רוח-רוחות מחנה-מחנות מטבע-
מטבעות קרקע-קרקעות שמש-מש.

הנה ילדים וילדות, נערים ונערות, אנשים ונשים,
אבות ובנים, אמות (אמהות) ובנות, אחים ואחיות,
היונים יושבות על הגג, העצים אוכלות עשב, השושנים
לבנות או אדמות, הנמלים קטנות, הדבורים חרוצות,
התאנים מתוקות, הדוררים שחורות, המלים האלה
קשות. האבנים כבדות, הכוסות מלאות, הבארות
עמקות, גם הבורות עמקים. התקררות גדולות כרצפות,
הדיו בקטנות, הכפות האלה חדשות, בכל יד חמש
אצבעות, האותיות בספר הנה יפות, לדג עצמות דקות,
לחוט מחטים רבות, הפרות עומדות ברפתות, בארצי
יש ערים גדולות וערים קטנות, השמלות של הנשים
האלה ישנות.

ללת-דלתות רצפה-רצפות שבת-שבתות.
III. אם-אמות (אמהות) בת-בנות אחות-אחיות
הנות-הנויות זוכית-זוכיות תבית-תביות זוית-
זויות כלנית-קתנות מלכת-מלכות מתכת-מתכות
מהפרת-מהפרות פועלת-פועלות משרתת-
משרתות.

Podst. jména r. žen. s koncovkou r. muž. v množ. čís.

אשה-נשים שנה-שנים יונה-יונים ביצה-ביצים
תאנה-תאנים חטה-חטים עדשה-עדשים מלה-
מלים נמלה-נמלים דבורה-דבורים לבנה-לבנים
שושנה-שושנים שבלת-שבלים תולעת-תולעים
צפרדע-צפרדעים.

Ženského rodu jsou i:

I. עיר-ערים אבן-אבנים דרך-דרכים נעל-נעלים
עז-עזים צפור-צפורים גפן-גפנים דור-דוררים
גדר-גדרים מחט-מחטים עת-עתים.
II. ארץ-ארצות לשון-לשונות לפש-לפשות לעצם-
עצמות כף-כפות גרן-גרנות באר-בארות כוס-
כוסות אצבע-אצבעות חרב-חרבות אות-אותיות
אדרת-אדרות.

בְּחֵדְרֵי.

יֵשׁ לִי חֵדֶר גָּדוֹל וְיָפֶה. בְּחֵדְרֵי אַרְבָּעָה קִירוֹת, שְׁתֵּי דְלָתוֹת, שְׁנֵי חֲלוֹנוֹת, תִּקְרָה אַחַת וְרִצְפָה אַחַת. הַתִּקְרָה לְמַעַלָּה וְהַרִצְפָה לְמַטָּה. אֲצֵל הַדְּלָת עוֹמֵד תֵּנוּר גְּבוֹה. בְּאִמְצַע־הַחֵדֶר עוֹמֵד שְׁלֶחָן וְעַל יָדוֹ עוֹמְדִים שִׁשָּׁה כִּסְאוֹת. תַּחַת הַשְּׁלֶחָן וְתַחַת הַכִּסְאוֹת יֵשׁ מֵרְבֵד יָפֶה. אֲצֵל הַקִּיר הָאֶחָד עוֹמְדִים שְׁנֵי אַרְנוֹת וְאֲצֵל הַקִּיר הַשֵּׁנִי עוֹמְדַת מְטָה וְסִפָּה. עַל הַקִּיר בֵּין הַחֲלוֹנוֹת תְּלוּי שְׁעוֹן גָּדוֹל וְרֵאֵי קַטָּן. גַּם תְּמוֹנוֹת תְּלוּיוֹת עַל הַקִּירוֹת מְסֻבִּיב. בְּחֵדְרֵי יֵשׁ אוֹר חֲשָׁמַל. חֵדְרֵי גָדוֹל, אֲרָבּוֹ מִשְׁשֵׁה מְטָר, רָחֲבוֹ אַרְבָּעָה וְחֲצֵי מְטָר, וְנִגְבְּהוֹ אַרְבָּעָה מְטָר. בְּעַד הַחֲלוֹנוֹת אֲנִי רוֹאֶה אֶת הַרְחֹב.

בְּבֵית־הַסֵּפֶר.

בְּבֵית־סֵפֶר קַטָּן יֵשׁ רַק מַחְלָקָה אַחַת, בְּבֵית־סֵפֶר גָּדוֹל יֵשׁ חֲמִשָּׁה אוֹ שְׁמוֹנֶה מַחְלָקוֹת. בְּכָל מַחְלָקָה עוֹמְדִים סְפָסְלוֹם רַבִּים. הֵם עוֹמְדִים בְּשְׁתֵּי

שׁוּרוֹת אוֹ בְּשָׁלֹשׁ שׁוּרוֹת. בְּכָל־סְפָסֶל יוֹשְׁבִים שְׁנֵי תִלְמִידִים. בְּסְפָסְלוֹם יֵשׁ קָסְתוֹת. בְּהֵן דָּיו שְׁחוֹרָה. לְפָנֵי הַסְפָסְלוֹם עוֹמֵד הַשְּׁלֶחָן שֶׁל הַמוֹרָה וְעַל יָדוֹ הַכִּסֵּא שֶׁל הַמוֹרָה. אֲצֵל הַשְּׁלֶחָן עַל הַקִּיר תְּלוּיִים שְׁנֵי לוחוֹת גְּדוֹלִים. אֲצֵל הַלוחוֹת עוֹמֵד אַרְזוֹן גָּדוֹל. בּוֹ הַסְפָרִים שֶׁל הַמוֹרָה וְהַמְחַבְרוֹת שֶׁל הַתִּלְמִידִים. עַל הַקִּירוֹת תְּלוּיוֹת תְּמוֹנוֹת וּמִפּוֹת.

הַתִּלְמִידִים בָּאִים בַּבֶּקֶר לְפָנֵי שְׁמוֹנֶה אֵל בֵּית הַסֵּפֶר. הֵם יוֹשְׁבִים בְּסְפָסְלוֹם. כָּל תִּלְמִיד יוֹשֵׁב עַל מְקוֹמוֹ. הֵם לוֹמְדִים בְּבֵית־הַסֵּפֶר לְפָנֵי צְהָרִים מִשְׁמוֹנֶה עַד שְׁתַּיִם־עֶשְׂרֵה וְאַחֲרֵי צְהָרִים מִשְׁתַּיִם עַד אַרְבַּע. הַתִּלְמִידִים מְבִיאִים אֵל בֵּית־הַסֵּפֶר בִּילְקוּטִים סְפָרִים וּמְחַבְרוֹת, עֵטִים, עֶפְרוֹנוֹת, סְרִיגִלִים וְעוֹד. הַמוֹרָה מְלַמֵּד אֶת הַתִּלְמִידִים. הוּא מְסַפֵּר לָהֶם סְפּוּרִים וְפִים וְהֵם מְקַשְׁיָבִים. הֵם פּוֹתְבִים, מְחַשְׁבִים וְשִׁירִים עֲלִיּוֹם. הַמוֹרָה כּוֹתֵב בְּקַרְטוֹן עַל הַלוח וְהַתִּלְמִידִים פּוֹתְבִים בְּעֵטִים אֵל הַמְחַבְרוֹת. הַתִּלְמִידִים אוֹהֲבִים אֶת מוֹרָם.

1) בִּי בְּדָ בְּדָ בּוֹ בָּהּ בָּנוּ בְּכֶם בְּכֶן בְּהֶם בְּהֵן

1. Ve mně, v tobě (m.), v tobě (ž.), v něm, v ní, v nás, ve vás, v nich.

Podvojné číslo (duál).

פְּרָעִים	רָגַל-רְגָלִים	עֵינַי-עֵינָיִם ¹⁾
מִכְנָסִים	בָּרַךְ-בְּרָכִים	אֵז-אֵזָנִים
אוֹפְנִים	שׁוֹק-שׁוֹקִים	לָחִי-לְחָיִים
מִשְׁקָפִים	נָעַל-נְעָלִים	שָׁפָה-שְׁפָתַיִם
מִסְפָּרִים	קָרַן-קְרָנִים	שֵׁן-שָׁנַיִם
מְלַקְחִים	כָּנַף-כְּנָפִים	יָד-יָדַיִם
מֵאֲזָנִים	צִפְרָן-צִפְרָנִים	כַּף-כַּפָּיִם

לִי עֵינָיִם. אֲנִי רוֹאֶה בְּעֵינָיִם. הָעוֹר אֵינוֹ רוֹאֶה.
 לִי אֵזָנִים. אֲנִי שׁוֹמֵעַ בְּאֵזָנַיִם. הַחֵרֶשׁ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ.
 לִי פֶה. אֲנִי מְדַבֵּר בְּפִי. הָאֵלֶם אֵינוֹ מְדַבֵּר.
 לִי שָׁנַיִם. אֲנִי לוֹעֵס בְּשָׁנַיִם.
 לִי יָדַיִם. אֲנִי עוֹבֵד וְעוֹשֶׂה כָּל מְלָאכָה בְּיָדַיִם.
 לִי רְגָלַיִם. אֲנִי הוֹלֵךְ, עוֹמֵד, רֵץ וְרוֹקֵד בְּרְגָלַיִם.
 לִי צִפְרָנִים. הַצִּפְרָנִים, צוֹמְחוֹת וְאֲנִי גוֹזֵר אוֹתָן
 בְּמִסְפָּרִים. לְשׁוֹר קְרָנִים. לְצִפּוֹר כְּנָפִים.
 לְמוֹרֵי מִשְׁקָפִים, הוּא אֵינוֹ רוֹאֶה כְּלִי מִשְׁקָפִים. לְחִנּוּי
 מֵאֲזָנִים. לְאָבִי מְלַקְחִים. לְאִמִּי מִסְפָּרִים. לְאָחִי אוֹפְנִים.
 לִי נְעָלִים הַדְּשׁוֹת וּמְכַנְסִים הַדְּשׁוּיִם.

1. Podst. jména podvojná, pokud označují části těla, jsou rodu ženského.

אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים.

אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים בְּכֻלְיוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּבֹּקֶר בַּצְּהָרִים
 וּבָעֶרֶב. אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים בַּבֹּקֶר אֶת אֶרְצַת־הַבֹּקֶר
 בַּצְּהָרִים אֶת אֶרְצַת־הַצְּהָרִים וּבָעֶרֶב אֶת אֶרְצַת־
 הָעֶרֶב.

אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים מְזוֹנוֹת שׁוֹנִים כְּמוֹ: לֶחֶם, לֶחֶם בְּחֶמְאָה,
 גְּבִינָה, עֲגוֹת, חֲלוֹת, גְּלוֹסְקָאוֹת, בִּיצִים, דָּגִים, מָרְק,
 בָּשָׂר, נְקִינָה, תַּפּוּחֵי־אֲדָמָה, עֲדָשִׁים וְיִרְקוֹת, כְּמוֹ: סֶלֶט,
 קִשׁוּאִים, צִנוֹן וְעוֹד. אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים בְּתֵאבּוֹן אֶת
 הַפְּרוֹת, כְּמוֹ: דְּבִדְבָנִים, אֲגָסִים, תַּפּוּחִים, שִׁיפּוֹס,
 תַּפּוּחֵי־זָהָב (תַּפּוּזִים) עֲנָבִים, תְּמָרִים, תְּאֵנִים.
 אֲנַחְנוּ שׁוֹתִים חָלָב, קָפֶה לָבֵן, קָפֶה שְׁחוֹר, תֵּה, יַיִן,
 בִּירָה.

כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רֵעִבִים, אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים וְכַאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
 צְמֵאִים, אֲנַחְנוּ שׁוֹתִים.
 אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים אֶת כָּל הַמְּזוֹנוֹת בְּבֵית. אִמִּי מְבַשֶּׁלֶת
 לְבִדְדָה. חֲבֵרֵי אוֹכֵל אֶת אֶרְצַת־הַבֹּקֶר בְּבֵית־הַקָּפֶה,
 אֶת אֶרְצַת־הַצְּהָרִים בְּמִסְעָדָה וְאֶת אֶרְצַת־הָעֶרֶב
 בְּמַחְלָבָה.

Základní číslovky od 200 výše.

2000	אלפים	200	מאות	ר
3000	שלושת אלפים	300	מאות	ש
4000	ארבעת אלפים	400	מאות	ת
5000	חמשת אלפים	500	מאות	תק
6000	ששת אלפים	600	מאות	תר
7000	שבעת אלפים	700	מאות	תש
8000	שמונת אלפים	800	מאות	תת
9000	תשעת אלפים	900	מאות	תתק
	עשרת אלפים (רבעה)	1000	אלף	א
10.000	עשרים אלף			
20.000	מאת אלף			
100.000	מליון			

יום—ימים שבוע—שבועים חדש—חדשים שנה—
 שנתים ערב—ערבים מחר—מחרתים פעם—פעמים
 אני קורא כל ספר ופה פעמים או שלש פעמים.
 אני כותב כל מלה עברית במחברתי פעמים. ימים
 הם שני ימים. שבועים הם שני שבועות. חדשים הם
 שני חדשים. שנתים הן שתי שנים. מחרתים הוא היום

גוף האדם.

לאדם ראש, צוואר, גוף, שתי ידים ושתי רגלים.
 בראש פנים, בפנים יש המצח, הרקות, העינים, האף,
 (החוטם), הלחיים, השפתיים והפה. בפה השנים והלשון.
 תחת הפה יש הסנטר. בראש גם האזנים, האין האחת
 ימינית והאחת שמאלית. הראש מכסה שער. לאיש
 צעיר יש שער שחור או צהב, לאיש זקן שער לבן.
 הראש מחבר אל הגוף על ידי הצוואר. בגוף
 החוזה, הכטן והגב. בחוזה יש הלב והריאה. בכטן
 יש הקבה, הכבד עם המרה, הטחול והמלעים. בכלל-גוף
 עורקים. בהם נוזל דם אדם והם.
 האדם נושם את האויר.

עם	עמי	עמך	עמך	עמו	עמה
עמנו	עמכם	עמכן	עמהם	עמהן	עמהן

1. S, se mnou, s tebou (m.), s tebou (ž.), s ním, s ní, s námi, s vámi (m.), s vámi (ž.), s nimi (m.), s nimi (ž.).

אֲחֵרֵי מָחָר. חֲבָרֵי חוֹלָה זֶה יוֹמִים, זֶה חֲדָשִׁים, זֶה שְׁבוּעִים. מֵאֲתָיִם וּמֵאֲתָיִם הֵן אַרְבַּע מֵאוֹת. שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים הֵם שִׁבְעַת אֲלָפִים.

45.

הַבְּגָדִים וְהַנְּעָלִים.

הָאִישׁ לֹבֵשׁ בְּבִקָּר אֶת הַבְּגָדִים: מִכְּנָסִים, חֲזִיָּה, וּמַעֲלִל וּבָעָרֵב הוּא פּוֹשֵׁט אוֹתָם. הָאִישׁ נוֹעֵל בְּבִקָּר אֶת הַנְּעָלִים וּבָעָרֵב הוּא חוֹלֵץ אוֹתָן.

הָאִשָּׁה לֹבֵשֶׁת בְּבִקָּר אֶת הַשְּׂמֹלֶה, אֶת הַחֲלָצָה וְאֶת הַסִּינֵר וּבָעָרֵב הוּא פּוֹשֵׁט אוֹתָן. הָאִשָּׁה נוֹעֵלֶת בְּבִקָּר אֶת הַנְּעָלִים אוֹ אֶת הַסַּנְדָּלִים וּבָעָרֵב הוּא חוֹלֵצֶת אוֹתָם.

אֲנַחְנוּ חוֹבְשִׁים אֶת הַכּוֹבֵעַ אוֹ אֶת הַמְּגַבֵּעַת עַל הָרֹאשׁ.

יֵשׁ בְּגָדִים שׁוֹנִים דְּקִים וְעֵבִים, יְקָרִים וְזוּלִים.

46.

אֲנִי קָם. אֲנִי קָמָה.

אֲנִי קָם בְּכָל־יוֹם בְּשֵׁשׁ. אֲנִי יוֹרֵד מִן הַמִּטָּה, רוֹחֵץ אֶת הַיָּדַיִם, אֶת הַפָּנִים וְאֶת הַצְּוָאר בְּמֵי־קָרִים וּבְסַבּוֹן. אֲנִי סוֹרֵק אֶת הַשְּׁעָר בְּמַסְרָק. אֲנִי לֹבֵשׁ אֶת הַכְּתָנֶת וְאֶת הַבְּגָדִים וְנוֹעֵל אֶת הַנְּעָלִים, אוֹכֵל אֶת אֶרְחַת-הַבֶּקֶר, חוֹבֵשׁ אֶת הַכּוֹבֵעַ עַל רֹאשִׁי, עוֹזֵב אֶת הַבֵּית וְהוֹלֵךְ אֶל הַלְּשָׁכָה.

אֲנִי קָמָה בְּכָל־יוֹם בְּשִׁבְעֵי. אֲנִי יוֹרֵדֶת מֵעַל מִטָּתִי, רוֹחֵצֶת אֶת הַיָּדַיִם, אֶת הַפָּנִים וְאֶת הַצְּוָאר בְּמֵי־קָרִים וּבְסַבּוֹן. אֲנִי סוֹרֵקֶת אֶת הַשְּׁעָר בְּמַסְרָק. אֲנִי לֹבֵשֶׁת אֶת הַכְּתָנֶת אֶת הַשְּׂמֹלֶה וְאֶת הַחֲלָצָה וְנוֹעֵלֶת אֶת הַנְּעָלִים. אֲנִי מְבַשְּׁלֶת וְאוֹכֵלֶת אֶת אֶרְחַת-הַבֶּקֶר. אֲחֵרֵי בֵן אֲנִי הוֹלְכֶת אֶל הַחֲנוּת.

47.

הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיּוֹת.

הַסּוּם בְּהֵמָה. לְסוּם רֹאשׁ גְּדוּל, שְׁתֵּי עֵינָיִם, שְׁתֵּי אֲזִינָיִם וְזָנָב אָרְךְ. הַסּוּם עוֹמֵד בְּאַרְוָה. הוּא אוֹכֵל עֵשֶׂב אוֹ שִׁחַת. הַסּוּם מוֹשֵׁךְ אֶת הָעֲגָלָה וְאֶת הַמַּחְרָשָׁה.

הַעֲגִלוֹן יוֹשֵׁב בְּעֵגְלָהּ. בָּדְרוּ שׁוֹט. הוּא מִכָּה אֶת הַסּוּם
בְּשׁוֹט וְהַסּוּם רָץ מֵהָר. עַל הַסּוּם רוֹכְבִים.

הַנְּמֹל, הַשׁוֹה הַפָּרָה, הַחֲמוּה הַכְּבִשָּׁה הֵם בְּהֵמוֹת.
הַבְּהֵמוֹת אוֹכְלוֹת עֵשֶׂב. הֵן עוֹמְדוֹת בְּרִגְלֵת. הֵן מְבִיאוֹת
לְאָדָם תּוֹעֵלֶת גְּדוֹלָה. הֵן נוֹתְנוֹת לוֹ חֵלֶב, בְּשָׂרָה עוֹרוֹת,
צֶמֶר וְעוֹזְרוֹת לוֹ בְּעִבּוֹדָתוֹ.

הָאֲרִיָּה, הַנְּמָה הַחֵב, הַזֵּאֵב, הַשּׁוּעָל, הַכֶּלֶב, הַחֲתוּל
הֵם חַיּוֹת. הַחַיּוֹת אוֹכְלוֹת בְּשָׂר. הֵן טוֹרְפוֹת חַיּוֹת
קַטְנוֹת וּבְהֵמוֹת וְאוֹכְלוֹת אֶת בְּשָׂרָן. יֵשׁ חַיּוֹת גְּדוֹלוֹת
כְּמוֹ הָאֲרִיָּה וְיֵשׁ חַיּוֹת קַטְנוֹת כְּמוֹ הָעֶבְכֶר.

48.

הָעוֹפּוֹת וְהַצִּפּוֹרִים.

הָעוֹפּוֹת גְּדוֹלִים וְהַצִּפּוֹרִים קַטְנוֹת. לָעוֹפּוֹת וְלַצִּפּוֹרִים
יֵשׁ רֹאשׁ עִם מְקוֹר, שְׂתֵי רֵגְלַיִם וְשְׂתֵי כַנָּפַיִם. הֵם עָפִים
בְּכַנָּפֵיָם. הָעוֹפּוֹת יוֹשְׁבִים בְּלוּלִים. הַצִּפּוֹרִים בּוֹנוֹת לְהֵן
קְנִים בְּנִינִים וּבִיעָרִים עַל הָעֵצִים וּבִשְׂחִים. יֵשׁ עוֹפּוֹת,
אֲשֶׁר שׁוֹחִים בְּמַיִם כְּמוֹ הָאֵזוֹ, הַכֶּרְזֵי וְעוֹד. הַתְּרַנְגָּל
הַתְּרַנְגָּלֶת, הַיוֹנָה, הָאֵזוֹ וְהַכֶּרְזֵי הֵם עוֹפּוֹת. הֵם מְבִיאים
לְאָדָם תּוֹעֵלֶת רַבָּה. הֵם נוֹתְנִים לָנוּ בִיצִים, בְּשָׂר וְנוֹצוֹת.

49.

1) מִמִּי? מִן הַמוֹרָה מִמּוֹרֵי מִמָּה?

2) מִן מִמֵּנִי מִמֶּךָ מִמֶּד מִמֶּנִּי מִמֵּנִי מִמֵּנִי

מִמֵּנִי מִמֶּכָּם מִמֶּן מִמֶּם מִמֶּן

אֲנִי הוֹלֵךְ מִן הַכְּבוֹת אֶל הַגֵּן. הָאֶפֶר עוֹבֵד בַּשָּׂדֶה
מִבֶּקֶר עַד עֶרֶב. אֲנִי יוֹשֵׁן בַּמִּטָּה מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר. מִמִּי
הַמְכַתְּבִים הָאֵלֶּה? הָאֶחָד מֵאַבִּי, וּמִסִּבֵּי וְהָאֶחָד מֵרַעִי
מִמִּי הַמְתַּנּוֹת הָאֵלֶּה? הֵן מִשְׁכְּנִי וּמִחֲבֵרֵי.

מָה עוֹשִׂים אֶת הַבְּנָדִים? אֶת הַבְּנָדִים עוֹשִׂים
מֵאָרֶג וְאֶת הָאָרֶג עוֹשִׂים מֵצֶמֶר. מָה עוֹשִׂים אֶת
הַנְּעִלִים? אֶת הַנְּעִלִים עוֹשִׂים מֵעוֹר. מָה עוֹשִׂים אֶת
הַחֲמָאָה וְאֶת הַגְּבִינָה? אֶת הַחֲמָאָה וְאֶת הַגְּבִינָה
עוֹשִׂים מִחֵלֶב. מָה בּוֹנִים אֶת הַבָּתִּים? אֶת הַבָּתִּים
בּוֹנִים מֵאַבָּנִים, מִלְּבָנִים וּמֵעֵץ.

מִמִּי הַשּׁוֹשְׁנִים הָאֵלֶּה? הַשּׁוֹשְׁנִים הָאֵלֶּה מִמֵּנִי.
מִמִּי הַתְּפוּזִים הָאֵלֶּה? הַתְּפוּזִים הָאֵלֶּה מִמֵּנִי מִמֶּכָּם
וּמִמֶּם.

1. Od koho? Od učitele. Od mého učitele. Z čeho. 2. Z, ze mně, z tebe atd., nebo ode mně, od tebe atd.

לְבַדִּי²⁾ לְבַדְךָ לְבַדְךָ לְבַדְךָ לְבַדְךָ לְבַדְךָ לְבַדְךָ לְבַדְךָ לְבַדְךָ
 הַנְּנִי³⁾ הַנְּךָ הַנְּךָ הַנְּךָ הַנְּךָ הַנְּךָ הַנְּךָ הַנְּךָ
 לְמַעַן⁴⁾ לְמַעַנִי לְמַעַנְךָ לְמַעַנְךָ לְמַעַנְךָ לְמַעַנְךָ
 לְמַעַנִּנוּ לְמַעַנְכֶם לְמַעַנְכֶם לְמַעַנְכֶם
 כְּמוֹנִי⁵⁾ כְּמוֹךָ כְּמוֹךָ כְּמוֹהוּ כְּמוֹהוּ כְּמוֹנִי כְּמוֹכֶם כְּמוֹהֶם
 נֶגְדִי⁶⁾ נֶגְדִי לְקַרְאֲתִי לְקַרְאֲתִי אֶצְלִי⁸⁾ אֶצְלִי
 שָׁם נֶנְכֶם. מַה בּוֹ? בּוֹ עֲצִים. שָׁם סַבְתְּכֶם. מַה בָּהּ?
 בָּהּ סַפְסָל. הִנֵּה סֵפֶר עֲבָרֵי. מִי קוֹרֵא בּוֹ? אַחִי קוֹרֵא בּוֹ.
 הִנֵּה פְּדִים. מַה בָּהֶם? בָּהֶם חֶלֶב. מִי גֵר אִתְּךָ בְּדִירָה
 הַזֹּאת? בְּדִירָה הַזֹּאת גֵּר אִתִּי בֶן-דּוּדֵי. מִי הוֹלֵךְ אֵל
 הָעִיר? אֲנִי הוֹלֵךְ אֵל הָעִיר. הַהוֹלֵךְ אִתְּךָ לְבַדְךָ? לֹא.
 אֵינְנִי הוֹלֵךְ לְבַדִּי בְּתִדּוּדֵי הוֹלֵכֶת אִתִּי. יְהוּהָ עֲמָנוּ.
 מִי עוֹמֵד אֶצְלְךָ? אֶצְלִי עוֹמֵד חֶבְרִי. מִי יוֹשֵׁב אֶצְלוֹ?
 אֶצְלוֹ יוֹשֵׁב יוֹסֵף. לֹאן אִתְּךָ מְמַהֵר? אִמִּי בָּעִיר. וְאֲנִי
 מְמַהֵר לְקַרְאֲתֶהּ. הַיְלָדִים בָּאִים מִבֵּית-הַסֵּפֶר וְאֲנִי
 רָצִים לְקַרְאֲתֶם. דָּוִד אֵיךְ אִתְּךָ? הַנְּנִי אָבִי. אִתְּךָ לוֹמֵד
 לְמַעַנְךָ וְלֹא לְמַעַנִּי. אֲנִי עוֹשֶׂה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה לְמַעַנְכֶם
 וְלְמַעַן אַחִי. מִי יוֹשֵׁב נֶגְדְךָ? אִין אִישׁ יוֹשֵׁב נֶגְדִי.

1. Se mnou, s tebou atd. 2. Já sám, ty sám, ty sama, on sám, ona sama atd. 3. Tu jsem já, tu jsi ty. 4. K vůli, k vůli mně, k vůli tobě atd. 5. Jako já, jako ty atd. 6. Naproti. 7. Naproti, vstříc. 8. Vedle, vedle mne.

50.

Vyjadřování druhého a třetího stupně.

הַתְּפִיחַ מְתוֹק. הַסֶּכֶר יוֹתֵר מְתוֹק. הַדְּבֵשׁ הוּא הַכִּי
 (הַיּוֹתֵר) מְתוֹק. הוּא מְתוֹק בְּיוֹתֵר. הַסֶּכֶר מְתוֹק מִן הַתְּפִיחַ
 וְהַדְּבֵשׁ מְתוֹק מִן הַסֶּכֶר. אִין מְתוֹק מְדַבֵּשׁ.
 הַמַּיִם קָלִים. הַשֶּׁמֶן יוֹתֵר קָל. הָאֵוִיר הוּא הַכִּי (הַיּוֹתֵר)
 קָל. אִין קָל מְאֵוִיר. הָאֵוִיר הוּא תָּקֵל בְּיוֹתֵר.
 הַפְּרִזִּל כָּבֵד. הַכֶּסֶף יוֹתֵר כָּבֵד. הַזָּהָב הוּא הַכִּי
 (הַיּוֹתֵר) כָּבֵד. אִין כָּבֵד מְזָהָב. הַזָּהָב הוּא הַכָּבֵד בְּיוֹתֵר.
 הַגָּמֶל חֲזוּק. הַסּוּם יוֹתֵר חֲזוּק. הַפִּיל הוּא הַכִּי (הַיּוֹתֵר)
 חֲזוּק. אִין חֲזוּק מִן הַפִּיל. הַפִּיל הוּא הַחֲזוּק בְּיוֹתֵר.
 כָּל הַפְּרָחִים יָפִים, אֲךָ הַשׁוֹשְׁנָה הוּא הַכִּי יָפָה.
 אֲנִי גָדוֹל מְאֹד. אַחִי קָטָן מִמֶּנִּי. אֲנִי צָעִיר מִכָּל
 הַתְּלֵמִידִים. טוֹב שָׂבֵן קָרוֹב מְאֹד רְחוּק. עֲתָה הַיָּמִים
 אַרְבָּים מִן הַלֵּילוֹת. כָּל הַתְּלֵמִידִים חָרוּצִים, אֲךָ בְּנֵךְ
 הוּא הַחָרוּץ בְּיוֹתֵר.

51.

Předložky s osobními příponami jednotného čísla.

אִתִּי¹⁾ אִתְּךָ אִתְּךָ אִתּוֹ אִתּוֹ אִתְּנוּ אִתְּכֶם אִתְּם

עֵינֵי כְּחֹלֹת, אֲזַנֵּי קִצְרוֹת, שְׁפִתַי אֲדָמוֹת, שְׁעָרוֹתַי
 שְׁחֹרוֹת, שְׁנֵי לְבָנוֹת, יְדֵי חֲזָקוֹת, רַגְלֵי קָלוֹת, בְּגָדֵי דְקִים,
 נִעְלֵי קְרוּעוֹת. אַחֵי בְּרֵאִים, אַחֵיוֹתַי חֹלֹת, הוֹרֵי בַחֲוִיץ.
 יְלָדֵי בְּנֵי. סוּסֵיךָ שְׁחֹרִים, שׁוֹרֵיךָ לְבָנִים, פְּרוֹתֶיךָ חֹמוֹת,
 עֲזוּךָ חֲלָשׁוֹת, כְּבִשׁוֹתֶיךָ שְׂמֵנוֹת. הוֹדֵי בַפָּרָאג, אֲכָל
 בְּנֵי וּבְנוֹתָיו בְּאַרְץ־יִשְׂרָאֵל. תִּלְמִידֵי אֵיחָ סְפָרִיכֶם
 וּמַחְבְּרוֹתֵיכֶם? אַחֵי מוֹרָה וְאִישׁ טוֹב, כֹּל תִּלְמִידוֹ
 אוֹהֲבִים אוֹתוֹ. סָבִי אֶפֶר, שְׂדוֹתָיו וּכְרָמָיו מִבְּרֵאִים
 לוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה. אֶבְרָהָם, יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב הֵם אֲבוֹתֵינוּ.
 שָׂרָה, רַחֵל, רַבֵּקָה וְלֵאָה הֵן אִמּוֹתֵינוּ. הַדָּרִיעוּ גְדוֹלִים,
 חֲלוֹנוֹתֵינוּ רַחֲבִים, שְׁלַחְנוֹתֵינוּ עֲגָלִים, אֲרוֹנוֹתֵינוּ גְבָהִים,
 כֶּסֶף אוֹתֵינוּ כְּבָדִים.

1. Moji koně, tvoji (m.) koně, tvoji (ž.) koně, jeho koně,
 její koně, naše koně atd. 2. Naše krávy, vaše (m.) krávy,
 vaše (ž.) krávy atd.

53.

Předložky s osobními příponami množného čísla.

אֵלַי¹ אֵלֶיךָ אֵלָיו אֵלֶיהָ אֵלֵינוּ אֵלֵיכֶם אֵלֵיכֶן
 אֵלֵיהֶם אֵלֵיהֶן עָלַי² עָלֶיךָ עָלָיו עָלֶיהָ עָלֵינוּ עָלֵיכֶם
 עָלֵיכֶן עָלֵיהֶם עָלֵיהֶן לִפְנֵי³ לִפְנֵיךָ לִפְנֵינוּ
 לִפְנֵיכֶם לִפְנֵיהֶם לִפְנֵיהֶן אַחֲרַי⁴ אַחֲרֶיךָ אַחֲרָיו אַחֲרֶיהָ
 אַחֲרֵינוּ אַחֲרֵיכֶם אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵיהֶן

52.

Podstatná jména v mn. čísle s příponami osobními.

סוּסֵי	סוּסֵיךָ	סוּסֵיכֶם	סוּסֵיכֶן	סוּסֵיהֶם	סוּסֵיהֶן
פְּרוֹתֵי	פְּרוֹתֶיךָ	פְּרוֹתֵיכֶם	פְּרוֹתֵיכֶן	פְּרוֹתֵיהֶם	פְּרוֹתֵיהֶן
בָּנִים	בָּנֵי בְּנֵיכֶם	בָּנֹת	בָּנוֹתֵי בְּנוֹתֵיכֶם	אֲבוֹת	אֲבוֹתֵי אֲבוֹתֵיכֶם
אֲחִים	אֲחֵי אֲחֵיכֶם	אֲחִיוֹת	אֲחִיוֹתֵי אֲחִיוֹתֵיכֶם	אֲבוֹת	אֲבוֹתֵי אֲבוֹתֵיכֶם
אֲנָשִׁים	אֲנָשֵׁי אֲנָשֵׁיכֶם	נְשִׁים	נְשֵׁי נְשֵׁיכֶם	יָמִים	יָמֵי יָמֵיכֶם
עֵינִים	עֵינֵי עֵינֵיכֶם	אֲזַנִּים	אֲזַנֵּי אֲזַנֵּיכֶם	שָׁנִים	שָׁנֵי שָׁנֵיכֶם
יְדֵים	יְדֵי יְדֵיכֶם	רַגְלִים	רַגְלֵי רַגְלֵיכֶם	שְׁפָתִים	שְׁפָתֵי שְׁפָתֵיכֶם
		כְּנָפִים	כְּנָפֵי כְּנָפֵיכֶם	יְלָדִים	יְלָדֵי יְלָדֵיכֶם
		נְעָרִים	נְעָרֵי נְעָרֵיכֶם	דְּבָרִים	דְּבָרֵי דְבָרֵיכֶם
		סְפָרִים	סְפָרֵי סְפָרֵיכֶם	מְלָכִים	מְלָכֵי מְלָכֵיכֶם
		גְּדָלִים	גְּדָלֵי גְּדָלֵיכֶם	מַעֲשִׂים	מַעֲשֵׂי מַעֲשֵׂיכֶם
		כְּלָבִים	כְּלָבֵי כְּלָבֵיכֶם	חֲמוּרִים	חֲמוּרֵי חֲמוּרֵיכֶם
		תִּלְמִידִים	תִּלְמִידֵי תִלְמִידֵיכֶם	תִּלְמִידוֹת	תִּלְמִידוֹתֵי תִלְמִידוֹתֵיכֶם

תַּחֲתֵי תַּחֲתֵיךָ מִבְּלָעֲדֶיךָ מִבְּלָעֲדֶיךָ

חֲבֵרֵי בָּאִים בְּכָל־עָרֹב אֵלַי וְאֲנִי בָּא בְּכָל־שַׁבָּת אֲלֵיהֶם. סָבִי חוֹלָה, אֲנִי הוֹלֵךְ אִלָּיו. מִי הוֹלֵךְ לְפָנָי וּמִי הוֹלֵךְ אַחֲרָיךָ? לְפָנַי הוֹלֵךְ אַהֲרֹן וְאַחֲרָי גִּדְעוֹן. מִי יוֹשֵׁב לְפָנֶיכֶם וּמִי יוֹשֵׁב אַחֲרֵיכֶם? לְפָנֵינוּ יוֹשְׁבִים שְׁנֵי נְעָרִים וְאַחֲרֵינוּ יוֹשְׁבוֹת שְׁתֵּי נְעָרוֹת. הָאִישׁ הָעֹנֵי הַזֶּה בָּא בְּעָמִים רַבּוֹת אֵלֵינוּ וְאִמִּי נוֹתַת לּוֹ בְּכָל־פֶּעַם גְּדָבָה. שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם! מִי גָר תַּחֲתֵיךָ? תַּחֲתֵי גָר מִר בֵּהָן. מִי גָר (מִמְעַלְוֶיךָ)? מִעַלֵּי גָרָה מָרַת לוֹ. כָּל הַתְּלֻמִּידִים הַיּוֹם בְּבֵית־הַסֶּפֶר מִבְּלָעֲדֵי וּמִבְּלָעֲדֵיךָ.

1. Některé předložky přijímají koncovky množné, i když vyjadřují jednotné číslo. Ke mně. 2. Na mne. 3. Předem mnou. 4. Za mnou. 5. Podem mnou. 6. Mimo mne. 7. Nad tebou.

54.

S'míchut - status constructus - vázaný stav.

Druhý pád vyjadřujeme slůvkem שָׁל anebo zvláštní vazbou, zvanou s'míchut — status constructus — vázaný stav. Poznáš jej v knize snadno podle silné spojovací čáry. Při s'míchutu zůstávají mnohá podst. jm. muž. r. beze změny: שוֹר, קוֹל, מֶלֶךְ, סֶפֶר, הַדָּשׁ. Jiná mění v אָ a תָּ v — anebo ve švá: שְׁלַחַן בֶּשֶׂר-שָׁם-בֵּן. Ženská zakončená na הָ, končí ve s'míchutu na פָּרָה-פָּרַת : תָּ. V množném čísle končí podst. jména s mužským zakončením na תָּ. Jest to tvar, který dostaneš, když od podst. jmen v množ. čísle s přívsl. příponou 2. os. mn. č. odstraníš כֶּם. Viz cvičení 52. Podstatná jména s ženskou koncovkou zůstávají beze změny, jen trojslabičná krátí תָּ ve : מִתְּנוֹת-מִתְּנוֹת

אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא אֶרֶץ־אֲבוֹתֵינוּ. תּוֹרַתְנוּ תּוֹרַת־אַמֶּת. עֲמִךָ עִם־עוֹלָם. יוֹם הַשַּׁבָּת הוּא יוֹם־מְנוּחָה. הַשָּׁעָה הַזֹּאת הִיא שְׁעַת־מְנוּחָה. הַשָּׁנָה הַזֹּאת הִיא שְׁנַת־בְּרָכָה. אוֹר־הַשֶּׁמֶשׁ נָעִים מְאֹד. כְּבוֹד־אָבִי גַם כְּבוֹדִי. כְּבוֹדִי גַם כְּבוֹד־אָבִי. הָאֲרִיָּה הוּא מֶלֶךְ־הַחַיּוֹת. כְּגַדִּי בְּאֶרוֹן־הַבְּגָדִים, לְבָנִי בְּאֶרוֹן־הַלְּבָנִים, סֶפְרִי בְּאֶרוֹן־הַסֶּפְרִים. עָמִי עַל שְׁלַחַן־הַכֶּתִיבָה. אֲנִי לוֹמֵד בַּחֲדַר־הַיְלָדִים. אִמִּי מִבְּשֻׁלַת לְאֶרְחַת־צִהְרִים מְרַק־בְּשָׂה בֶּשֶׂר־עֵגֶל וְתַפּוּחֵי־אֲדָמָה. אָבִי־אָבִי הוּא סָבִי. אִם־אִמִּי הִיא סָבְתִי. בְּנֵי־אָבִי הֵם אַחֵי וּבָנוֹת־אָבִי הֵן אַחֹתַי. אַחֲרֵי־אָבִי וְאַחֵי־אִמִּי הֵם דוֹנֵי. אַחֹת־אָבִי וְאִמִּי הֵן דוֹדַתִּי. אֲוִנֵי־הַחֲמוֹד אֶרְבּוֹת. כְּרַגֵּי־הַשּׁוֹר חֲדוֹת. מִי־הַבְּאֵרוֹת הָאֵלֶּה קָרִים. דְּגֵי־הֵם גְּדוֹלִים. בְּעָרִים גְּדוֹלוֹת בְּתֵי־סֶפֶר רַבִּים. אֲנִי לוֹמֵד אֶת הַשָּׁפָה הָעִבְרִית. הִיא שְׁפַת־עַמֵּנוּ.

55.

מַה הוּא הַתְּפִיחַ? הַתְּפִיחַ הוּא פְּרִי־הָעֵץ.
מַה הֵם הַתְּפִיחִים? הַתְּפִיחִים הֵם פְּרוֹת־הָעֵץ.
מַה הוּא הָאֵלוֹן? הָאֵלוֹן הוּא עֵץ־הַיָּעַר.

מה הם האלונים? האלונים הם עצי-הנוער.
 מה הוא הפלבי? הפלבי הוא חנית-הבית.
 מה הם הפלבים? הפלבים הם חיות-הבית.
 מה הוא המצח? המצח הוא חלק-הראש.
 מה הם המצתה-האף, הטה והקרקר? הם חלקי-הראש.
 מה הוא הסב? הסב הוא אבי-האב או אבי-האם.
 מה הוא הנכד? הנכד הוא בן-בני או בן-בתי.
 מה היא הנכדה? הנכדה היא בת-בני או בת-בתי.
 מה הוא האופה? האופה הוא בעל-מלאכה.
 מה הם האופים? האופים הם בעלי-מלאכה.
 מה הם המלקטנים? המלקטנים הם בלי-מלאכה.
 מה הם הפטיש והמלקטנים? הפטיש והמלקטנים הם בלי-מלאכה.

56.

הדירות.

שלום!

שלום וברכה!

אנה אתה הולך?

אני הולך הביתה.

איפה אתה נר?

אני נר בבית הגדול, אשר ממול בית-הדואר.

מיש לך דירה יפה?

כן, יש לי דירה גדולה ויפה. יש לי ארבעה חדרים,

חדר-אכל, חדר-שנה, חדר-ילדים, חדר-אורחים, חדר-

רחצה, מטבח גדול ומבוא קטן. דירתי בקומה העליונה.

אינני שומעים את שאון-הרחוב ולכן אנחנו ישנים

במנוחה.

של מי הוא הבית, אשר אתה נר בו?

הוא של קרובי מר כהן. ואיפה אתה נר?

יש לי דירה קטנה על יד-הנש.

האין אתה שומע כל היום את שאון-הרחוב? מדוע

אתה נר שם?

דירתי זקה מאד ואינני כל-היום בבית?

ובלילה?

בלילה אני ישן ואינני שומע כלום.

שלום!

שלום! להתראות!

57.

שאלות שונות.

- מי זה? זה הוא בני הצעיר דוד.
 מי זאת? זאת היא בתי הצעירה יהודית.
 מי אלה? אלה הם בני-אחי.
 מי זה? זה הוא הארון בש.
 מי זאת? זאת היא הנקרת בש.
 מי הוא הארון הנה? הארון הנה הוא מר זוו.
 מי היא הנקרת הזאת? הנקרת הזאת היא מרת זוו.
 הנה הוא הארון זוו? כן, זה הוא הארון זוו.
 הזאת היא הנקרת זוו? כן, זאת היא הנקרת זוו.
 מה שם-הארון הנה? שם-הארון הנה משה מוד.
 מה שם-הנקרת הזאת? שם-הנקרת הזאת מרים מוד.
 מה שם-העברי? שמי העברי אהרן.
 מה שם-העברי? שמי העברי הנה.
 היולע אפה, איפה גר הארון זון? כן, הארון זון גר ברחוב הדואר.
 היולעת את, איפה גרה הנקרת זוו? כן, הנקרת זוו גרה ברחוב-הים.

58.

שאלות ותשובות.

- המבין אתה עברית? כן, אני מבין עברית.
 המבין אתה גם גרמנית וצרפתית? כן, אני מבין גם גרמנית וצרפתית.
 כמה שפות אתה מדבר? אני מדבר ארבע שפות, צ'כית¹ גרמנית, צרפתית ועברית.
 המדבר אתה היטב עברית? כן, אני מדבר היטב עברית, אבל בכל-זאת אני לומד עוד בכל-יום כשעה או כשעתיים.
 הקורא אתה עתונים עבריים וספרים עבריים? כן, אני קורא עתונים עבריים וספרים עבריים, אבל רק בעזרת-מודי. כי אני מבין את כל המלים.
 הלומדים עכשו יהודים רבים עברית? כן, עכשו לומדים יהודים רבים בכל העולם עברית.
 זה כמה שנים אתה לומד עברית? אני לומד זה רק עשרה חדשים, אבל אני לומד בכל-יום זיום שעה שלמה.
 הלומדים גם אחיד ואחידות עברית? כן, גם הם לומדים עברית.

1. čti čechit — česky.

59.

שיחות קצרות.

בְּקֶר טוֹב, גְּבֵרֶת לֵט!

בְּקֶר טוֹב, אֶדוֹנֵי שָׂף!

מַה שְׁלוֹמְךָ? מַה שְׁלוֹם אִישׁךָ וּבְנֶיךָ?

תוֹדָה (בְּרוּךְ הַשֵּׁם), כָּלֵנוּ בְּרִיָּאִים, וּמַה שְׁלוֹמְךָ?

לֹא טוֹב בְּיֹתֵךְ, קִבְּתִי בַּאֲבֶת.

מִדוּעַ אֵינְךָ שׁוֹאֵל אֶת הָרוּפֵא?

אֲנִי יָדָה עִמָּךְ בְּדֶרֶךְ אֵל דָּר לִי.

דָּר לִי הוּא בְּאִמַּת רוּפֵא מִימְחָה.

בֵּן, גַּם אֲנִי הוֹשֵׁב כְּנָה.

וּבְכֵן רַפּוּאָה שְׁלֵמָה!

תוֹדָה, שְׁלוֹם!

שְׁלוֹם וּבְרָכָה!

לֵאמֹן אַתָּה הוֹלֵךְ?

אֲנִי הוֹלֵךְ אֶל בֵּית-הַקֶּפֶה.

מַה אַתָּה עוֹשֶׂה שָׁם?

אֲנִי שׁוֹתֵה שָׁם קָפֶה לְבָן וְקוֹרֵא קִצֵּת בְּעֵתֵינוּם, וְלֵאמֹן

אַתָּה הוֹלֵךְ?

אֲנִי הוֹלֵךְ אֶל הַקּוֹלֵנוּעַ «מִזְרָח», הַפְּרוֹגְרָמָה שֶׁל

הַשְּׂבִיעַ הַיּוֹד הוּא טוֹב מְאֹד, בּוֹא עִמִּי!

הָעֶרֶב אֵין לִי פְנָאִי.

וּבְכֵן לְהַתְרָאוֹת!

לְהַתְרָאוֹת מְחָר!

60.

בְּקוֹיִן

יְמֵי-הַבְּקוֹיִן אֲרַכִּים וְהַלֵּילוֹת קְצָרִים, כָּל הַטֹּבֵעַ יֵרֵק.

עֲלִים יֵרֵקִים מְכַסִּים אֶת עֲנַפֵּי-הָעֵצִים וְעוֹשֵׁב יֵרֵק מְכַסֶּה

אֶת הָאֲדָמָה. בְּגִנִּים צוֹמְחִים פְּרָחִים, הַנּוֹתְנִים רֵיחַ

נָעִים, בַּשָּׂדֶה צוֹמַחַת הַתְּבוּאָה: דָּגָן, הַטָּה, שְׁעֵרָה

וְעוֹד. בְּקוֹיִן יֵשׁ הַרְבֵּה פְּרוֹת: דְּבִדְבָנִים, אֲגוּסִים, תְּפוּחִים,

שְׂוִיפִים וְכֵלִי.

בְּקוֹיִן אֲנַחְנוּ לּוֹבְשֵׁים בְּגָדִים קִלִּים וְדִקִּים וְנוֹעֲלִים

נְעֲלִים קִלוֹת, תִּלְדִּים רָצִים יַחֲפִים וּמִשְׁתַּעֲשָׂעִים

בַּחֲצֵרוֹת וּבְגִנִּים, הָאֲנָשִׁים מְטִילִים בְּיַעֲרִים, בְּקוֹיִן

אֲנַחְנוּ רוֹחֲצִים בְּנַחְלִים וּבְנִהָרִים, בְּקוֹיִן יוֹרֵד הַגֶּשֶׁם.

אַחֲרֵי הַגֶּשֶׁם הָאֲוִיר צַח וְהָעֵצִים וְהַפְּרָחִים נוֹתְנִים

רִיחֹת נְעִימִים.

61.

הַחֶרֶף.

בַּחֶרֶף הַיּוֹמִים קָצָרִים וְהַלֵּילוֹת אָרְכִים. בַּחֶרֶף קָר
מְאֹד וְאַנְחָנוּ לּוֹבְשֵׁים בְּגָדִים עָבִים וְחָמִים וּמְסִיקִים
אֶת הַתְּנוּרָה בְּעֵצִים אוֹ בְּפָחַמִּים.

בַּחֶרֶף תְּעֵצִים עִירוּמִים, כִּי אִין עֲלֵיהֶם עָלוּם וּפְרוֹת.
גַּם יַעֲשֶׂב אִינוּ צוֹמַח וְהַגְּנִים רִיקִים מִפְּרֻחִים. הַשְּׂמִיָּם
מְכֻסִּים עֲנָנִים. הַשְּׁלֵג הַלָּבָן יוֹרֵד וּמְכַסֶּה אֶת הַכֹּל.
חַמִּים בְּנֶהָר קְפוּאִים וְהַיְלָדִים מִחֲלִיקִים עַל הַקֶּרֶחַ
וּמְשֻׁלְּגִים בְּשֻׁלְגֵיזוֹת עַל הַשְּׁלֵג. הֵם שָׁבִים הַבַּיְתָה
אֶל הוֹרֵיהֶם וְאֶל סִפְרֵיהֶם שְׂמֵחִים וְרַעֲנָנִים.

62.

הָעִיר.

בְּאַרְצֵנוּ יֵשׁ עָרִים רַבּוֹת, גְּדוּלוֹת וּקְטַנּוֹת. בְּעָרִים
יֵשׁ שְׂוָקִים גְּדוּלִים וְרַחֲוֹבוֹת אָרְכִים. מִשְׁנֵי צְדִי-
הָרַחֲוֹבוֹת עוֹמְדִים שְׁתֵּי שוֹרוֹת שֶׁל פְּתוֹם. הַדֶּרֶךְ
הַיָּא בְּאִמְצַע. מִשְׁנֵי צְדִי-הַדֶּרֶךְ יֵשׁ שְׁתֵּי מְדַרְכּוֹת.
בַּדֶּרֶךְ נוֹסְעוֹת עֲגָלוֹת, מְרַכְּבוֹת, מְכוֹנֵיזוֹת וְאוֹטוֹבוֹיִסִּים.
עַל הַמְדַרְכּוֹת הוֹלְכִים הָאָנָשִׁים רַגְלִי. בְּתִי-הָעִיר גְּבוּהִים

וְיָפִים. הֵם בְּעַלֵּי-שָׁלֹשׁ אוֹ אַרְבַּע קוֹמוֹת. בְּקוֹמוֹת
הַעֲלִיּוֹנוֹת גָּרִים הָאָנָשִׁים וּבְקוֹמָה חַתְּחַתְּנוּהָ יֵשׁ
חַנּוּיּוֹת, בְּתִי-קָפָה וְלִשְׁכּוֹת שׁוֹנוֹת. בְּחַנּוּיּוֹת מוֹכְרִים
חֲסוּחִרִים אֶת סְחוּרוֹתֵיהֶם.

בְּעִיר יוֹשְׁבִים מוֹדִים, פְּקוּדִים, רוֹפְאִים, סוֹחֲרִים,
פוֹעֲלִים, בְּעַלֵּי-מְלָאכָה וְעוֹד. בְּעָרִים יֵשׁ בְּתִי-סֵפֶר,
בְּתִי-חוֹלִים, בְּתִי-דוֹאֵר, בֵּית-מִשְׁפָּט וְכֵן הַלְּאָה.

63.

הַבְּפָר.

בְּעָרִים עוֹמְדִים הַבְּתִים בְּשׁוֹרוֹת, בְּכַפְרִים, מְפָזְרִים.
הֵם נְמוּכִים וְסַבִּיבִים גָּנִים וְחֲצוֹת גְּדוּלִים.

בְּכַפֵּר יֵשׁ בַּקֵּן בֵּית-סֵפֶר אֶחָד וְכוּ מְלַמֵּד מוֹרֵה
אֶחָד אֶת הַיְלָדִים. מִסְפַּר-הַתְּלַמִּידִים הוּא קָטָן. מוֹל
בֵּית-הַסֵּפֶר יֵשׁ חֲנוּת אַחַת. הַסוֹחֵר מוֹכֵר בָּהּ
צְרָכֵי-יוֹם וְיוֹם.

בְּכַפֵּר יוֹשְׁבִים אֶפְרִים וּפוֹעֲלִים. לָהֶם שְׂדוֹת וְהֵם
עוֹבְדִים בָּהֶם. בְּשְׂדוֹת צוֹמַחַת תְּבוּאָה. לְאֶפְרִים
בְּחֵמוֹת. הֵן נוֹתְנוֹת לָהֶם חֶלֶב וּבָשָׂר וְעוֹזְרוֹת לָהֶם
בְּעִבּוּדוֹתֵיהֶם הַרְּבּוֹת וְחֻקְשׁוֹת.

64.

בית-הדואר.

בְּכֹל עֵיר יֵשׁ בֵּית-דֹּאֵר. בְּבֵית-הַדֹּאֵר יוֹשְׁבֵים
פְּקִידִים, אֲנָשִׁים רַבִּים בָּאִים אֶל בֵּית-הַדֹּאֵר וְשׁוֹלְחִים
מִכְתָּבִים, כֶּסֶף וְחִבְלִיּוֹת. הַפְּקִידִים מְקַבְּלִים מֵהֶם אֶת
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְשׁוֹלְחִים אוֹתָם לְמְקוֹמָם.
הַפְּקִידִים מוֹכְרִים בּוֹלִים וְגִלּוּיּוֹת, אֲנַחְנו כּוֹתְבִים אֶת
הַכְּתוּבֹת עַל הַמַּעֲטָפוֹת, מְדַבְּקִים עֲלֵיהֶן אֶת הַבּוֹלִים
וְזוֹרְקִים אוֹתָן אֶל תֵּבַת-הַדֹּאֵר, אֲשֶׁר בְּבֵית-הַדֹּאֵר
וּבְרַחֲבוֹת הָעִיר. נוֹשְׂאֵי-הַמְּכָתָבִים מְבִיא לָנוּ אֶת
הַמְּכָתָבִים. בְּבֵית-הַדֹּאֵר יֵשׁ גַּם מְשַׁרְדֵי-הַטֵּלֶגְרָף
וְהַטֵּלֶפוֹן.

65.

החֵט וְהַתּוֹפֵרֶת.

הַחֵט הוּא בְּעַל-מְלֶאכָה, הוּא תּוֹפֵר בְּגָדִים מְאָרְג׃
מְבַנְּסִים, חֲזִיה, מְעִיד וְאַדְרֵת. לַחֵט יֵשׁ כְּלֵי-מְלֶאכָה׃
מְסַפְּרִים, מַחֲט, מְגַהֵץ וּמְכֹנֶטֶת-תְּפִירָה.
הַחֵט גּוֹזֵר אֶת הָאָרֶג בְּמְסַפְּרִים, תּוֹפֵר אוֹתוֹ בְּמַחֲט
אוּ בְּמְכֹנֶטֶת וּמְגַהֵץ אֶת הַבֶּגֶד בְּמְגַהֵץ.

66.

הַסְּנִדָּלָר.

הַסְּנִדָּלָר הוּא בְּעַל-מְלֶאכָה. הוּא קוֹנֵה עוֹר וְתוֹפֵר
מִמֶּנּוּ גַּעְלִים וְסְנִדָּלִים לְיֻלְדִים, לְנָשִׁים וְלְאֲנָשִׁים, כְּלֵי-
מְלֶאכָתוֹ הֵם: מְרִצֵּעַ, פְּטִישׁ, שִׁכִּין וּמְלַקְחִים. הוּא
תּוֹפֵר בְּמְרִצֵּעַ וּבַחֹט. הוּא מוֹכֵר גַּעְלִים חֲדָשׁוֹת
וּמִתְקַן קְרוּעוֹת.

67.

הַנֶּגֶר.

הַנֶּגֶר עוֹשֶׂה רְהוּטִים שׁוֹנִים כְּמוֹ שְׁלֻחָנוֹת, כְּסָאוֹת,
אֲרוֹנוֹת, מְטוֹת, דְּלָתוֹת, חֲלוֹנוֹת, סְפוֹת, סְפָסָלִים וְכַדוּמָה.
כְּלֵי-מְלֶאכָתוֹ הֵם: גְּרִיז, פְּטִישׁ, מִשׁוֹר, מְקַצֵּעַ, מְקַדָּח
וְצִבָּת. הוּא מְנַסֵּר וּמַחְלִיק אֶת הַקְּרִשִׁים וְנוֹקֵב בָּהֶם
נְקָבִים. הַנֶּגֶר מְחַבֵּר קְרִשׁ אֶל קְרִשׁ בְּמַסְמְרִים אוּ
בְּדָבֵק.

הַתּוֹפֵרֶת תּוֹפֵרֶת לְבָנִים, כְּתָנוֹת וְסִינָרִים. גַּם לַתּוֹפֵרֶת
יֵשׁ מְכֹנֶטֶת-תְּפִירָה, מַחֲט, חוֹט, מְסַפְּרִים וּמְגַהֵץ.

68.

הָאָבִיר.

אָבִי אָבִיר לֹא שָׂדוֹת רַבִּים וּפְּרִיָּים. הוּא עֹבֵד
בָּהֶם. בְּסֵתוֹ הוּא מִנְבֵּל אֶת הָאֲדָמָה בְּזָבֵל, חוֹרֵשׁ
בְּמַחְרֵשָׁה, מְשַׁדֵּד בְּמִשְׁדָּדָה וְזוֹרֵעַ חֹטָה וְדָגֵן. חֹטָה
וְדָגֵן הֵם זֵרַע-הַחֶרֶף. בְּאֵבִיב זֵרַע אָבִי שְׁעוּרִים
וְתַפְּוֹחֵי-אֲדָמָה. יֵי שׁוֹלֵחַ אֶת הַנְּשָׁם, הַמְּשַׁקָּה אֶת
הָאֲדָמָה וְהַתְּבוּאָה צוֹמַחַת. אָבִי קוֹצֵר אֶת הַתְּבוּאָה
בְּחֶרֶם וְדֹשׁ אוֹתָהּ בְּנֶרֶן. אָבִי מוֹכֵר אֶת מַחְצִית
הַתְּבוּאָה לְסוֹחֵר בְּעִיר. אֶת מַחְצִית-הַתְּבוּאָה מוֹחֵן
הַמּוֹחֵן בְּמַחְנָה לְקַמַּת מִן הַקָּמַח אוֹפֶה אִמִּי לֶחֶם.

וּמְלַקֵּק אֶת יָדוֹ. הַכֶּלֶב תָּהָה חֲכָמָה וְנִאֲמָנָה.
הַכֶּלֶב נוֹבֵחַ. הַכֶּלְבִּים נוֹבְחִים.

70.

הַכְּבֻשָׁה.

הַכְּבֻשָׁה מְבִיאָה תוֹעֵלַת רַבָּה לְאָדָם. אֶת בְּשָׂרָה
אוֹכְלִים. אֶת צִמְרָה גּוֹזִיִּים וְאוֹרְגִים מִפְּנֵי אָרְגָּה. מֵאָרְגָּה
עוֹשִׂים בְּגָדִים, שְׂמָלוֹת, פְּזֻמְקָאוֹת וְגַרְבָּיִם. מִחֻלְבָּה
עוֹשִׂים סֶבּוֹן וְגֵרוֹת. מְעוֹרָה תּוֹפְרִים נְעָלִים וּכְסוּיֹת
מִן הַמַּעֲלִים עוֹשִׂים מִיתָרִים לְכַנּוֹרוֹת. הַכְּבֻשָׁה אֵינָה
חֲכָמָה.

71.

Řadové číslovky.

1. ראשון ראשונה	6. ששי ששית
2. שני שנת, שנית	7. שביעי שביעית
3. שלישי שלישית	8. שמיני שמינית
4. רביעי רביעית	9. תשיעי תשיעית
5. חמישי חמישית	10. עשירי עשירית

בְּשִׁבְעֵי שְׂבַעַת יָמִים: יוֹם רִאשׁוֹן, יוֹם שֵׁנִי יוֹם שְׁלִישִׁי,
יוֹם רְבִיעִי, יוֹם חֲמִישִׁי, יוֹם שִׁשִּׁי, יוֹם שְׁבִיעִי. לַיּוֹם

69.

הַכֶּלֶב.

הַכֶּלֶב הוּא תוֹתֵי-תְבוּיָה. הַכֶּלֶב מְבִיא לְאָדָם תוֹעֵלַת
רַבָּה. הוּא רוֹבֵץ כָּל הַלַּיְלָה עַל יַד-תְּבוּיָה וְשׁוֹמֵר
אוֹתוֹ מִפְּנֵי הַנְּנֻכִים. כָּל הַיּוֹם הוּא עִם עֹדֵד הַכְּבֻשִׁים
וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּנֵי הַזֹּאֲבִים. הוּא מְלֹחֵ אֶת הַצִּדָּה
בְּכָל-דְּרָכָיו. הַכֶּלְבִּים הַגְּדוֹלִים מוֹשְׁכִים אֶת עֵגְלוֹת-
הַקְּנָעִים. הַכֶּלֶב אוֹהֵב מְאֹד אֶת אֲדוֹנָהּ, רוֹקֵד לְפָנָיו

השביעי קוראים שבת. השבת היא יום-מנוחה.
 הנמים בין יום ראשון ובין יום ששי הם ימי-העבודה
 (ימי-המעשה). השבת היא היום האחרון בשבוע.
 איזה יום היום? היום יום רביעי.

איזה יום הנה אתמול? אתמול הנה יום שלישי.
 איזה יום הנה שלשום? שלשום הנה יום שני.
 איזה יום יהיה מחר? מחר יהיה יום המישי.
 איזה יום יהיה מחרתים? מחרתים יהיה יום ששי.
 מתי הנה אחיד חוליה? אחי הנה אתמול חוליה.
 מי ראשון ומי אחרון? אחיד ראשון ואחי אחרון.
 ביני בינד בינד בינו בינה בינינו ביניכם ביניהם

72.

השנה.

בשנה פשוטה שנים עשר חדש: ניסן, אדר, סיון,
 תמוז, אב, אלול, תשרי, חשוון, כסלו, טבת, שבט, אדר.
 בשנה מעוברת שלשה עשר חדש. החדש השלשה
 עשר הוא אדר שני או ואדר.
 בשנה חגים ומועדים: חג הפסח בחדש ניסן, חג
 השבועות בחדש סיון, בחדש תשרי אנחנו חוגגים

את ראש השנה, את יום הכפורים ואת חג הסוכות.
 את החנכה חוגגים בחדש כסלו ואת הפורים בחדש
 אדר או בחדש ואדר. תשעה באב כיום התשיעי
 לחדש אב.

ניסן, אדר, סיון הם חדשי-האביב.
 תמוז, אב, אלול הם חדשי-הקיץ.
 תשרי, חשוון, כסלו הם חדשי-הסתיו.
 טבת, שבט, אדר הם חדשי-החורף.
 לשנה הבאה ברושלים!

73.

היום והלילה.

בבקר יוצאת השמש במזרח ובערב היא שוקעת
 במערב. לזמן מציאת השמש עד שקיעת השמש
 קוראים יום. לזמן משקיעת השמש עד צאת השמש
 קוראים לילה. השמש זורחת באור גדול ונותנת
 לנו חם. בעתרים עומדת השמש באמצע השמים.
 בערב יוצא הירח וזרח כל הלילה. הירח קטן מן
 השמש. הוא נותן לנו רק אור, לכן הלילות קרים מן
 היום. בשמים עשרה בלילה יש חצות. מחצות עד

צָהָרִים שָׁתִים עֲשָׂרָה יָשְׁעוֹת וּמִצְחָרִים עַד חֲצוֹת גַּם בֵּן
שָׁתִים עֲשָׂרָה יָשְׁעוֹת.

מָתִי יוֹצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּקוֹץ וּמָתִי בַחֲרָף? בְּקוֹץ
יוֹצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּאַרְבַּע וּבַחֲרָף בְּשִׁמוֹנָה.

מָתִי הַיָּמִים אַרְבָּים בְּיוֹתֵר? בְּקוֹץ.
מָתִי הַלַּיְלוֹת אַרְבָּים בְּיוֹתֵר? בַּחֲרָף.

74.

Minulý čas sloves tvaru kal.

i. שָׁמַרְתִּי

שָׁמַרְתָּ שָׁמַרְתָּ

שָׁמַר שָׁמַרְהָ

שָׁמַרְנוּ

שָׁמַרְתֶּם שָׁמַרְתֶּן

שָׁמַרוּ

ii. אָמַרְתִּי

אָמַרְתָּ אָמַרְתָּ

אָמַר אָמַרְהָ

אָמַרְנוּ

אָמַרְתֶּם אָמַרְתֶּן

אָמְרוּ

iii. שָׁאַלְתִּי

שָׁאַלְתָּ שָׁאַלְתָּ

שָׁאַל שָׁאַלְהָ

שָׁאַלְנוּ

שָׁאַלְתֶּם שָׁאַלְתֶּן

שָׁאַלוּ

iv. קָרָאתִי

קָרָאתָ קָרָאתָ

קָרָא קָרָאָה

קָרָאנוּ

v. קָנִיתִי

קָנִיתָ קָנִיתָ

קָנָה קָנָהָה

קָנִינוּ

vi. עָשִׂיתִי

עָשִׂיתָ עָשִׂיתָ

עָשָׂה עָשָׂהָה

עָשִׂינוּ

קָרָאתֶם קָרָאתֶן
קָרָאוּ

קָנִיתֶם קָנִיתֶן
קָנִינוּ

עָשִׂיתֶם עָשִׂיתֶן
עָשִׂינוּ

vii. הָיִיתִי

הָיִיתָ הָיִיתָ

הָיָה הָיָהָה

הָיִינוּ

הָיִיתֶם הָיִיתֶן

הָיוּ

viii. בָּאתִי

בָּאתָ בָּאתָ

בָּא בָּאָה

בָּאנוּ

בָּאתֶם בָּאתֶן

בָּאוּ

ix. נָתַתִּי

נָתַתָּ נָתַתָּ

נָתַן נָתַנָּה

נָתַנוּ

נָתַתֶּם נָתַתֶּן

נָתַנוּ

x. רָאִיתִי

רָאִיתָ רָאִיתָ

רָאָה רָאָהָה

רָאִינוּ

רָאִיתֶם רָאִיתֶן

רָאוּ

xi. יָשַׁבְתִּי

יָשַׁבְתָּ יָשַׁבְתָּ

יָשַׁב יָשַׁבָּה

יָשַׁבְנוּ

יָשַׁבְתֶּם יָשַׁבְתֶּן

יָשַׁבוּ

xii. שָׁמַעְתִּי

שָׁמַעְתָּ שָׁמַעְתָּ

שָׁמַע שָׁמַעָה

שָׁמַעְנוּ

שָׁמַעְתֶּם שָׁמַעְתֶּן

שָׁמְעוּ

xiii. יָשַׁנְתִּי

יָשַׁנְתָּ יָשַׁנְתָּ

יָשַׁן יָשַׁנָּה

יָשַׁנוּ

xiv. מָתִי

מָתָה מָתָה

מָתַת מָתַתָּה

מָתַנוּ

xv. יָרָאתִי

יָרָאתָ יָרָאתָ

יָרָא יָרָאָה

יָרָאנוּ

יִשְׁנֶה	מָתְנוּ	יֵרְאוּ
יִשְׁנֶתֶם יִשְׁנֶתֶן	מָתֶם מָתֵן	יֵרְאוּם יֵרְאוּתֵן
יִשְׁנֶה	מָתוּ	יֵרְאוּ

Příklady k nacvičení minulého času.

- i. שָׁמַרְתִּי אֶת הַשִּׁבְתָּ. שָׁמַרְתִּי עַל אָחִי הַחֲצֵרִית.
- ii. לְמַדְתִּי עִבְרִית. יָשַׁבְתִּי בַסֶּפֶסֶל הָרִאשׁוֹן. סָגַרְתִּי אֶת הַדְּלָתָה. כָּתַבְתִּי שְׁנֵי מִכְתָּבִים. נִפְלַתִי עַל הַקְּרָח. שָׁפַטְתִּי בַצֶּדֶק. שָׁבַרְתִּי אֶת הַפֶּדֶר הַחֲדָשׁ. שָׁכַבְתִּי בְּמַטְתִּי. וְכָרַתִּי אֶת הַחֹרֶב. וְזָרַקְתִּי אֶת הַמִּכְתָּב אֶל תֵּבַת-הַדֹּאֵר. רָכַבְתִּי עַל הַסּוּסִים. דָּרַשְׁתִּי בַשְּׁלוֹמוֹ. סָפַרְתִּי עֲזִים וּכְבָשִׁים. תָּפַרְתִּי בְּגָדִים. לָבַשְׁתִּי אֶת הָאֲדָרְתָה. לֹא נָנַבְתִּי תַפְּזוּזִים. לֹא שָׁרַפְתִּי אֶת סִפְרִי. לֹא רָקַדְתִּי בַנְּשִׁיף.
- iii. אָהַבְתִּי אֶת הַשֶּׁלֶג בַּיְלָדוּתִי. אָמַרְתִּי לוֹ הַכֵּל. אָסַפְתִּי אֶת הַתְּבוּאָה אֶל הַגֶּרֶן. עָמַדְתִּי לְפָנֵי הַבַּיִת. עֲבַדְתִּי הַיּוֹם מִן הַבֶּקֶר עַד הָעֶרֶב. עֲבַרְתִּי בְּרַחוּב. חָרַשְׁתִּי אֶת הַשְּׂדֵה. הָלַכְתִּי בְּדֶרֶךְ הַזֶּה. לֹא עֹזְבְתִי אֶת הַעֵד. לֹא הִשְׁכַּחְתִּי עֲלֵיהֶם. לֹא אָבַלְתִּי דָגִים אֶתְמוּל.

- iii. רָחַצְתִּי בַנְּהַר. שָׁחַטְתִּי לִי גְדִי. נִעַלְתִּי אֶת נֶעֱלִי הַחֲדָשׁוֹת. כָּתַרְתִּי בּוֹ. שָׁאֲבַתִּי מִים מִן הַבְּעָרָה.
- iv. קָרַאתִי בְּעֵתוֹן עֵבְרִי. מָצַאתִי אֶת אוֹלְרִי. נִשְׁאַתִּי אֶת סִפְרִי בַיְלָקוּטָה. הִטָּאתִי בַקֶּץ אֶחָת. יָצַאתִי מִן הַשּׁוּק.

- v. בָּנִיתִי לִי סֶפֶה בְּגֵן. קָנִיתִי לִי כּוֹבֵעַ חֲדָשׁ. שָׁתִיתִי מִים קָרִים. שָׁתִיתִי בַיּוֹם. לֹא בָכַיִתִּי. תָּלִיתִי אֶת בְּגָדִי. פָּנִיתִי כַּח וְכַח.
- vi. עָשִׂיתִי אֶת מְלַאכְתִּי. עָלִיתִי לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. עָלִיתִי לוֹ כְּבָר אֶתְמוּל. אָפִיתִי לָחֶם.
- vii. הָיִיתִי בְּבֵית-הַחֹלִים. הָיִיתִי תָמִיד בְּעִיר.
- viii. עָתָה בָּאתִי מִבֵּית הַחֹרֶב.
- ix. נָתַתִּי לוֹ עֲשָׂרִים כֶּתֶר בְּעֵד סִפְרוֹ.
- x. רָאִיתִי אֶרְצוֹת רַבּוֹת. רָעִיתִי עֲזִים וּכְבָשִׁים.
- xi. שָׁכַחְתִּי מִן הַטּוֹיֵל. רָצַתִּי הַבַּיִתָּה. נָחַתִּי בְּגֵן. לָנַתִּי בַמַּלּוֹן. רָבַתִּי עִמּוֹ. שָׁרַתִּי שִׁירִים עֲלוּזִים. קָמַתִּי בַשֶּׁשׁ. דָּשַׁתִּי הַיּוֹם חֲמִים. שָׁכַחְתִּי אֶת סִפְרִי עַל הַשֶּׁלֶחָן.
- xii. שָׁמַעְתִּי חֲדָשׁוֹת. יָדַעְתִּי אֶת שְׁמוֹ. נִסַּעְתִּי הָעִירָה. נִטַּעְתִּי עֲצִים עַל יַד-הַשְּׂדֵה. וְרָעִיתִי דָגָן. שָׁמַחְתִּי

מֵאֵד. שְׁלַחְתִּי נְדָבוֹת לְעֵנִיִּים. פָּתַחְתִּי אֶת הַחַנוֹת
 בְּשִׁמוֹנָה. בָּרַחְתִּי מִפְּנֵי הַכְּלָבִים. בָּקַעְתִּי עֲצִים.
 יִשְׁכַּחְתִּי אֶת הַשְּׁעוֹן בַּמִּשְׁרָה.
 XIII. יִשְׁנֵתִי כָּל הַלַּיְלָה.
 XIV. לֹא מָתִי עַד עֵתָה.
 XV. וְרֵאתִי מִפְּנֵי. שְׁנֵאתִי אֶת הַבְּטֻלָּה. צִמַּאתִי לְמוֹם.

I. Tvar zcela pravidelný. II. III. IV. Hrdelnice v 1., v 2., ve 3. kmenové souhlásce. V. Třetí kmenová souhláska jest ה , které se mění v ו . VI. Sloveso začíná hrdelnici a končí ה . VII. Byl jsem. VIII. Sloveso ש váv uprostřed. IX. Dal jsem, konečné ו splývá s příponou. X. Viděl jsem. XI. Sloveso ש ו uprostřed. XII. Slyšel jsem. XIII. Spal jsem. XIV. Zemřel jsem. XV. Báł jsem se.

75.

מָה עִשִׂיתִי בַּבֶּקֶר?

בַּבֶּקֶר פָּתַחְתִּי אֶת עֵינַי וְרֵאתִי כִּי כָּבֵד שְׁבַע שָׁעוֹת.
 בָּדַדְתִּי מִדַּ מַּעַל מִטָּתִי. לָבַשְׁתִּי אֶת הַגְּרָבִים וְאֶת
 הַמְּכַנְסִים. נָעַלְתִּי אֶת הַנַּעֲלִים. רָחַצְתִּי אֶת הַיָּדַיִם.
 אֶת הַפָּנִים. אֶת הָרֹאשׁ וְאֶת הַצְּוָאר בְּמֵיִם קְרִים.
 עִמְדַתִּי לִפְנֵי הָרֹאשׁ וְסוּבַרְתִּי אֶת הַשָּׁעַר בַּמִּסְרָק. אַחֲרַי
 בֵּן אֲכַלְתִּי אֶרְסֵתִי בַּבֶּקֶר שְׁמַתִּי אֶת סִפְרִי וְאֶת מַחְבְּרוֹתֵי

אֶל יִלְקוּטַי וְהִלַּכְתִּי אֶל בֵּית־הַסֶּפֶר.

76.

מָה אֲכַלֶּתָּ הַיּוֹם?

לְאַרְסֵתִי הַבֶּקֶר שְׁתִּיתִי קָפָה לֶבֶן וְאֲכַלְתִּי שְׁתֵּי
 גְּלוֹסְקָאוֹת. בְּעֶשֶׂר אֲכַלְתִּי לֶחֶם בַּחֲמָצָה. לְאַרְסֵתִי
 הַצְּהָרִים אֲכַלְתִּי מָרְקָה בְּשֵׁה פְּרוּב וְקִמְחָה. בְּאַרְבַּע
 שְׁתִּיתִי תֵּה עִם חֶלֶב וְאֲכַלְתִּי פֶת לֶחֶם. לְאַרְסֵתִי הָעָרֶב
 אֲכַלְתִּי נְגִינִיק וְלֶחֶם וְשְׁתִּיתִי כּוֹס יַיִן אָדָם.

77.

הֵיִתִּי בַּבֶּפֶר.

הֵיִתִּי בַּבֶּפֶר בְּתַקְוִיפַת־הָאָבִיב וְרֵאתִי שֵׁם אֶת
 הַעֲבוּדוֹת הַשּׁוֹנוֹת שֶׁל הָאֲפָרִים: נָטְעוּ עֲצִים בְּגִנְיָהֶם
 וּבְנִיחָם עָזְרוּ לָהֶם. חָרְשׁוּ אֶת שְׂדוֹתֵיהֶם וְזָרְעוּ אֶת
 הָאֲרָבָה. הָאֲפָרוֹת עָבְדוּ בְּגִנִּים וְנָטְעוּ פְּלוֹלִים. צָנְנוּ
 עֲבָבְנוֹת. פְּרוּב וְעוֹד. הַמִּשְׁרָתוֹת שָׂאֲבוּ מוֹם מִן
 הַבְּאֵרוֹת וְחָלְבוּ אֶת הַפְּרוֹת. הָאֲפָרוֹת עָשׂוּ מִן הַחֶלֶב
 שֶׁל הַפְּרוֹת חֲמָצָה וּבְנִינָה. הַסּוּחָרִים מִן הָעִיר בָּאוּ
 אֵלָיֶהוּן וְקָנוּ מֵהֶן בִּיצִים וְעוֹפוֹת.

78.

הַאֲגוּזִי.

שְׁנֵי נְעָרִים מְצָאוּ אֲגוּזִי גָדוֹל. הָאֶחָד אָמַר: «הַאֲגוּזִי שְׁלִי הוּא, אֲנִי מְצָאתִי אוֹתוֹ» וְהַשֵּׁנִי עָנָה: «לֹא, שְׁלִי הוּא, כִּי אֲנִי מְצָאתִי אוֹתוֹ». «אַתָּה שֶׁקָּרַן», אָמַר הָרִאשׁוֹן. «אַתָּה גָּבַב», אָמַר הַשֵּׁנִי. הָאֶחָד הִכָּה אֶת הַשֵּׁנִי וְהַשֵּׁנִי הִכָּה אֶת הָרִאשׁוֹן. הַאֲגוּזִי נָפַל לָאָרֶץ וְהֵם רָמְסוּ אוֹתוֹ בְּרַגְלֵיהֶם וְלֹא הָיָה לֹא לָאֶחָד וְלֹא לַשֵּׁנִי.

79.

הַפָּנִם בְּיַד-הָעוֹר.

אִישׁ עוֹר הִלְךְ בַּלַּיְלָה בְּדֶרֶךְ. בְּיַד-הָעוֹר הָיָה פָּנִם. בְּדֶרֶךְ רָאָה אוֹתוֹ אִישׁ פָּקֵחַ. הַפָּקֵחַ שָׁאַל אֶת הָעוֹר: «לָמָּה לָּךְ הַפָּנִם, אִם אַתָּה עוֹר?» הָעוֹר עָנָה: «אֲנִישִׁים פָּקְחִים רוֹאִים אוֹתִי וְסָרִים הַצֵּדָה».

80.

לָמָּה זֶה שָׁאַלְתָּ?

נָעַר אֶחָד הִלְךְ בְּדֶרֶךְ וּבִידוֹ הָיָה תְּפוּחַ. פָּגַשׁ אוֹתוֹ נָעַר אֲחֵר. הַנָּעַר הַשֵּׁנִי שָׁאַל אֶת הַנָּעַר הָרִאשׁוֹן: «מָה

זֶה בְּיַדְךָ?» הַנָּעַר הָרִאשׁוֹן עָנָה: «בְּיַדִּי סֵפֶר». «הֲלֹא תְּפוּחַ בְּיַדְךָ וְלֹא סֵפֶר», אָמַר הַשֵּׁנִי, וְהָרִאשׁוֹן עָנָה: «אִם רָאִיתָ, כִּי תְּפוּחַ בְּיַדִּי, לָמָּה זֶה שָׁאַלְתָּ?»

81.

הַנְּעָרִים וְהָאִשָּׁה.

נְעָרִים שׁוֹכְבִים אֶחָדִים יָצְאוּ מִבֵּית-הַסֵּפֶר וְרָאוּ אִשָּׁה אַחַת, נוֹהֶגֶת תְּמוּרִים. הַנְּעָרִים אָמְרוּ לָהּ בְּצַחוּק: «שָׁלוֹם עֲלֶיךָ, אִם-תְּתוּמוּרִים!» הָאִשָּׁה עָנְתָה לָהֶם בְּצַחוּק: «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם, בְּנֵי!»

82.

בֵּין הַשִּׁכְנִים.

I. מָה עָשִׂיתָ אֶתְמוֹל בְּעָרְבִי?

כָּתַבְתִּי מִכָּתֵב.

לְמִי כָּתַבְתָּ?

כָּתַבְתִּי לְחֻבְרֵי יוֹסֵף, הוּא כָּתֵב לִי לִפְנֵי שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת

וְאֲנִי עָנִיתִי לוֹ אֶתְמוֹל.

II. אֲנִי רוֹאָה, כִּי הִנֵּךְ שָׁמַח.

כֵּן, אֲדוֹנִי, אֲנִי שָׁמַח מְאֹד.

מדוע? מה קרה לך?

פגשתי חיים בחברי, אשר לא ראיתי אותו זה עשר שנים. ישבנו יחד שתי שעות וספרנו זה לזה הרבה. ואת היא שמחתך הגדולה?

לא, חברי הוא איש עשיר מאד ונתן לי עשרים אלף כתר בשביל הקרן הקומת ועל זאת אני שמח.

III. מאין אתה בא?

אני בא מן הגן.

הראית שם את דוד בני?

כן, ראיתי אותו שם. ישב שם על הספסל וקרא בספר. הוישב שם לבדו?

לא, גער אחד ישב שם עמו וגם הוא קרא בספר.

83.

גדי אחד.

גדי אחד, גדי אחד קנה אבא בשני זווים.

בא חתול ואכל את הגדי, שקנה אבא בשני זווים.

בא כלב ונשך את החתול, שאכל את הגדי,

שקנה אבא בשני זווים.

בא מקל והכה את הכלב, שנשך את החתול.

שאכל את הגדי, שקנה אבא בשני זווים.

בא אש ושרפה את המקל, שהכה את הכלב, שנשך את החתול, שאכל את הגדי, שקנה אבא בשני זווים.

באו מים וכבו את האש, ששרפה את המקל, שהכה את הכלב, שנשך את החתול, שאכל את הגדי, שקנה אבא בשני זווים.

בא שור ושתה את המים, שכבו את האש, ששרפה את המקל, שהכה את הכלב, שנשך את החתול, שאכל את הגדי, שקנה אבא בשני זווים.

בא השוחט ושחט את השור, ששתה את המים, שכבו את האש, ששרפה את המקל, שהכה את הכלב, שנשך את החתול, שאכל את הגדי, שקנה אבא בשני זווים.

בא מלאך המות וחתך את השוחט, ששחט את השור, ששתה את המים, שכבו את האש, ששרפה את המקל, שהכה את הכלב, שנשך את הגדי, שקנה אבא בשני זווים.

גדי אחד. גדי אחד.

נְהַיָּה	נִקְנָה	נִשְׁמַע
תְּהוּי	תִּקְנֵנוּ	תִּשְׁמָעוּ
תְּהוּינָה	תִּקְנֵינָה	תִּשְׁמָעֶנָּה
יְהוּי	יִקְנֵנוּ	יִשְׁמָעוּ
xii. אָשִׁיר	xi. אָשׁוּב	x. אָעֲשֶׂה
תָּשִׁיר	תָּשׁוּב	תַּעֲשֶׂה
יָשִׁיר	יָשׁוּב	יַעֲשֶׂה
נָשִׁיר	נָשׁוּב	נַעֲשֶׂה
תְּשִׁירוּ	תְּשׁוּבוּ	תַּעֲשׂוּ
יְשִׁירוּ	יְשׁוּבוּ	יַעֲשׂוּ
xv. אָשָׂא	xiv. אָפַל	xiii. אָבֹא
תָּשָׂא	תָּפַל	תָּבֹא
יָשָׂא	יָפַל	יָבֹא
נָשָׂא	נָפַל	נָבֹא
תְּשִׂאוּ	תְּפִלוּ	תְּבִאוּ
יְשִׂאוּ	יְפִלוּ	יְבִאוּ
תְּשִׂאנָה	תְּפִלָּנָה	תְּבִאנָה

I. Tvar zcela pravidelný. II. Sloveso nepřechodné III., IV. a V. slovesa, začínající hrdelnicí. VI. Hrdelnice na konci. VII. Hrdelnice na konci. VIII., IX. a X. Slovesa s ה na konci. XI. Uprostřed slovesa jest ו. XII. Uprostřed slovesa jest י. XIII. Uprostřed slova jest ו a na konci hrdelnice. XIV., XV. a XVI. Slovesa s נ na počátku. XVII., XVIII. až XXI. Slovesa s י na počátku. XXII., XXIII. a XXIV. Slovesa nepravidelná: לָקַחְתִּי, הִלַּכְתִּי, נָתַתִּי.

Budoucí čas sloves tvaru kal.

iii. אָעֲמַד	ii. אָלְמַד	i. אָשְׁמַר
תַּעֲמַדְי	תִּלְמַדְי	תִּשְׁמַרְי
יַעֲמַד	יִלְמַד	יִשְׁמַר
נַעֲמַד	נִלְמַד	נִשְׁמַר
תַּעֲמַדוּ	תִּלְמַדוּ	תִּשְׁמַרוּ
יַעֲמַדוּ	יִלְמַדוּ	יִשְׁמַרוּ
תַּעֲמַדְנָה	תִּלְמַדְנָה	תִּשְׁמַרְנָה
יַעֲמַדְנָה	יִלְמַדְנָה	יִשְׁמַרְנָה
vi. אָמְצֵא	v. אָאָהֵב	iv. אָכַל
תִּמְצֵא	תִּאָהֵב	תִּאֲכַל
יִמְצֵא	יִאָהֵב	יֵאֲכַל
נִמְצֵא	נִאָהֵב	נֵאֲכַל
תִּמְצֵאוּ	תִּאָהֵבוּ	תִּאֲכַלוּ
יִמְצֵאוּ	יִאָהֵבוּ	יֵאֲכַלוּ
תִּמְצֵאנָה	תִּאָהֵבְנָה	תִּאֲכַלְנָה
יִמְצֵאנָה	יִאָהֵבוּ	יֵאֲכַלוּ
ix. אָהָה	viii. אָקַנָה	vii. אָשְׁמַע
תְּהוּה	תִּקְנֵה	תִּשְׁמָעֵי
יְהוּה	יִקְנֵה	יִשְׁמָעֵי

- i. אֲשַׁמֵּר אֶת הַתְּבוּאָה. אֲכַתֵּב שְׁעוֹר עֲבָרִי.
 אֲמַלֵּךְ אַחֲרֵי אָבִי. אֲסַגֵּר אֶת הַדְּלֵת. אֲקַטֵּף
 פְּרָחִים בַּיַּעַר. אֲגַמֵּר אֶת מְלֹאכְתִּי. אֲזַרֵּק אֶת
 הַגֵּר אֶל הָאֵשׁ. אֲזַכֵּר אוֹתוֹ. אֲקַצֵּר אֶת הַשְּׁעוּרִים
 בְּחֶרֶם. אֲשַׁבֵּר אֶת הַבְּקָבוֹק. אֲתַפֵּר לִי בְּגָד
 חֲדָשׁ. אֲדַרֵּשׁ בְּשִׁלּוּמוֹ. לֹא אֲגַנֵּב. אֲשַׁפֵּט אוֹתָם
 בְּצַדִּיק. לֹא אֲשַׁרֵּף אֶת הַדָּגָל הַזֶּה.
- ii. אֲלַמֵּד עִם אָחִי. אֲשַׁאֵל אֶת מוֹרֵי. אֲשַׁכֵּב
 בְּמִטָּתִי. אֲלַבֵּשׁ בְּגָד שָׁחֹר לְכְבוֹד הַשָּׁבֵת.
 אֲרַכֵּב עַל סוּסִי. אֲרַחֵץ בַּיּוֹם. אֲנַעַל סַנְדְּלִים.
 אֲצַעֵק בְּקוֹל רֶם.
- iii. לֹא אֲעִזֵּב אֶת הוֹרֵי. לֹא אֲעַבֵּד אֲנָלוֹ. אֲאַחֲרֵשׁ
 אֶת שָׂדֵי. אֲאַסֵּף אֶת הַתְּבוּאָה בְּמַחֲרָה. אֲאַעֲמֵד
 לִפְנֵי הַחֲלוּן.
- iv. אֲכַל תְּפוּזִים. אֲאָמַר זֹאת לְאָחִי.
- v. אֲאַהֲבֵב אֶת חֵבְרִי.
- vi. אֲאַמְצֵא אֶת אוֹלְרֵי. אֲאַקְרֵא עִתּוֹן.
- vii. אֲאַשְׁמַע בְּקוֹל-אָבִי וּבְקוֹל-אֲמִי. אֲאַפְתַּח אֶת
 הַדְּלֵת. אֲאַסְלַח לוֹ. אֲאַשְׁלַח אֶת בְּנֵי אֵל הַרֹזֶפֶא.

- xviii. אֲדַע
 תִּדְעַ תִּדְעִי
 יִדַע יִדְעִי
 גִדַע
 תִּדְעוּ תִדְעֶנָּה
 יִדְעוּ יִדְעֶנָּה
- xxi. אִישׁ
 תִּישַׁן תִּישְׁנִי
 יִישַׁן יִישְׁנִי
 נִישַׁן
 תִּישְׁנוּ תִישְׁנֶנָּה
 יִישְׁנוּ יִישְׁנֶנָּה
- xxiv. אֲדַקַּח
 תִּדְקַח תִּדְקְחִי
 יִדְקַח יִדְקְחִי
 נִדְקַח
 תִּדְקְחוּ תִדְקְחֶנָּה
 יִדְקְחוּ יִדְקְחֶנָּה
- xvii. אִישֵׁב
 תִּשְׁבֵּ תִשְׁבִּי
 יִשֵּׁב יִשְׁבִּי
 נִשֵּׁב
 תִּשְׁבוּ תִשְׁבְּנָה
 יִשְׁבוּ יִשְׁבְּנָה
- xx. אִירָא
 תִּירָא תִירְאִי
 יִירָא יִירְאִי
 נִירָא
 תִּירְאוּ תִירְאֶנָּה
 יִירְאוּ יִירְאֶנָּה
- xix. אֲצַק
 תִּצַּק תִּצְקִי
 יִצַּק יִצְקִי
 נִצַּק
 תִּצְקוּ תִצְקֶנָּה
 יִצְקוּ יִצְקֶנָּה
- xxiii. אֲלַךְ
 תִּלְךְ תִּלְכִּי
 יִלְךְ יִלְכִּי
 נִלְךְ
 תִּלְכוּ תִלְכְּנָה
 יִלְכוּ יִלְכְּנָה
- xxii. אֲתַנֵּן
 תִּתַּנֵּן תִּתְנִי
 יִתַּנֵּן יִתְנִי
 נִתַּנֵּן
 תִּתְנוּ תִתְנֶנָּה
 יִתְנוּ יִתְנֶנָּה

אָשְׂמַח מְאֹד. אֲשַׁבֵּעַ לָחֶם.

viii. אֶקְנֶה לִי דְבַדְבָּנִים. אֶבְנֶה לִי אֹהֶל. אֲשַׁתֶּה
תָּה חֶם. אֲרֹאֶה בַיָּם אֲנִיּוֹת גְּדוּלוֹת. לֹא אֶבְכֶּה.
אֲרַעֲה אֶת הַעֲדָר.

ix. אֶהְיֶה בְּנֵן עַד הָעָרֶב. אֶחְיֶה בְּמוֹשָׁבָה בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל.

x. אֶעֱשֶׂה מִשְׁתֶּה גְּדוֹל. אֶעֱלֶה עַל הַר גְּבוּהָ.
אֶעֱנֶה לוֹ תִכְפֹּף.

xi. אָשׁוּב מִהֲרָה. אֶקוּם הַשָּׁכֶם. לֹא אֶסּוּר מִן
הַחֲרָדָה. אֲרוּץ אֶל הַכָּרִם. אֶלּוֹן בְּמִלּוֹן.

xii. אָשִׁיר שִׁירִים עֲלִיזִים. אָשִׁים אֶת הַמִּכְתָּב עַל
הַשְּׁלָחַן.

xiii. אָבוֹא בְּעוֹד שְׁעָה אַחַת. xiv. לֹא אֶפֶל עַל הַקְּרָח.
xv. אָשִׂא לְבַדִּי אֶת הַסֵּל. לֹא אֶקוּם.

xvi. אָטַע עֵצִים בְּנֵן. אָסַע בְּמַרְכָּבָה.

xvii. אָשֵׁב פֶּה. xviii. אֲדַע שְׁפוֹת רַבּוֹת.

xix. אָצֵק מַיִם עַל הַפְּרָחִים. xx. לֹא אִירָא.

אֵצֵא מִן הַחֲרָדָה. אֲרַד מִן הָהָר.

xxi. אִישָׁן כָּל הַלְיָלָה. xxiii. אֶלְדֵי הָעִירָה.

xxii. אֲתֵן לְאִמִּי מִתְנָה יָפֵה. xxiv. אֶקַּח לִי רֶק מִצָּה אַחַת.

85.

מָה יַעֲשֶׂה בְּנֵךְ מָחָר?

בְּנֵי יָקוּם מָחָר בְּבִקְרַת הַשָּׁכֶם. יֵרַד מִמַּטְתּוֹ. יִרְחֵץ
בְּמַיִם קָרִים אֶת יָדָיו. אֶת פָּנָיו וְאֶת צְוָאוֹ. יִלְבַּשׁ אֶת
בְּגָדָיו. יִנְעַל אֶת נַעְלָיו. יַעֲמֵד לִפְנֵי הָרֹאִי. יִסְרַק בְּמִסְרַק
אֶת שְׁעָרוֹ. יֵאָכֵל אַרוּחַת - בִּקְרָה. יָשִׁים אֶת סִפְרָיו
אֶל יַלְקוּטָו. יֹאמֵר לִי «שָׁלוֹם» וְיִלְדֵךְ אֶל בֵּית-הַסֵּפֶר.
שֵׁם יֵשֵׁב עַל מְקוּמוֹ וְיִלְמַד.

86.

מָה תַעֲשֶׂה בְּתֵךְ מָחָר?

בְּתֵי תִפְקַח מָחָר בְּשֵׁשׁ אֶת עֵינֶיךָ. תִּקוּם מִהָרָה.
תִּרְחֵץ אֶת יָדֶיךָ וְאֶת פְּלִיךָ. תִּלְבַּשׁ אֶת שְׂמֹלְתְּךָ.
תִּנְעַל אֶת נַעְלֶיךָ. תִּסְרַק אֶת שְׁעָרֶךָ. תֵּאָכֵל אַרוּחַת-
בִּקְרָה וְתִלְדֵךְ אֶל בֵּית-הַנְּתִיבוֹת. שֵׁם תִּקְנֶה לָּהּ בְּרִטִים
וְתִסַּע בְּמִסְלַת-הַבְּרִזָּל אֶל הָעִיר. שֵׁם תִּמְכַּר בַּשּׁוּק
חֲמָאָה. גְּבִינָה וּבִינָיִם וְתִקְנֶה שְׁנֵי זִוּגוֹת נַעְלָוִים.
אֶחָד בְּשִׁבְלֶהָ. וְאֶחָד בְּשִׁבְלִי וְאֶרְבָּעָה מְטָרִים
אֶרְגַּל לְשִׂמְלָהּ. אַחֲרַי כֵּן תֵּשׁוּב בְּמִסְלַת-הַבְּרִזָּל
הַבְּיָתָה.

מה יַעֲשׂוּ הָאֲנָשִׁים בְּקִיץ?

הַרוֹעִים יִרְעוּ אֶת הַבָּבָשִׁים וַיְגִזּוּ אֶת צִמְרֵם,
הָאֲפָרִים יַעֲבְדוּ אֶת הָאֲדָמָה, וַיְחַרְשׂוּ אֶת הַשָּׂדוֹת
בַּמַּחֲרָשׁוֹת, וַיִּרְעוּ זָרַע וַיִּקְצְרוּ אֶת הַתְּבוּאָה, וַאֲסִפּוּ
אֶת הָאֲלָמוֹת אֶל הַגְּרָנוֹת וַיְדוּשׁוּ אוֹתָן. הַמִּזְחָן
יִטְחֵן לֶחֶם אֶת הַדָּגָן וְאֶת הַחֹטָה לְקֶמַח וְהָאֲפָרוֹת
תִּאֲפִינָה מִן הַקֶּמַח לֶחֶם.

הַגְּנָנִים יַעֲבְדוּ אֶת הַגְּנִים, וַיִּטְעוּ עֲצִים וַיִּזְרְעוּ יִרְקוֹת
שׁוֹנִים, הַבוֹרְמִים יַעֲבְדוּ אֶת הַפְּרָמִים.
הַבְּנָאִים יִבְנוּ בָתִּים מִלְּבָנִים וּמֵאֲבָן, הַגּוֹדְרִים יִבְנוּ
אֶת הַכְּתָלִים וַיַּעֲשׂוּ מַתָּחַת לַבָּתִּים מִרְתָּפִים, חֲרָשֵׁי-
הָעֲצִים יַעֲשׂוּ אֶת הַגַּג מִקּוֹרוֹת וְאֶת הַרְצָפוֹת מִקְרָשִׁים,
הַנְּגָרִים יַעֲשׂוּ אֶת הַחֲלוֹנוֹת, הַזֹּנְגִים יִקְבְּעוּ אֶת
הַשְּׂמִשׁוֹת בַּחֲלוֹנוֹת, הַמְּסַגְּרִים יַעֲשׂוּ אֶת הַצִּדִּים,
אֶת הַמְּנַעֲוִלִים וְאֶת הַבְּרִיחִים לַחֲלוֹנוֹת וְלַדְּלָתוֹת,
הַתְּנָרִים יַעֲשׂוּ בַחֲדָרִים אֶת הַתְּנַנְדִּים,
גַּם בְּעַל־מְלֶאכֶה אַחֲרֵים וּמִצְאוֹ עֲבוֹדָה
בְּבִנְיַן-הַבַּיִת.

Souvětí.

כי nebot

אֲנִי רָעַב, כִּי מָאֵן הַבֶּקֶר לֹא אֶכְלָתִי כָּלֹם.
לֹא כָתַבְתִּי לָךְ, כִּי לֹא יָדַעְתָּ, אֵיפֹה אַתָּה נָר.
קָרָאתִי אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה פְּעַמִּים, כִּי הוּא יָפֵה מְאֹד.
לֹא יִשְׁנִיתִי כָּל הַלַּיְלָה, כִּי שָׁנִי כָּאֲבָה.
הַיֶּלֶד בּוֹכֶה, כִּי אָבִיו מֵת וְאִמּוֹ שׁוֹכְכֶת חוֹלָה בְּבֵית-
הַחַיִּלִּים.

אם jestliže

אם תִּסְגֵּר אֶת הַדְּלָת, אֲפַתַּח אֶת הַחֲלוֹן.
אם תָּבוֹא הַיּוֹם אֵלַי, אֲתֵּן לָךְ פְּרִיחִים יָפִים.
אם אֲמַכֵּר אֶת סוּסִי, אֲקַנְהָ לִּי שְׁנֵי חֲמוֹרִים.
אם תִּתֵּן לִי שְׁלִשִׁים וַחֲמִיֶּשֶׁה כְּתָרִים, אֲקַנְהָ לִּי מִלֹּחַן עֶבְרִי.
אם אָבִי יִסַּע מִחָר אֶל הָעִיר, אֲסַע גַּם אֲנִי עִמּוֹ.
אם יִהְיֶה לִּי פְּנֵא, אֲכַתֵּב בְּעָרֵב מִכְּתָב אֶרֶץ לַחֲבֵרִי.
אֲשַׁמַּח מְאֹד, אם תִּתֵּן לִי מִנְּגֵד שׁוֹשְׁנִים אַחֲדוֹת.
חוֹרֵד יֵאָהֲבוּ אוֹתְךָ, אם תִּשְׁמַע בְּקוֹלִם.
אם יִהְיֶה מִחָר יוֹם בְּחֹר, נַעֲלֶה עַל הַחָר הַגָּבֹה הַחַוּוֹי
וּמִשָּׁם תִּרְאֶה אֶת הַיָּם.
אם בֶּן, אֵלֶיךָ עָמֵד אֶל הַנְּהָר.

nýbrž כי אם

אחי לא יסע לאמריקה, כי אם לארץ ישראל.
 לא תלך היערה, כי אם הנגה.
 לא תלבש חוים בגדים ישנים, כי אם חדשים, כי שבת חוים.
 לא אשתה מים ולא אשתה יין, כי אם חלב.
 לא אכל בשר ולא אכל דגים, כי אם פרות.
 לא אלמד איטלקית ולא אלמד רוסית, כי אם עברית וערבית.

poněvadž, protože יען כי

לא באתי אתמול, יען כי הייתי חולה.
 לא כתבתי את השעור, יען כי שכחתי את מחברתי בבית הספר.
 לא הלכתי אל היער, יען כי ירד הגשם.
 אביד יקצר עליך, יען כי לא שמעת לדבריו.

že כי

אני יודע, כי ארץ ישראל היא ארץ טובה ונפה.
 אני יודע, כי אברהם אבינו חי לפני ארבעת אלפים שנה.
 שמעתי, כי בנד ילך אל התבשרה.
 אנהנו מקווים, כי התבואה בשנה הזאת תהיה רבה.

המורה אמר אלינו, כי ילך עמנו מחר אל הקרים, אם יהיה יום בהיר.

aby כי

בן שתי מאבי, כי יתן לי מאה כתר.

až כי

כי אבוא לארץ ישראל, אקנה לי פרדס.

89.

Rozkazovací způsob tvaru kal.

אחי	אחותי	אחי	אחותי
שמר	שמרי	שמרו	שמרנה
למד	למדי	למדו	למדנה
עמד	עמדי	עמדו	עמדנה
אכל	אכלי	אכלו	אכלנה
אהב	אהבי	אהבו	אהבנה
חזק	חזקי	חזקו	חזקנה
שמע	שמעי	שמעו	שמענה
מצא	מצאי	מצאו	מצאנה
קנה	קני	קניו	קנינה
ראה	ראי	ראו	ראנה
עשה	עשי	עשו	עשינה

הָיָה:	הָיָה:	הָיָה:	הָיָה:
שָׁבוּ:	שָׁבוּ:	שָׁבוּ:	שָׁבוּ:
שִׁיר:	שִׁיר:	שִׁיר:	שִׁיר:
בָּא:	בָּא:	בָּא:	בָּא:
נָפַל:	נָפַל:	נָפַל:	נָפַל:
טָע:	טָע:	טָע:	טָע:
שָׂא:	שָׂא:	שָׂא:	שָׂא:
תָּנָה:	תָּנָה:	תָּנָה:	תָּנָה:
דָּע:	דָּע:	דָּע:	דָּע:
שָׁבַע:	שָׁבַע:	שָׁבַע:	שָׁבַע:
יָצַק:	יָצַק:	יָצַק:	יָצַק:
יָשַׁן:	יָשַׁן:	יָשַׁן:	יָשַׁן:
יָרָא:	יָרָא:	יָרָא:	יָרָא:

שָׁמַר אֶת הַבַּיִת: כָּתַב לִי בַמַּהֲרָה: סָגַר אֶת הַדֶּלֶת:
 פָּתַח אֶת הַחֲלוֹן: כָּתַב הַיּוֹם הַבַּיִתָּה: מָכַר לִי אֶת הַמְּלוֹן:
 זָכַר כִּי עָפַר אֶנְחֵנוּ: הָיָה אִישׁ יִשְׂרָאֵל: קָנָה לָנוּ תַפְּזוּיִם:
 בָּנָה לִי אֹהֶל: שָׂתָה חֶלֶב: לָךְ עָמִי: שׁוּב תִּיכַף: קַח מִמֶּנִּי
 אֶת הַנִּלְקוּט: בָּטַח בִּי: שָׁלַח אֶת הַנְּעָר אֶל הָרוֹפֵא:
 דַּע כִּי אֶחָד חוֹלָה: עָמַד פֹּה: בָּא אֵלַי בְּעָרֵב: שָׁאַל
 אֶת אָבִי: אָהַב אֶת הָעַבְדָּה: אָמַר מְעַט נַעֲשֶׂה

הִרְבֵּה: לָבַשׁ בְּגָד חֲדָשׁ: לָמַד אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה עַל פֶּה:
 עָבַד אֶת הַשָּׂדֶה: שִׂים אֶת הַשִּׁבִּין עַל הַשְּׁלֶחֶן: סָלַח לִי:

Zákaz.

אֵל תֹּאמֶר, בְּאֲשֶׁר עָשָׂה לִי, אַעֲשֶׂה לוֹ: רַעַף וְרַע
 אָבִיךָ אֵל תַּעֲזֹב: אֵל תִּירָא: אֵל תִּירָאוּ: בְּנֵי תוֹרַתִּי
 אֵל תִּשְׁבַּח: אֵל תִּלְךָ בְּדָרֶךְ אַתֶּם: שָׁמַע, בְּנֵי מוֹסֵר
 אָבִיךָ וְאֵל תִּטַּשׁ תוֹרַת־אֲמִדָּה: אֵל תֹּאכְלוּ דָם:
 אֵל תִּקְנֶה אֶת הַשָּׂדֶה הַזֶּה: אֵל תִּכְתֹּב בְּעֶפְרוֹן, כִּי
 אִם בָּעֵט: אֵל תִּקְצֹף עָלַי: אֵל תַּעֲשֵׂנוּ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה:

לֹא תִגְנוּב: לֹא תִגְנוּבוּ: לֹא תִקֵּם: לֹא תִקְמוּ: בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת, לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה: לֹא תִשְׁנֵא
 אֶת אֶחָד בְּלִבְבְּךָ:

Neurčitý způsob - infinitiv tvaru kal.

שָׁמַר - לְשָׁמַר	כָּתַב - לְכַתֵּב	מָכַר - לְמָכַר
זָכַר - לְזָכַר	שָׂבַח - לְשַׁבַּח	לָמַד - לְלַמֵּד
עָמַד - לְעָמֵד	עָבַד - לְעַבְדָּה	אָכַל - לְאָכַל
אָמַר - לְאָמַר	שָׁאַל - לְשַׁאֵל	נָפַל - לְנַפֵּל

Pomocná slovesa.

chtítí

רָצִיתִי, אֲנִי רוֹצֶה, רוֹצֶה, אֲרָצֶה

חָפְצִיתִי, אֲנִי חֹפֵץ, חֹפֵץ, אֲחַפֵּץ

אֲנִי חֹפֵץ לְלַקֵּחַ אֶת הַחֶבְרִי. אַתָּה חֹפֵץ לְלַמֵּד שְׂפוֹת
לוֹעֲזוֹת. הִיא חֹפֵצָה לְקַנּוֹת לָהּ שְׂמֵלָה חֲדָשָׁה. מָה
אַתֶּם חֹפְצִים לַעֲשׂוֹת? מָה אַתֶּן חֹפְצוֹת לְקָרָא? לֹא
רָצִינוּ לְשַׁלַּח אֶת הַמְּשַׁרְת בְּלִילָה הַיְעָרָה. בְּנֵי לֹא
יִרְצֶה לְנַסֵּעַ הַיּוֹם עַל אוֹפְנִים. מִכִּירֵנוּ יִרְצוּ לַחְיוֹת
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, הֵם לֹא יִחַפְּצוּ לָשׁוּב
אֶל הַגּוֹלָה. מָה חֹפְצָה, אֲדוֹנֵי? חֹפְצֵי לְדַבֵּר אֶת הָאָדוֹן
בְּרֵי. מָה חֹפְצָה, גְּבֵרְתִי? בְּבַקְשָׁה, לְתֵת לִי קִילוֹ קָמַח.

moci

יָכוֹלְתִי, אֲנִי יָכוֹל, יְכוּלָה, אוֹכֵל

אֲנִי יָכוֹל לָבוֹא בְּהַקְרָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. הֵיכוֹל
אַתָּה לְתֵת לִי כּוֹס חֶלֶב? הֵיכוּלָה אַתָּה לְלַקֵּחַ עִמִּי?
הֵם יְכוּלִים לְקַנּוֹת לָהֶם בְּגָדִים יְקָרִים, כִּי אֲבִיהֶם
אִישׁ עָשִׁיר. יָכְלֵנוּ לְמַכֵּר אֶת בֵּיתֵנוּ, אָבֵל לֹא מְכַרְנוּ
אוֹתוֹ. נְגוּר בְּתֵל אָבִיב, אִם נוֹכַל לְשַׁכֵּר שָׁם דִּירָה.

לָקַח - לְקַחַת	יָדַע - לְדַעַת	נָטַע - לְנַטֵּעַ
מָצָא - לְמַצֵּא	נָשָׂא - לְשֹׂאת	שָׁמַע - לְשֹׁמֵעַ
פָּתַח - לְפָתוֹחַ	חָשַׁב - לְחֹשֵׁב	קָרָא - לְקָרֹא
יָשַׁן - לְיֹשֵׁן	יָשַׁב - לְשֹׁבֵת	יָרַד - לְיָרֵד
רָאָה - לְרֹאוֹת	קָנָה - לְקַנּוֹת	שָׂתָה - לְשֹׁתוֹת
שָׁוָה - לְשׁוֹב	הָיָה - לְהִיוֹת	עָשָׂה - לַעֲשׂוֹת
הָלַךְ - לְלַקֵּחַ	בּוֹא - לְבוֹא	שָׁיַם - לְשׁוֹיִם
		נָתַן - לְתֵת

אֲנִי רוֹצֶה לָאֵכֵל, לְשֹׁתֵת, לְלַקֵּחַ הַגָּנָה, לְשֹׁבֵת בְּסִפָּה,
לְקָרָא בְּסִפֵּר, לְכַתֵּב אֶת הַשְּׁעוֹר, לְלַמֵּד שִׁיר חֲדָשׁ.
אָבִי רוֹצֶה לְמַכֵּר אֶת הַשְּׂדֵה וְלְקַנּוֹת אֶת הַפְּרָדִם.
אִי אֶפְשָׁר לִי לָבוֹא לְפָנֵי שְׂמוּנָה. אֲנִי הוֹלֵךְ לְיֹשֵׁן.
קָשָׁה מְאֹד לְמַצֵּא עֲבוּדָה בְּזִמְן הַזֶּה. אַחֵי רוֹצֶה
לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲמִי רוֹצֶה לְנַסֵּעַ הָעִירָה.
מָה אַתָּה רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת? אֲנִי יָעָה, אִין בִּי כַח עוֹד
לַעֲמֹד. בְּתֵי רוֹצֶה לְתֵת לִי שׁוֹשְׁנִים.

Neurčitým způsobem vyjadřujeme rozkazy.

זָכַר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת! שָׁמַר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת!

Neurčitým způsobem dodáváme důraz.

אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמָעוּ, יָדוּעַ תִּדְרַע! שׁוֹב אֲשׁוּב, מוֹת תָּמוּת.

הָיָה עָלַי לְלַמֵּד עָלַי לְלַמֵּד וְהָיָה עָלַי לְלַמֵּד miti povinnost

הָיָה עָלַי לְכַתֵּב שְׁנֵי שְׁעוּרִים, אֶת הָאֶחָד כְּבָר בְּתִבְתִּי וְאֶת הַשֵּׁנִי אֶכְתֵּב הַיּוֹם בְּעָרְב. כִּמָּה עָלַי לְשָׁלֵם? עֲלֶיךָ לְשָׁלֵם אֶת הַחֻצְאוֹת, עָלֶיךָ לָשׁוּב תִּכְרֶה וּמָדָה. עָלֵינוּ לְחַסֵּיק בַּתְּנוּהָ, עָלֵיהֶם הַעֲבוּדָה הַזֹּאת. עָלֵינוּ לְעַבֵּד בְּנֵנוּ.

jest mi zakázáno nemám právo směti

מִתֵּר לִי אֵין לִי רְשׁוּת אֲסוּר לִי
מִתֵּר לִי הָעָרְב, לְצֵאתָה. מִתֵּר לְךָ לְעִשׂוֹת, מַה שְׂאֵתָה רֹצֵהָ. מִתֵּר לְךָ לְבַקֵּר אֶת תְּכֵרֶתְךָ הַחֹלְדָה. הַמִּתֵּר לָנוּ לְעִשֵׂן פֶּה? אֲסוּר לָכֶם, לְעִשֵׂן פֶּה. יְהִי מִתֵּר לִי מִתֵּר לְצֵאתָה אֶל הַכֶּרֶם. הַזִּהְיָה מִתֵּר לָנוּ לְצוּר דָּגִים? אֵין לִי רְשׁוּת, לְלָכֶת הַיּוֹם אֶל הַקּוֹלְנוֹעַ.

musiti

הַיְתִי מְכַרְחָ אֲנִי מְכַרְחָ, מְכַרְחָ אַהֲוָה מְכַרְחָ
אֲנִי צְרִיךְ, צְרִיכָה
אֲנִי מְכַרְחָ לְקִנּוּת לִי גַעְלִים. אֶת מְכַרְחָ לָשׁוּב תִּבְתֵּתָה. הוּא מְכַרְחָ לְכַתֵּב אֶת הַשְּׁעוּר. אֲנַחְנוּ מְכַרְחִים לְשָׁלֵם אֶת הַחֻצְאוֹת. הֵן מְכַרְחוֹת לְשָׁמֵר אֶת תִּבְתֵּתָה. אֲנִי צְרִיךְ לְלָכֶת אֶל הָרוּפֵא. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד בְּכַל־יּוֹם שְׁתֵּי שָׁעוֹת.

Souvěti.

aby

אָבִי שָׁלַח אוֹתִי לְקַרְא לְרוּפֵא. קָנִיתִי לִי כְּרִטִים לְגַסֵּעַ בְּמַסְלַת-תְּכֵרֶת אֶל הָעִיר. אֵין לִי כֶסֶף לְקִנּוּת לִי סֵפֶר יְקָר כְּזֶה. רוּת הָלְכָה אֶל הַגֵּן לְקַטֵּף פְּרָחִים, לָאָה הָלְכָה אֶל הַרְפֵּת לְחַלֵּב אֶת הַפְּרוֹת, יוֹסֵף הָלַךְ אֶל הַשָּׂדֶה לְעַבֵּד שָׁם. שָׁלַחְנוּ שְׁלֹשָׁה חֲבֵרִים לְפָנֵינוּ לְמַצֵּא מָקוֹם לְאֶהָלִים. קָנִיתִי לִי תַנּוּר גָּדוֹל לְאִפּוֹת בּוֹ לֶחֶם. בְּעַלְתָּ-תִּבְתֵּת בְּקִשָּׁה מִמֶּנִּי לְשִׁבְתָּה. עָלִיתִי לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְרֹאוֹת בְּעֵינַי אֶת אֶרֶץ-אֲבוֹתֵינוּ. לֹא טוֹב לְאָדָם לְהִיּוֹת לְבָדוּ.

který, jenž אשר ש-ה-

לְבִשְׁתִּי אֶת הַבְּגָד, אֲשֶׁר קָנָה לִי אָבִי. קָרָאנוּ בַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח לָנוּ הַדָּאָר מִירוּשָׁלַיִם. יְשִׁבְתִּי כְּשָׁעָה בְּבֵית-הַקֶּפֶה, אֲשֶׁר עַל חוּף-הַיָּם. אֲנַחְנוּ כִּצְאֵן, אֲשֶׁר אֵין לֹא רוּעָה. זֶה הָאָרוֹן, אֲשֶׁר בּוֹ תְלוּיִים הַבְּגָדִים. זֶה הַשְּׁלֶחֶן, אֲשֶׁר עָלָיו מְנַחִים הַסְּפָרִים. הַטְּחָנָה, אֲשֶׁר עוֹמֶדֶת שָׁם עַל הַגְּבָעָה, הִיא טְחֵנֶת-רִיחַ. תְּדַרְהֵמְטוֹת הוּא הַחֶדֶר שִׁבּוֹ יִשְׁנִים. מִתְחַת לְבֵית יֵשׁ מִרְתֵּף, שִׁבּוֹ שָׁמַיִם

פְּחָמִים. דָּוָד רָכַב עַל הַסּוּס, שָׁקְנָה מֵאֲבִי. אָבִינוּ
שֶׁבְשָׂמַיִם, עָשָׂה עִמָּנוּ חֶסֶד לְמַעַן שִׁמְךָ הַגְּדוֹל;
הַאֲנָשִׁים, הַיּוֹשְׁבִים בַּכְּפָרִים, קָמוּם הַשָּׂכֵם.
יֵשׁ עוֹפוֹת, הַשׁוֹחִים בַּמַּיִם, צָדִים דְּגִים וְאוֹכְלִים אוֹתָם.

aby

דוּדֵי רוּצָה, שָׁבְנוּ יִלְמַד מִקְצוֹעַ. אָמִי רוּצָה, שְׁתִּלַּךְ
אֶל הַסּוּחָר. הַמוֹרָה אָמַר שְׁאִקְרָא בַסֵּפֶר.

že

הוּא חוֹשֵׁב בְּנֵדָא, שְׁאִינִי רוּצָה אוֹתוֹ. אָנִי יוֹדֵעַ,
שְׁחִבְרִי וְכָתַב לִי בְּמַהֲרָה. הַרוּדָה כְּתָבָה, שְׁתִּשְׁלַח
לָנוּ סְפָרִים יְפִים.

כַּאֲשֶׁר בְּשֵׁי - jakmile, když

כַּאֲשֶׁר בָּאתִי הַבַּיְתָה, אֲכַלְתִּי אֶרְוַחְתִּי עָרֵב וְהִלַּכְתִּי
לִישׁוֹן. כַּאֲשֶׁר קָרָאתִי אֶת הַמִּכְתָּב מִבְּנֵי הַיּוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, שְׂמַחְתִּי מְאֹד, כַּאֲשֶׁר נָסַעְתִּי שְׁלֹשׁוֹם מִקּוּלֹן
לְפָרָאנ, פְּגִישְׁתִּי בְרַעִי, אֲשֶׁר לֹא רָאִיתִי אוֹתוֹ זֶה עֶשְׂר
שָׁנִים. רָצִיתִי הַבַּיְתָה, כַּאֲשֶׁר שְׂמַעְתִּי, שְׂאֲחִי נָפַל וְשָׁבַר
אֶת רַגְלוֹ. כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה אֶת הַזָּב, תְּמַחְתִּי
מְאֹד. הִלַּל הָיָה אוֹמֵר: אִם אֵין אָנִי לִי, מִי לִי? וְכַשְׁאֲנִי

לְעַצְמִי, מָה אָנִי? וְאִם לֹא עֲכָשׁוּ אִמְתִּי?

az

כַּאֲשֶׁר אָשׁוּב מִן הַשָּׂדֶה, אֲכַל וְאֶלֶף לְרַחֵץ. כַּאֲשֶׁר
נִגְמַר לְאֹכֵל, נִכְתַּב אֶת הַשְּׁעוּרִים, וְכַאֲשֶׁר נִגְמַר
לְכָתַב אֶת הַשְּׁעוּרִים, גִּלְךָ לְטִיֵּל.

aby ne פֶּן, לְכָל

לֹא צָעֲקִנָה, כִּי יִרְאֵנִי, פֶּן יִשְׁמַע אוֹתָנוּ הַשָּׂכֵן. הוּא
יִרְא, פֶּן יִפֹּל. אֵל תִּתֵּן אֶת הַסֵּפֶר בְּיַד הַיְלֵדָה, פֶּן
יִקְרַע אוֹתוֹ. אֵל תַּעֲזֹב אֶת אֲחִיךָ הַקָּטָן בַּחֲדָר לְבַדּוֹ,
פֶּן יִקְרַב אֶל הַתְּנֹור הַחֶם. אֵל תִּנְעַ בַּתִּישָׁ, פֶּן יַגַּח
אוֹתְךָ בְּקִרְוֵי.

הַכֶּלֶב שׁוֹמֵר בַּלַּיְלָה אֶת הַחֲצֵר, לְבַל יִטְרַף הַשׁוֹעֵל
אֶת הָעוֹפוֹת בַּלַּיִל.

kdyby לוֹ, אֶלְמִלִּי kdyby ne לוֹלֵא

לוֹ יִדְעֵתִי, כִּי תִבּוֹא, לֹא הָיִיתִי לְךָ פּוֹתֵב, לוֹ שְׂמַעְתִּי
לְעַצְתִּי-דוּדִי, הָיִיתִי פּוֹם מִסָּגֵר וְלֹא רוּפֵא. אֶלְמִלִּי
הָיִיתִי חָרוּץ, הָיִיתִי לוֹמֵר אֶת הַשְּׁעוּרִים, לוֹלֵא כָּאתָ, הָיִיתִי
שׁוֹלַח מִבְּרַק, לוֹלֵא יָרַד הַגֶּשֶׁם, הָיִינוּ הוֹלְכִים לְטִיֵּל.

ačkoliv אַף עַל פִּי

אַף עַל פִּי שְׁהִשְׁלַח יְרֵה, הַרְשֵׁתִי אֶת שְׂדֵי, אָנִי הוֹלְךָ

אֶל הָעֲבוּדָה, אֶף עַל פִּי שְׂאֵנֵי עֲדוֹן חֶלְשׁ. אֶף עַל פִּי
 שְׂמַעַט בְּסֶף לוֹ, אֶקְנֶה אֶת הַמְּלוֹן הַזֶּה. אָבִי עָלָה
 לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא בָּבֶר בֶּן-שִׁבְעִים שָׁנָה.
 לֹא יֵרָאֵתִי מִפְּנֵי הַגְּבִים, אֶף עַל פִּי שֶׁהִיִּתִי לְבָרִי
 בְּכָל הַבַּיִת.

בְּכָל זאת přesto

הַחֹדֶר הַזֶּה קָטָן, בְּכָל זאת יש פה מקום לְכָלֵנוּ.
 בְּנֵי אוֹהֵב אוֹתִי, בְּכָל זאת אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹלִי.

לְמַעַן aby

חַלּוּצִים רַבִּים עוֹבְדִים בְּעֵת בְּהַכְּשָׁרוֹת, לְמַעַן
 יִלְמְדוּ אֶת עֲבוּדַת-הָאֲדָמָה. לְמַד תּוֹרָה, לְמַעַן יִדְבַּע.
 כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבָרִי יַחֲיֶה הָאָדָם.

בְּטָרֵם dřive než

בְּטָרֵם תָּשׁוּב הַבַּיִתָּה, תִּקְנֶה גְלוּיּוֹת וּבּוֹלִים בְּשָׁבִילִי.
 בְּטָרֵם תִּשְׁקַע הַשֶּׁמֶשׁ, גָּשׁוּב הָעוֹרָה.

בו בזמן zatím co -

בו בְּזִמְן שֶׁהָאֵם כְּתִבָּה אֶת הַמִּכְתָּב, עֲבַדְתִּי בְּנִי.
 בו בְּזִמְן שֶׁהַחֲבָרִים עוֹבְדִים בְּשָׁדוֹת, הַחֲבָרוֹת
 מְכִינּוֹת אֶכֶל בְּשָׁבִילָם. בְּמִשְׁךְ יְמֵי-הַחֶרֶף לְמַדְתִּי
 הַרְבֵּה עֲבָרִית.

93.

הַזְּקָן הַנוֹטֵעַ עֵץ.

פָּעַם אַחַת עָבַר אִישׁ צָעִיר עַל יַד גֵּן אֶחָד וַיִּרְאֶה
 שָׁם אִישׁ זָקֵן כְּבֶן-שִׁבְעִים שָׁנָה, נוֹטֵעַ עֵץ קָטָן בְּאֲדָמָה.
 תָּמָה מְאֹד וְאָמַר אֵל הַזְּקָן: לָמָּה אַתָּה עוֹשֶׂה אֶת
 הָעֲבוּדָה הַזֹּאת? הַחַיִּישׁב אַתָּה, שְׂתֹאכַל מִפְּרֵי-הָעֵץ
 הַזֶּה? הַזְּקָן עָנָה לוֹ: אֲכַלְתִּי פְרוֹת מַעֲצִים, אֲשֶׁר נָטְעוּ
 אֲבוֹתַי, יֹאכְלוּ נָא גַם בְּנֵי וּבְנֵי-בְנֵי מִן הַעֲצִים, אֲשֶׁר
 אֲנִי נֹטְעֵתִי. מִכְּטָח אֲנִי, שִׁוּפְרוּ אוֹתִי לְטוֹבָה.

94.

רַבִּי חַיִּים הַזְּקָן.

רַבִּי חַיִּים עָלָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֶל בְּנֵי אֶפְרָיִם,
 אֲשֶׁר בָּא לְאֶרֶץ לְפָנָי שִׁבְעַ שָׁנִים. כַּאֲשֶׁר בָּא אֶל חוֹף
 יַפֹּ, שָׁמַע קוֹל קוֹרֵא: אָבִא! הַבֵּיט רַבִּי חַיִּים לְצַד יָמִין,
 הַבֵּיט לְצַד שְׂמָאל, וְלֹא רָאָה אֶת בְּנֵי וּפְתָאוֹם רוֹאֶה
 הוּא בְּחֹזֶר שָׁחוּר חֹזֵק, הָרֵץ אֵלָיו. הָאֵם זָהוּ בְנֵי הַקָּטָן,
 הַחֲנוּת הַרְּזָה? הָשִׁב רַבִּי חַיִּים. בְּתוֹךְ כֶּף נִפְלַח הַגֵּן
 עַל צִנּוּר-הָאֵב. הוּא, אֶפְרָיִם בְּנֵי, מֵדַע אַתָּה שָׁחוּר
 כָּל כֶּף? מִשְׁמַשׁ הַמִּלְדָּת, אָבִא, עָנָה אֶפְרָיִם. כַּאֲשֶׁר

הָלַכְנוּ מִן הַחוּץ, רָאָה רַבִּי חַיִּים גַּמְלִים וְקָרָא: הוּא
 אֵילֹו חַיִּים מְשֻׁנּוֹת: אֱלֹהִים גַּמְלִים, אָבֵא, אָמַר אֶפְרַיִם.
 הוּא, כָּמוֹ הַגַּמְלִים שָׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ? קָרָא רַבִּי חַיִּים,
 רָאָה רַבִּי חַיִּים חֲמוּר, שָׁאַל אֶת בְּנוֹ: וּמָה הַבְּהֵמָה
 הַקְּטָנָה הַזֹּאת? תָּרִי זֶה חֲמוּר, אָבֵא. פְּאַמֶּת? הָאֵם עַל
 חֲמוּר כְּזֶה רָכַב רַבִּי פִּינְחָס בֶּן-יָאִיר? הָאֵם עַל
 חֲמוּר כְּזֶה יָהִי רֹכֵב מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ? הָשֵׁב רַבִּי
 חַיִּים בְּתַמְהוֹן.

אָבֵא, לָמָּה אָנְחָנוּ עוֹמְדִים? נִשְׁבַּ בְּאוֹטוֹמוֹבִיל
 וְנִסַּע חֲפוֹתָהּ.

95.

מִכְּתָב קָטָן

אֲבִי-אַבְרָהָם נִסַּע לְעִיר רְחוֹקָה וַיֵּשֶׁב שָׁם שְׁבוּעוֹת
 יָחַדִּים.

פָּעַם אֶחָד רָאָה אַבְרָהָם הַקָּטָן אֶת אָמוֹ, כּוֹתֶכֶת
 מִכְּתָב לְאָבֵא. נִגַּשׁ אֵלָיָהּ וְאָמַר לָהּ:

«אָמִי, תֵּנִי גַם לִי נִרָה, עִם יָדָיו.»

«לָמָּה לָךְ?» שָׁאַלָה אוֹתוֹ הָאֵם.

«גַּם אֲנִי חָפִיץ לִכְתֹּב מִכְּתָב לְאָבֵא.» עָנָה אַבְרָהָם.

שָׁמְעוּ אַחֲיוֹתָיו הַגְּדוּלוֹת וַעֲזָקוֹ מְאֹד: «מָה?
 אַתָּה תִּכְתֵּב מִכְּתָב? הַיּוֹדֵעַ אַתָּה יוֹתֵר מֵאַרְבַּע
 הָאוֹתִיּוֹת הֶרְאֵשִׁינוֹת: אֵי, בֵּי, גֵּי, דֵּי?»

אַבְרָהָם בָּכָה: «אֲנִי יוֹדֵעַ, אֲנִי יוֹדֵעַ!»

נִתְּנָה לוֹ הָאֵם נִרָה, עִם יָדָיו. לָקַח אַבְרָהָם אֶת
 הַנִּיר וְכָתַב עָלָיו, אָבֵא, בְּנִי.

96.

צְבִי הָעָרוֹם.

צְבִי הַלֵּךְ בְּשׁוֹק, וְהִנֵּה חֲנֻנִי קוֹרָא: «כִּנְיָה מִמֶּנִּי אֶת
 הָעָרוֹן הַזֶּה!»

«וּמָה אָשִׁים בְּתוֹכּוֹ?» שָׁאַל צְבִי.

«אֶת בְּגָדֶיךָ, כְּמוֹכֵן!» עָנָה חֲנֻנִי.

«וְאֲנִי מָה?» שָׁאַל צְבִי בְּכַעַס «הַאֵלֶּךְ עִירֹם?»

97.

Příčestí trpné tvaru kal.

סְגוּרָה, סְגוּרָה סְגוּרִים, סְגוּרוֹת

פְּתוּחָה, פְּתוּחָה פְּתוּחִים, פְּתוּחוֹת

סְגַרְתִּי אֶת הַחֲלוֹן, הַחֲלוֹן סְגוּרָה. פְּתַחְתִּי אֶת הַדֶּלֶת.

הַדִּלְתָּ פְתוּחָהּ. כָּתַבְתִּי אֶת הַמִּכְתָּבִים, הַמִּכְתָּבִים
כָּבֵד פְּתוּבִים. קָבַעְתִּי אֶת הַנְּעִלִים, הַנְּעִלִים קְרוּעוֹת.
מִכְרַתִּי אֶת הַסְּחֹרָה, הַסְּחֹרָה מְכֻרָה. חָרַשְׁתִּי אֶת
הַשָּׂדֶה, הַשָּׂדֶה חָרוּשׁ. שָׁפַכְתִּי אֶת הַדָּוָה הַדָּוָה
שְׂפוּכָה. קָנִיתִי לוֹ כוֹבַע, הַכוֹבַע קָנוֹי. בָּלִינוּ שְׁנֵי
בָתִּים, הַבָּתִּים הַחֲדָשִׁים כָּבֵד פְּנוּיִם. עָרַכְנוּ אֶת
הַשְּׁלָחַן, הַשְּׁלָחַן עָרוּךְ. אֲנַחְנוּ לְבוּשִׁים בְּגָדִים חֲמִים,
כִּי הַיּוֹם קָרָה. הַכְּדִים שְׂבוּרִים, מִי שָׁבַר אוֹתָם? אֲנִי
אֲחֻב, כָּל הַחֲבָרִים אוֹתִיבִים אוֹתִי. הַסֵּפֶר הַזֶּה שְׂאוּל
אֶתָּה עֲזוּב, כִּי כָּלֵם עֲזוּבוֹ אוֹתָךְ. הַדָּבָר הַזֶּה יִדְוַע.
הַדָּבָר הַזֶּה אִסוּר.

98.

הָעֵשִׂיר הַכִּילִי וְהָעֵנִי.

בָּעִיר אַחַת הָיָה אִישׁ עֵשִׂיר. הוּא הָיָה כִילִי מְאֹד.
בָּא עָנִי אַחַד אֵלָיו וְאָמַר: «תֵּן לִי נִדְבָה, כִּי יִלְדֵי רַעֲבִים
וְאֵין לִי לֶחֶם, לִתֵּת לָהֶם.» הָעֵשִׂיר עָנָה: «לֹא אֶתֵּן לָךְ
נִדְבָה, כִּי אֵין לִי כֶסֶף.»

«אִם אֵין לָךְ כֶּסֶף, תֵּן לִי פֶת לֶחֶם!» אָמַר הָעֵנִי. «גַּם
לֶחֶם אֵין לִי.» עָנָה הָעֵשִׂיר. «אִם לֶחֶם אֵין לָךְ, תֵּן לִי

מַעַט חֶלֶב!» אָמַר הָעֵנִי. «גַּם חֶלֶב אֵין לִי, אֵין לִי
מְאוּמָה.» עָנָה הָעֵשִׂיר.

«אִם כֵּן» אָמַר הָעֵנִי, «גַּם אַתָּה עָנִי כְמוֹנִי וּמִדּוּעַ אַתָּה
יּוֹשֵׁב בְּבַיִת? קַח יִלְקוּט וְלֶךְ אִתִּי לְבַקֵּשׁ נִדְבוֹת!»

99.

עִם־הָאָרֶץ קוֹנֶה מִשְׁקָפִים.

אִישׁ אַחַד בָּא אֶל חֲנוּת לְקַנּוֹת מִשְׁקָפִים. הַחֲנוּנִי
נָתַן לוֹ מִשְׁקָפִים וְהָאִישׁ שָׁם אוֹתָם עַל עֵינָיו, לָקַח
סֵפֶר וְהִבִּיט בּוֹ. «הַמִּשְׁקָפִים הָאֵלֶּה אֵינָם מוֹכִים.» אָמַר
הָאִישׁ. «תֵּן לִי אַחֲרַיִם!» הַחֲנוּנִי נָתַן לוֹ מִשְׁקָפִים אַחֲרַיִם
וְהָאִישׁ הִבִּיט שׂוֹב בַּסֵּפֶר זְמַן מָה וְאָמַר: «גַּם אֵלֶּה אֵינָם
מוֹכִים.» נָתַן לוֹ הַחֲנוּנִי זִוגוֹת רַבִּים וְהָאִישׁ שָׁם אֶת
כָּלֵם עַל עֵינָיו וְלֹא מָצָא מִשְׁקָפִים מוֹכִים. לְסוּף אָמַר:
«הֲאֵין לָךְ מִשְׁקָפִים אַחֲרַיִם?» «לֹא» אָמַר הַחֲנוּנִי. «אָמַר לִי,
הַיּוֹדֵעַ אַתָּה לְקַרֵּא בַּסֵּפֶר? הָאִישׁ עָנָה: «לֹא יוֹדַעְתִּי לְקַרֵּא,
לָמָּה לִי מִשְׁקָפִים?»

100.

הַנֶּעֶר וְהַבָּיִת.

כַּאֲשֶׁר עָלָה יוֹסֵף עַל מִטָּתוֹ לִישׁוֹן, לָקַח כֶּסֶף וַיִּשֶׂם

אוֹתָהּ מִתַּחַת לִפְרָא. אָבִיו שָׁאַל אוֹתוֹ: «לָמָּה לָךְ הַכֶּפֶר
הַזֶּה בַּלֵּילָה?» וְהִנְעֵר עָנָה: «אֶתְמוּל הִלַּמְתָּ כִּי יֵשׁ
לִפְנֵי מֵאֲכָלִים טוֹבִים, אֲךָ לֹא הָיְתָה לִי כֶּף, לֶאֱכֹל
מֵהֶם. וְלָכֵן לָקַחְתִּי עִתָּה אֶת הַכֶּף לֶאֱכֹל בָּהּ
מִהַמֵּאֲכָלִים הָהֵם בַּלֵּילָה הַזֶּה.»

101.

מִמֵּתְקִים.

תָּהָה אָמְרָה לְאִמָּהּ: «אִמִּי יִקְרָה, מַה טוֹב לֶאֱכֹל
מִמֵּתְקִים בְּכָל־יוֹם וְיוֹם! מַה נָּעִים לֶאֱכֹל מִמֵּתְקִים בַּבֶּקֶר
בַּצֹּהָרִים וּבַעֲרֵב!» «טוֹב הַדְּבָרָה» אָמְרָה הָאִם, «אֵתָּן לָךְ
מִמֵּתְקִים יוֹם יוֹם, גַּם בַּבֶּקֶר גַּם בַּצֹּהָרִים וְגַם בַּעֲרֵב,
אֲבָל לֹא תֹאכְלִי מֵאוֹמָה מְלֵבֵד מִמֵּתְקִים.» «הָאֵחָה»
עֲנִתָּה תָּהָה בִּישְׁמָחָה, «לֹא אֲכַל לָחֶם, לֹא אֲכַל בָּשָׂה,
לֹא אֲכַל מֵאוֹמָה, אִם רַק תִּתְּנִי לִי מִמֵּתְקִים.»

וְכִכָּה הָיָה. הָאִם נִתְּנָה לְתָהָה תְּרֻבָּה מִמֵּתְקִים, בַּיּוֹם
הַרְאִישׁוֹן הָיָה הַמֵּאֲכָל תָּהָה נָעִים לְתָהָה. בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בָּבֶר
לֹא נָעִים לָהּ כָּל כֶּף. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יָבְלָה לֶאֱכֹל עוֹד
אֶת מִמֵּתְקִים, וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי חִבְּקָה אֶת אִמָּהּ בְּכַתָּה
וְאָמְרָה: «אִמִּי הַטּוֹבָה, תִּתְּנִי לִי לָחֶם, תִּתְּנִי לִי תַפְּחוֹת־

אֲדָמָה, תִּתְּנִי לִי מַה שִׁתְּתֵנִי, אֲךָ לֹא מִמֵּתְקִים!»

102.

רִיב־הָאֲבָרִים.

אָבְרֵי-תְנוּף רָבוּ בֵּינֵיהֶם. הַרְגָּלִים קָרְאוּ: אֵינָנו הַפְּצוֹת
עוֹד לְלָבֶת. הַיְדָיִם קָרְאוּ: אֵינָנו רוֹצוֹת לַעֲבֹד בְּשָׁבִיל
כָּלְכֶם. הָעֵינַיִם קָרְאוּ: וּמָה אֲנַחְנוּ מְחַיְבֹת לְרֹאוֹת
וְלִשְׁמֹר אֶת כָּלְכֶם? הַשְּׁנַיִם קָרְאוּ: אֵין אֲנַחְנוּ הַפְּצוֹת
לְלַעַם בְּשָׁבִיל הַקֶּבֶה.

כֵּן רָבוּ הָאֲבָרִים בֵּינֵיהֶם וְלִסוּף חִדְלוּ כָּלֵם
מִעֲבוֹדָתָם. הַרְגָּלִים לֹא הִלְכוּ, הַיְדָיִם לֹא עָשׂוּ מְאוּמָה,
הַשְּׁנַיִם לֹא לָעִסוּ וְהָעֵינַיִם לֹא הִבִּיטוּ. אַחֲרֵי יָמִים
אַחֲדִים חָלְשׁוּ הָאֲבָרִים. אִזּוֹ הִבִּינֵה, כִּי לֹא טוֹב לָרִיב
אִישׁ עִם אָחִיו וְעָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם. כָּל אֶחָד שָׁב
לַעֲבוֹדָתוֹ. אַחֲרֵי זְמַן קָצֵר הָיָה הַגּוֹף שׁוֹב חֹזֵק
בְּבִרְאשׁוֹנָה.

נַעֲשֶׂה, נַעֲשֶׂה נַעֲשִׂיתִי אַעֲשֶׂה הַעֲשֶׂה!
 נָסוּג, נָסוּגָה נָסוּגוֹתִי אָסוּג הַסוּג!
 נָתַן, נָתַנָּה נָתַתִּי אָתַן הִנָּתַן!

מָתִי נוֹלַדְתָּ? נוֹלַדְתִּי בְיוֹם הָעֶשְׂרִי לַחֹדֶשׁ נִסָּן שְׁנַת
 חֲמִשָּׁת אֲלָפִים שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשָׁמוֹנִים. אֵיפֹה נוֹלַדְתָּ?
 נוֹלַדְתִּי בַּפָּרָאג. לָאֵן אַתָּה הוֹלֵךְ? נִקְרָאתִי לְמִשְׁתָּה.
 אֲשֶׁר עוֹרֵךְ אָחִי, כִּי הַיּוֹם יוֹם הַלֵּלֶת בָּנּוּ. לֵךְ לְשָׁלוֹם,
 אָבֵל הַשָּׁמַר לָךְ, פֶּן תִּשְׁתָּה חֲרָבָה יָיִן! לָאֵן נִשְׁלַח
 בְּנֵךְ? הוּא נִשְׁלַח אֶל הַחַיִּט־הַדָּגוּן, אֲשֶׁר גִּזְרַע בְּסִתּוֹ,
 יִקְצֹר בְּקִיץ, וְהַשְּׁעוּרִים, אֲשֶׁר גִּזְרַעוּ בְּאֲבִיב, גַּם כֵּן
 יִקְצְרוּ בְּקִיץ. אִם אֲצַעֲקֶךָ, יִשְׁמַע קוֹלִי בְּכָל הַבָּיִת. הַסֵּפֶר
 הַזֶּה גִּדְּפַס בְּשַׁנַּת-אֶלֶף וְתִשְׁעֵ מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים בְּעִיר
 קוֹלִין. שֵׁם-הַמְּשׁוֹרֵר הַגָּדוֹל בְּאֵלֶיךָ גִּזְרַע לְכָל
 הַיְהוּדִים. הַבָּתִּים הָאֵלֶּה נִבְנוּ וְנִמְכְּרוּ בְּשָׁנָה שְׁעָבְרָה.
 הַמִּכְתָּב יִכְתֹּב וְיִשְׁלַח עוֹד הַיּוֹם. חַיִּין נִשְׁפָּדָה עַל
 הַשְּׁלֵחַן. הַשְּׁעוּרִים הַלְּבָנִים יִשְׁחֲמוּ בִּשְׁבֻעַ חֲבָא. בּוֹתֵנוּ
 נִסְגָּר בְּעֵשֶׂר בְּעָרֵב וְנִפְתַּח בְּשֵׁשׁ בְּבֹקֶר. בְּלֵילָה
 נִגְנְבוּ לָנוּ תַרְנַנְגְּלִים וְתַרְנַנְלוֹת מִן הַדּוֹל. יִי נִרְאָה לְכָל
 יִשְׂרָאֵל בְּחַר סִינִי. יִי נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ, שְׂוִתֵן לְבַנְיָהֶם
 אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן. אֲבוֹתֵינוּ יִשְׁבוּ בְּאַרְצָם אֲלָפִים שָׁנָה

103.

Nif'al (trpný rod tvaru kal).

přítomný čas:

אֲנִי נִשְׁמֵר, נִשְׁמָרָה אֲנַחֲנוּ נִשְׁמָרִים, נִשְׁמָרוֹת

rozkazovací způsob:	budoucí čas:	minulý čas:
הַשָּׁמַר !	אֲשָׁמַר	נִשְׁמַרְתִּי
הַשָּׁמְרִי !	תִּשְׁמַר תִּשְׁמָרִי	נִשְׁמַרְתָּ נִשְׁמַרְתִּי
הַשָּׁמְרוּ !	יִשְׁמַר יִשְׁמָרוּ	נִשְׁמַרְתֶּם נִשְׁמַרְתִּי
הַשָּׁמְרָנָה !	נִשְׁמַר	נִשְׁמַרְנָה
neurčitý způsob:	תִּשְׁמָרוּ	נִשְׁמַרְתֶּם — תֵּן
לְהַשָּׁמַר	יִשְׁמָרוּ	נִשְׁמַרוּ

הִאָּמַר !	אֵאָמַר	נִאָּמַרְתִּי	נִאָּמַרָה
הִאָּכַל !	אֵאָכַל	נִאָּכַלְתִּי	נִאָּכַלָה
הִקְרָא !	אֵקְרָא	נִקְרָאתִי	נִקְרָאָה
הוֹלֵךְ !	אֵוֹלֵךְ	נִוֹלַדְתִּי	נִוֹלַדָה
הוֹרָא !	אֵוֹרָא	נִוֹרַאתִי	נִוֹרַאָה
הוֹדַע !	אֵוֹדַע	נִוֹדַעְתִּי	נִוֹדַעָה
הַנְּשֵׂא !	אֵנְשֵׂא	נִשְׂאֵאתִי	נִשְׂאָה
הַבְּנֵה !	אֵבְנֵה	נִבְנֵיתִי (נִבְנִיתִי)	נִבְנֵהָ
הַרְאָה !	אֵרְאָה	נִרְאֵאתִי	נִרְאָהָ

וְנִלְחַמוּ בְּגוֹיִם רַבִּים. כְּתֹל-אָבִיב נִבְנָה נִמָּל עֲבָרֵי
עַל יְדֵי פּוֹעֲלִים עֲבָרִים.

104.

Piel - zesílený tvar činný.

přítomný čas:

אֲנִי מְלַמֵּד מְלַמֵּדְתַּי אֲנִי מְלַמְּדִים מְלַמְּדוֹת

rozkaz, způsob:

לִמַּד :
לְמַדְי :
לְמַדוּ :
לְמַדְנָה :

budoucí čas:

אֲלַמֵּד
תְּלַמֵּד תְּלַמְּדִי
יִלַּמֵּד תְּלַמְּדוּ
נִלַּמֵּד
תְּלַמְּדוּ
תְּלַמְּדְנָה
יִלַּמְּדוּ

minulý čas:

לְמַדְתִּי
לְמַדְתָּ לְמַדְתְּ
לְמַדְתָּ לְמַדְתָּ
לְמַדְנוּ
לְמַדְתֶּם — תֵּן
לְמַדְוּ

neurčitý způsob:

לְלַמֵּד

מְמַלֵּא מְמַלְאָה מְלֹאֲתִי אֲמַלֵּא מְלֵא :
מְקוֹמֵם מְקוֹמֵמֶת קוֹמְמֵתִי אֲקוֹמֵם קוֹמֵם :
מְפָרְנֵם מְפָרְנֶמֶת פְּרָנְסֵתִי אֲפָרְנֵם פְּרָנֵם :
הַמּוֹרִים מְלַמְּדִים בְּבֵית-הַסֵּפֶר אֶת הַתְּלַמִּידִים.
הֵם מְסַפְּרִים לָהֶם סִפּוּרִים שׁוֹנִים מִדְּבָרֵי-הַיּוֹמִים
וּמִבְּאָרִים לָהֶם שִׁירִים וְפִים. הֵם מְשַׁמְּחִים בְּדְבָרֵיהֶם
אֶת הַתְּלַמִּידִים. הֵם מְשַׁבְּחִים אֶת הַתְּלַמִּידִים הַחֲרוּצִים.
הַתְּלַמִּידִים מְכַבְּדִים אֶת מוֹרֵיהֶם וְהַבְּנִים מְכַבְּדִים
אֶת הוֹרֵיהֶם. הָאָבוֹת מְבַלְבְּלִים וּמְפָרְנִים אֶת יְלָדֵיהֶם.
הַצְּפָרִים מְזַמְּרוֹת. הָאֲנָשִׁים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת מְהַלְלִים
אֶת יְיָ בְּתַפְּלוֹת, בְּשִׁירִים וּבְתַהֲלִים. אֲנִי מְבַקְּרִים
אֶת הַחֹלִים. מָה אַתָּה מְחַפֵּשׁ? אֹלֶךְ אֲבַד לִי וְאֲנִי
מְחַפֵּשׁ אוֹתוֹ. הַסַּנְדְּלָר מְתַקֵּן נְעָלִים קְרוּעוֹת. הַנֶּגֶד
מְנַסֵּר אֶת הַקּוֹרוֹת וְאֶת הַקְּרָשִׁים. בַּחֲרָף מְכַסֶּה
הַשֵּׁלֵג אֶת כָּל הַטְּבַע. אֲנִי מְעַשֵּׂן, כִּי הָרוּפֵא אָסַר
עָלַי לְעַשֵּׂן. מָה עוֹשֶׂה אַחֲדֶךָ? הוּא מְמַלֵּא אֶת הַכְּדִים
הַרִיקוּם. אֲנִי מְנַקֶּה בְּכֹל-בֶּקֶר וּבְכֹל עֶרֶב אֶת שְׁנֵי
בְּמִבְרַשֵׁת קִטְנָה, לְכֵן שְׁנֵי לְבָנוֹת. אֲנִי מְטִיל בִּנְיָ.
אֲנִי מְלוֹנֵה אֶת חֲבֵרִי. לְמִי אַתֶּם מְחַכִּים? אֲנִי מְחַכֵּם
מְחַכֵּם לְאֲבִינִי.

מְבַרְךָ, מְבַרְכֶת	מְבַרְכֵתִי	אֲבַרְךָ	בְּרַכְּךָ :
מְשַׁבְּחָ, מְשַׁבְּחַת	שׁוֹבְחֵתִי	אֲשַׁבְּחָ	שַׁבַּח :
מְכַסֶּה, מְכַסֶּה	כֹּסִיתִי	אֲכַסֶּה	כִּסֶּה :
מְצַנֵּה, מְצַנֵּה	צִוִּיתִי	אֲצַנֶּה	צַנֵּה :

המקביל אביך בכל-יום מכתבים? בן, אבי מקביל
 בכל-יום מכתבים רבים. אני מקנה, שתזכר אותי.
 שלמתי את החליפה, אשלם עוד את האדרת.
 טילתי בין השדות, אטיל בפרם. מורד צנה לה.
 לכתב יותר ופה. מורד יצנה לה, לכתב לאט. את מי
 ביקשתי? ביקשתי את אחי. את מי תבקש? את אחי
 אבקש. מי דבר עמד? דודי דבר עמי. אדבר אליו
 עברית. מה תספר? אספר חדשות. כבד את אביך
 ואת אמך! מהר ושוב! קנה אל יהוה! ביקש שלום!

105.

Pual - zesílený tvar trpný.

přítomný čas:

אני מכבד מכבדת (מכבדה) אנחנו מכבדים מכבדות

budoucí čas:

minulý čas:

מכבד	מכבדתי
מקומם קוממתי אקומם	מקומם קוממתי אקומם
ממלא ממלאתי אמלא	ממלא ממלאתי אמלא
מכסה מכסתי אכסה	מכסה מכסתי אכסה
מקבל מקבלתי	מקבל מקבלתי
אכבד	אכבדתי
תכבדו	תכבדו
יכבדו	יכבדו

יהוה נתן ויהוה לקח, יהי שם יהוה מברך! ממזרח
 שמש עד מבואו מדלל שם יי. מי מכבד? המכבד את
 חברו הוא מכבד. בכפרים עומדים הבתים מפזרים.
 שליחים שלחו אל עמים קרובים ורחוקים. שלחתי
 אליכם. ביקשתי בכל העיר ולא נמצאתי. החוב ישלם
 בימים הבאים. הנחר מקפה קרח. הדגים מבשלים
 בסור. הדגים בשלו בסור. הדגים יבשלו בסור. הכסף
 מחלק בין העניים. הכסף חלק בין העניים. הכסף יחלק
 בין העניים. הנעלים מנקות (נקו תנקנה) במברשת.
 עשיתי כאשר צויתי. עשינו כאשר צוינו. אעשה
 כאשר אצוה. איש מלמד - איש מכבד.

106.

Hit'pael - zvrátný tvar.

přítomný čas:

אני מתלבש מתלבשת אנחנו מתלבשים מתלבשות

budoucí čas:

minulý čas:

אתלבש	התלבשתי
תתלבש	תתלבשתי
יתלבש	יתלבשתי

107.

Hif'il - příčinný (causativní) tvar činný.

přítomný čas:

אני משמיר משמירה אנהנו משמירים משמירות

rozkaz. způsob:

השמר!

השמירי!

השמירו!

השמרנה!

neurčitý způsob:

להשמיר

budoucí čas:

אשמיר

תשמיר תשמירי

ישמיר ישמירו

נשמיר

תשמירו תשמרנה
ישמירו

minulý čas:

השמרתי

השמרת השמרת

השמיר השמירה

השמרנו

השמרתם-תן
השמירו

האכל!

השמע!

הראה!

הגלה!

הכה!

הורה!

הקים!

הבא!

אאכיל

אשמיע

אראה

אגלה

אכה

אורה

אקים

אביא

האכלתי

השמעתי

הראיתי

הגליתי

הכיתי

הוריתי

הקימותי

הבאתי

מאכיל

משמיע

מראה

מגלה

מכה

מורה

מקים

מביא

נתלבש

תתלבשו
יתלבשו
תתלבשנה

התלבשנו

התלבשתם-תן
התלבשו

התלבש! התלבשי! התלבשו! התלבשנה! להתלבש

משתמר 2) השתמרת 2) אשתמר השתמר

מסתכל 3) הסתכלתי אסתכל הסתכל

מצטרק 4) הצטרקתי אצטרק הצטרק

מזדקן 5) הזדקנתי אזדקן הזדקן

למתי השכם, התרחצתי, התלבשתי, התגלחתי,

התפללתי ואכלתי את ארחת-הבקה אחרי כן

התהלכתי בגני, בבית-הכנסת אנהנו מתפללים,

פורעים ומשתחווים ומתנודים על חטאינו. אל תתהלל

ביום מחר, כי לא תדע, מה ילד יום! השתמר

מדבר רע! מוג האויר הוא רע, לכן מתקררים האנשים.

Charakteristickým znakem hitpaelu jest předpona הַת, připojená

k tvaru pielového. Slovesa, která začínají sykavkou, přesmykují

místo הסתכלתי, התשמרתי místo השתמרת, התלבשתי

místo הזדקנתי, התצדקתי místo הצטרקתי, התפללתי

1) oblékl jsem se

2) střežil jsem sebe

3) hleděl jsem

4) ospravedlnil jsem se

5) zestárl jsem

מְטִיב הַיְטִיבְתִּי אִי־טִיב הַיְטִיב!

Hof'al - příčinný (causativní) tvar trpný.

budoucí čas:

minulý čas:

přítomný čas:

אֲשַׁמֵּר	הִשְׁמַרְתִּי	אֲנִי מְשַׁמֵּר
תִּשְׁמַרְתָּ	הִשְׁמַרְתָּ	מְשַׁמְּרָה
תִּשְׁמַרְתֶּם	הִשְׁמַרְתֶּם	אֲנַחְנוּ מְשַׁמְּרִים
יִשְׁמַרְתֶּם	הִשְׁמַרְתֶּם	מְשַׁמְּרוֹת
נִשְׁמַרְתֶּם	הִשְׁמַרְתֶּם	
תִּשְׁמַרְתֶּם	הִשְׁמַרְתֶּם	
יִשְׁמַרְתֶּם	הִשְׁמַרְתֶּם	

מְגַלָּה הַגְּלִיתִי אֲגַלָּה
מָרָאה הִרְאִיתִי אֲרָאה
מָכָה הִכִּיתִי אָכָה

אָבָא הִבִּיא לָנוּ סִפְרִים עֲבַרְוּיִם. הִשְׁלַכְתִּי אֲבָנִים
אֶל הַבּוֹר. הִכְטַתִּי בְּעַד הַחֲלוֹן אֶל הַרְחוֹב. הִטִּיבוֹת
לָנוּ. בָּאוּ אוֹרְחִים אֵלֵינוּ וְהִרְאִינוּ לָהֶם אֶת דִּירְתֵּנוּ.
הִקִּיצוּתִי מִשְׁנָתִי. הָאֵם הִדְלִיקָה נֵר. הִנְנִי מוֹדִיעַ לָכֶם.
כִּי בְּנֵי יְהוּדָה יִבְקֶרְ אֶתְכֶם. הִנָּשֵׂם מִשְׁקָה אֶת
הָאֲדָמָה. אָחִי מִדְּרִיךְ אֶת הַנְּעָרִים, אָחוֹתִי מִדְּרִיכָה
אֶת הַנְּעָרוֹת. הִנְדַּתִּי לָכֶם, מַה שָּׂרְאִיתִי. אֲגִיד לָכֶם
מַה שְּׂאֲשַׁמַּע. אֲרָאה לְךָ אֶת הַדְּרֶךְ. אָקִים לִי עַל־יַד
הַנְּעָר אֶהֱלֵךְ. לְמַה הוּא מְכָה אוֹתִי? נְבוֹכַדְנֶצַּר, מֶלֶךְ

בְּכַל הַגְּלָה אֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲרָצָם. בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
הִגְלוּ מֵאֲרָצָם. הִדְבַּר תּוֹה הוֹבֵא אֵלַי הַיּוֹם. הָאֵם
הָאֲכִילָה אֶת הַיְלָדִים. הַיְלָדִים הָאֲכָלוּ. הִעֲמַדְתִּי הַגָּה.
אֶהְלֵי הוֹיָבָם בְּעָרְב. הִבְטַח לִי, שְׂאֲקַבֵּל אֶת הַמְּשָׁרָה.

108.

הַנְּעָר וְהָאֲגוּזִים.

נְעָר אֶחָד שָׁם אֶת יָדוֹ לְתוֹךְ בְּר־אֲגוּזִים. הוּא מֵלֵא
כִּפּוֹ מֵהֶם וְלֹא יָכַל לְהוֹצִיא אוֹתָהּ מִן הַכַּד, כִּי פִי־הַכַּד
הָיָה צָר. הַנְּעָר צָעַק בְּקוֹל גָּדוֹל. לְקוֹלוֹ בָּאָה אִמּוֹ.
כַּאֲשֶׁר רָאָתָה, אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה בְּנָהּ, צַחֲקָה וְאָמְרָה:
«אֵם תְּשׁוּב, בְּנֵי אֶת הָאֲגוּזִים, אֲשֶׁר לָקַחְתָּ, תוֹכֵל
לְהוֹצִיא אֶת יָדְךָ מִן הַכַּד.»

109.

הָאֲכָר וּבְתוֹ.

הָאֲכָר יַעֲקֹב יָשָׁב בְּעַגְלָה הַמְּלֵאָה חֲמִים, לְהוֹלִיךְ.
אוֹתָם הָעִירָה וְלִמְכַר שָׁם. רָאָתָה וְאֶת שָׂרָה הַקַּטְמָה
וְאָמְרָה: «בָּח נָא, אָבִי גַם אוֹתִי אֶתְךָ!» «לֹא, בְּתוֹ» עָנָה

הָאָבִי, «לֹא אוֹכַל לְקַחַת אוֹתְךָ בַּפֶּעַם הַזֹּאת, כִּי רַב
הַמָּשָׂא עַל הַסּוּס» שָׁרָה אָמְרָה: «אֲבָל קַח אוֹתִי, אָבִי,
בְּחִיקָךְ וְלֹא אֶהְיֶה לְמָשָׂא עַל הַסּוּס».

110.

גְּבוּרָה.

אִישׁ אֶחָד הִתְהַלֵּל לִפְנֵי חֲבֵרוֹ וְאָמַר: פֶּעַם אַחַת
הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ וְרֵאִיתִי מֵרְחוֹק תּוֹה גְּדוֹלָה,
שׁוֹכְבֵת עַל הָאָרֶץ, קָרַבְתִּי אֵלֶיהָ וְהִנֵּה רַב הוּא, אֲדָךְ
לְבִי לֹא נִפְל בְּקֶרְבִי לְקַחְתִּי אֶת קֶרְדְּמִי וְכִרְתִּי אֶת
רַגְלָיו, מֵדוּעַ לֹא כָרַתְתָּ אֶת רֵאשׁוֹ? שָׁאֵלוּ חֲבֵרָיו, יַעַן
כִּי רֵאשׁוֹ הָיָה כְּבֵר פְּרוּת, עָנָה הַמְתַּהַלֵּל.

111.

הָאֲבָנִים הַיְקָרוֹת.

אָדָם אֶחָד הִתְהַלֵּל בְּאֲבָנִים יְקָרוֹת, שֶׁהָיוּ מְשֻׁבָּצוֹת
בְּטַבְעוֹת־דָּדָיו, שָׁמַע אִישׁ אֶחָד אֶת דְּבָרָיו וְאָמַר לוֹ:
אִיזוֹ תוֹעֵלֶת מְבִיאֹת לְךָ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה? וְאוּלָם לִי יֵשׁ
אֲבָנִים יְקָרוֹת וְהֵן נוֹתְנוֹת לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבָגֵד לְלַבֵּשׁ.
הָאִישׁ אָחָז בְּמַתְהַלֵּל וְהוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל טַחְנָתוֹ שֶׁם

הִרְאָה לוֹ אֶת הַרְחִיִּים וְאָמַר: אֵלֶּה הֵן הָאֲבָנִים
הַיְקָרוֹת, אֲשֶׁר לִי אֲנִי טוֹחֵן.

112.

בְּקִשּׁוֹת.

לְאִישׁ אֶחָד הָיוּ שְׁתֵּי בָנוֹת, הָאֶחָת הָיְתָה אִשָּׁה לְאָבִי,
וְהַשֵּׁנִית לְקַדְרָה. בְּיוֹם כְּוִיַן חָם הִלְךְ הָאָבִי לְבַקֵּר אֶת
אִשְׁת־הָאָבִי וְשָׁאֵל לְשָׁלוֹמָה. עָנְתָה לוֹ בְּתוֹ: שְׁלוֹם
לִי, אֲדָךְ אַחַת, אָבִי, בִּקֵּשׁ מֵאֵת הָאֱלֹהִים, יִרְדּוּ גַּא גְּשָׁמִים
וְתִרְוַה הָאֲדָמָה וְתוֹצִיא לָנוּ לֶחֶם וּפְרוּת: בְּיוֹם הַשֵּׁנִי
הִלְךְ הָאָבִי לְבַקֵּר אֶת בְּתוֹ הַשֵּׁנִית וְשָׁאֵל גַּם אוֹתָהּ
לְשָׁלוֹמָה. עָנְתָה בְּתוֹ: שְׁלוֹם לִי, אֲדָךְ אַחַת, אָבִי, בִּקֵּשׁ
מֵאֵת הָאֱלֹהִים, כִּי לֹא יִהְיֶה מָטָר יָמִים רַבִּים, לְמַעַן
יִבָּשׂוּ כָל־הַחֲרָשׁ, אֲשֶׁר עָשָׂה אִישִׁי. שָׁמַע הָאָבִי
אֶת בְּקִשְׁתָּהּ זֹאת וְקָרָא: בְּתִי הָאֶחָת מְבַקֶּשֶׁת גְּשָׁמִים
וְהַשֵּׁנִית יְמִי־תִמָּה, וְאֲנִי מָה אֶעֱשֶׂה וּלְמָה אֶתְפַּלֵּל?

113.

הַשֵּׁר הַחֲכָם.

לְמַלְךְ אֶחָד הָיָה שֵׁר חֲכָם, כָּעַם הַמְּלֶכֶךְ עַל הַשֵּׁר.

כִּי אָמְרוּ עָלָיו, שֶׁהוּא חָכֵם מִן הַמְּלָךְ. שָׁם אוֹתוֹ הַמְּלָךְ
בְּבֵית הַכְּלָא. בְּאַחַד הַיָּמִים בָּא הַמְּלָךְ אֵלָיו וְאָמַר לוֹ:
תֵּן לִי סוּס וְאוֹצִיא אוֹתְךָ מִבֵּית הַכְּלָא, אֲךָ לֹא תִתֵּן
לִי לֹא סוּס לָבָן וְלֹא שְׁחוֹה לֹא אָדָם וְלֹא חוּם, כִּי
אִם סוּס, אֲשֶׁר אֵין לוֹ כָּל צְבָע. טוֹב, עָנָה הַשָּׂר, יֵשׁ
לִי סוּס בָּזָה. הוֹצֵא אוֹתִי מִבֵּית הַכְּלָא וְאַתָּן אוֹתוֹ
לְךָ. הַמְּלָךְ הוֹצִיא אֶת הַשָּׂר. אָמַר לוֹ הַשָּׂר: בּוֹא אֵלַי,
אֲךָ לֹא בְיוֹם הָרֵאשִׁוֶן, וְלֹא בְיוֹם הַשְּׁנִי, לֹא בְיוֹם
הַשְּׁלִישִׁי, וְלֹא בְיוֹם הָרְבִיעִי, לֹא בְיוֹם הַחֲמִישִׁי, וְלֹא
בְיוֹם הַשִּׁשִּׁי, וְגַם לֹא בְיוֹם הַשַּׁבָּת, וְקַח לְךָ אֶת הַסוּס,
אֲשֶׁר אֵין לוֹ כָּל צְבָע.

114.

נָעַר חָכֵם.

אִישׁ אֶחָד אָמַר לְנָעַר יְרוּשָׁלַּיִם: לְךָ, קָנֵה לִי בַּפְרוֹטָה
אֶחָת אֹכֵל, אֲשֶׁר אוֹכֵל לְאָכַל מִמֶּנּוּ לְשִׁבְעַת וְלִקְחַת
אֶתִּי גַם לְדָרֶךְ. הַנָּעַר הִלְךְ הַחֲנוּתָהּ וְקָנָה בְּעַד
הַפְרוֹטָה מְלֵחָה, וְאַחַר שָׁב אֶל הָאִישׁ וְאָמַר לוֹ: הִנֵּה
הִבֵּאתִי לְךָ מֵאֹכֵל, אֲשֶׁר תוֹכֵל לְאָכַל מִמֶּנּוּ לְשִׁבְעַת
וְלִקְחַת אֶתְךָ גַם לְדָרֶךְ.

115.

מַעֲנֵה חָכֵם.

אִישׁ אֶחָד פָּגַשׁ בְּרַחוּב נָעַר, נוֹשֵׂא בְיָדוֹ קַעֲרָה וְעָלֶיהָ
מִכְסָּה. הָאִישׁ שָׁאַל אֶת הַנָּעַר: הֲגַד נָא לִי מָה אַתָּה
נוֹשֵׂא בַקַּעֲרָה? הַנָּעַר עָנָה: לָמָּה זֶה אַתָּה שׂוֹאֵל, אֲדוֹנִי,
הֲלֹא כִסּוּ אֶת הַקַּעֲרָה, לְמַעַן לֹא יִדְעוּ אֶת אֲשֶׁר בָּהּ.

116.

אִישׁ טַפֵּשׁ.

פָּעַם אֶחָת בָּא אִישׁ אֶחָד אֶל פּוֹבְעִי. הוּא חֲפֵשׁ
בְּכִיסֵי-בְגָדוֹ, חֲפֵשׁ וְלֹא מָצָא. אָמַר לוֹ הַפּוֹבְעִי: אֲדוֹנִי,
מָה אַבְדָּ לְךָ? חָבַל, עָנָה הָאִישׁ, פּוֹבַע אֲנִי רוֹצֵה לְקַנּוֹת
לִי, אֲלֹא שְׂאֵבְדָה לִי מִדַּת-רֵאשִׁי.

117.

יָקָה שׁוֹטָה.

רָאוּ אֶת יָקָה הַשׁוֹטָה, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּרַחוּבוֹת הָעִיר,
גּוֹחֵן אֶל הָאֲדָמָה וּמְחַפֵּשׁ. אָמְרוּ לוֹ: יָקָה, מָה אַתָּה
מְחַפֵּשׁ? כֶּסֶף הִיָּה לִי וְאַבְדָה, עָנָה יָקָה. אֵיפֹה אַבְדָה
כֶּסֶף? בַּחֲצַר-בֵּית-הַמְּדַרְשׁ אַבְדָה. אִם כֵּן, לָמָּה אַתָּה

מחפש פה ולא בתצר-בית-המדרש? חכמים! צחק
 יקה, בתצר-בית-המדרש רפוש ופה הרחוב נקי.

118.

עצת-ילד

הבן: אמא, מה אבא כותב זה ימים רבים?
 האם: אבא כותב ספר חדש, בני יקורי.
 הבן: אם בן כל העבודה למה? הנה במחיר עשרה
 בתרים יכל אבא לקנות ספר בבית-מסחר-הספרים.

119.

ילד נבון.

האב: ראה נא, בני, קניתי לי וילך ביום אחד נעלים
 חדשות ומדוע נעלי עוד שלמות ונעליך כבר קרויעות?
 הבן: אין כל פלא בדבר, אבא, כי בעת, שאתה עושה
 צעד אחה, עלי לצעד שלשה צעדים.

120.

בעד בספי.

איש אחד נכנס אל מסעדה. פנה אל המלצר

ושאל אותו: האפשר לי לסעד כאן בעד בספי? מדוע
 לא? ענה המלצר, הלא כל איש סועד בעד בספי.
 שב נא, אדוני, לשלחן ואמר, מה אתה רוצה לאכל.
 האיש ישב אל השלחן עין ברשימת-המאכלים וענה
 להגיש לו בשר פרות וכוס יין. אחרי הסעודה רמו
 למלצר ונתן לו חמשה בתרים. מה זה? שאל המלצר.
 הלא סעודה זו עולה בעשרים בתר. אמנם בן,
 אדוני, ענה האיש, אבל הלא שאלתי אותך, אם אוכל
 לסעד בעד בספי, וזה כל בספי.

121.

נער ישר.

נער קטן ישב על-יד-הדָרְךָ ובכה. עבר שם איש
 עשיר, לביש בגדים יקרים, ושאל אותו: מדוע אתה
 בוכה? הנער ענה: אמי חולה ואבי שלח אותי
 אל העיר, לקנות רפואות. בדָרְךָ אבד ארנקי עם
 הכסף. פרַנַע הוציא האיש העשיר מכיסו ארנק
 מלא מטבעות ושאל את הנער: הנה הוא ארנקך?
 לא, ענה הנער, ארנקי הנה פשוט ורק מטבע אחת
 היתה בו. אחרי כן הוציא האיש ארנק אחר והראה

אותו לנער. זה הוא ארנקי, קרא הנער בשמחה גדולה. אז אמר העשיר: יען כי נער ישר אתה ולא שקרתי, לכן אני נותן לך גם את הארנק השני עם הכסף אשר בו. הנער שמח מאד הלך העירה, קנה תרופות לאמו, ריץ הביתה, נתן את הכסף להוריו וספר להם, את אשר קרה לו בדרך.

122.

הדגים.

שני דגים משכו רשת מן הנהר. הרשת היתה כבדה, כי היתה מלאה דגים. משכו הדגים את הרשת זמן רב ולא יכלו להוציא אותה. הוודע אתה, אחי, אמר האחד, רבים הם הדגים ברשת, לכן קשה לנו להוציא אותה. לא כן, ענה השני מעטים, הדגים בתוך הרשת, אבל אתה עצל ואינך מושך פראוי. אתה העצל ולא אני, קרא הראשון. הדגים רבו ביניהם, ביניהם יצאו הדגים מן הרשת אל המים. לסוף הוציאו את הרשת והנה היא ריקה.

123.

הדגים.

הדגים חיים במים. לדגים אין רגלים ואין כנפים. גופם מכסה קשקשות. על כפין הדג ועל גבו יש סנפירים. בסנפירים הדג שוחה. לדג יש פה, אבל להוציא קול אינו יכול, כי הוא אלם.

הדגים אוכלים רמישים ושרצים קטנים וגם האחד בולע את השני.

ביום חיים דגים יותר גדולים מאשר בנהר.

בשר הדגים הוא טעים.

הדגים צדים את הדגים בתכות וגבישיות.

124.

הזאב והחסידה.

הזאב טרף בכשה. כשאכל אותה, עמדה לעצם בגרונו. הזאב קרא ואמר: מי שיוציא את העצם מגרוני, יקבל ממני שכר רב. שמעה החסידה, באה ונתנה את מקורה הארץ לתוך גרונו. ישל הזאב והוציאה את העצם. אז אמרה החסידה: תן לי שכרי! צחק הזאב ואמר: די לך, שיעצת בשלום מתוך

פִּי, וְהָ הוּא שְׂכָרְךָ.

125.

הַשּׁוֹעֵל

הַשּׁוֹעֵל אָמַר: הִנֵּה אֲנִי עָרוֹם מִכָּל חֶסֶד וּמְדוּעַ
לֹא אֶחְזֶה חֲנֻנִי? אֵלֶּךְ וְאֶפְתַּח לִי חַנּוּת שֶׁל בָּשָׂר
וְנוֹצוֹת. חַסִּיוֹת תִּבְאֶנָּה וְתִקְלַנֶּנָּה לְהֵן בָּשָׂר לֶאֱכֹל וְנוֹצוֹת
לְרַפֵּד בְּהֵן אֶת הַקִּנּוּם. הֲלֹךְ הַשּׁוֹעֵל וְשָׁחַט תְּרַנְגָּלִים
וְאֲזוּיִם, עֲמַד אֲצֵל סְחוּרְתוֹ וְקָרָא:

קוֹנִים, קוֹנִים, הִנֵּה פָּנַי

גַּם בָּשָׂר גַּם נוֹצָה קָנִי;

כָּל מִיֻּטֵב כָּל סְחוּרָה

קָחוּ בְּעַד אֲנִי וְרָחֵם;

נִקְבְּצוּ וּבָאוּ אֶל חַנּוּתוֹ כָּל חַסִּיוֹת-הַנֶּעֱרָה. פְּתָאם נָשַׁב
רִיחַ חֲזוֹק וְהַנּוֹצוֹת עָפוּ לְכָל עֶבֶר רְחוֹק רְחוֹק.

עֹבֵד הַשּׁוֹעֵל אֶת חַנּוּתוֹ, רֵץ אַחֲרֵי הַנּוֹצוֹת וְאָסַף
אוֹתָן. אֵיךְ בָּעֵת הַזֹּאת לִקְחָהּ לָהּ כָּל חֵן מִן הַבָּשָׂר,
כִּמְהָ שֶׁחֲפָצָה, וְהִלְכָה לָהּ. נִשְׁאַר הַשּׁוֹעֵל בְּלִי סְחוּרָה
וּבְלִי אֲנִי וְרָחֵם.

מֵאֵי אֵיזֶן הַשּׁוֹעֵל חָפִּין עוֹד לְחַסִּיוֹת סוּחָר.

126.

הַשְּׁעוֹן - הַשּׁוֹעֵן.

בְּבֵיתֵנוּ יֵשׁ חַנּוּת קִטְנָה. בְּהָ מוֹכֵר מֵר דְּנִיָּאל
שְׁעוֹנִים חֲדָשִׁים וּמִתְקֵן שְׁעוֹנִים יְשָׁנִים. הוּא מוֹכֵר
שְׁעוֹנִים קִטְנִים, שְׁאוֹתָם אֲנַחְנוּ נוֹשְׂאִים בְּכִים שֶׁל חוּזָה
אוֹ עַל הַיָּד הַשְּׂמְאֵלִית, וְשְׁעוֹנִים גְּדוּלִים, אֲשֶׁר תְּלִוּוּם
עַל הַקּוֹר. הַשְּׁעוֹנִים הַקִּטְנִים הֵם מוֹהֵב אוֹ מִכְסֵּף.

בְּכָל שְׁעוֹן יֵשׁ מִסְפֶּרֶת וְשִׁתֵּי מְחוּגוֹת, אַחַת גְּדוּלָה
וְאַחַת קִטְנָה. הַמְּחוּגָה הַגְּדוּלָה מֵרָאה אֶת הַרְגָּעִים,
וְהַמְּחוּגָה הַקִּטְנָה מֵרָאה אֶת הַשְּׁעוֹת. בְּשְׁעוֹן-כִּים
יֵשׁ עוֹד מְחוּגָה יְשִׁישִׁית קִטְנָה, הַמֵּרָאה אֶת
הַדְּקוּם. עַל הַמִּסְפֶּרֶת יֵשׁ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִסְפָּרִים.
בְּשְׁעוֹנִים הַגְּדוּלִים יֵשׁ מְטָמְלָת, מְשִׁקְלוֹת וּמְצֵלָה.
שְׁעוֹנֵי מְדוּיָק, שְׁעוֹן-אָבִי מִמְהָר וְשְׁעוֹן-אָחִי מִפִּיגָה.
הֵם מְבֹנִים אֶת שְׁעוֹנֵיהֶם לְפִי שְׁעוֹנֵי וְאֲנִי מְבֹנֵן אֶת
שְׁעוֹנֵי לְפִי הַרְדִּי.

127.

הַשּׁוֹעֵל וְהַכָּרֵם.

שׁוֹעֵל רָעֵב עֹבֵר עַל כָּרֵם וְרָאה בוֹ עֲנָבִים בְּשָׁלוֹם.

129.

Sloveso s osobními příponami.

on střeží mne, tebe (m.) tebe (ž.) jej, ji, nás, vás (m.) vás (ž.) je.

שׁוֹמְרֵנִי שׁוֹמְרֵךְ שׁוֹמְרֵךְ שׁוֹמְרֵנוּ שׁוֹמְרֵהָ שׁוֹמְרֵנוּ
שׁוֹמְרֵכֶם-כֵּן שׁוֹמְרֵם-רַן

ona střeží mne, tebe (m.) tebe (ž.) jej, ji, nás, vás (m.) vás (ž.) je.

שׁוֹמְרֵתִי שׁוֹמְרֵתְךָ שׁוֹמְרֵתְךָ שׁוֹמְרֵתֵנוּ שׁוֹמְרֵתֵהָ שׁוֹמְרֵתֵנוּ
שׁוֹמְרֵתְכֶם שׁוֹמְרֵתְכֶם שׁוֹמְרֵתְם

střežil jsem tebe (m.) tebe (ž.) jej, ji, vás, je.

שְׁמַרְתִּיךָ שְׁמַרְתִּיךָ שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּיךָ שְׁמַרְתִּיךָ שְׁמַרְתִּיכֶם-כֵּן
שְׁמַרְתִּים-תֵּין

střežil jsi mne, jej, ji, nás, je.

שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי-תֵן
שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי-תֵן

střežila jsi mne, jej, ji, nás, je.

מְרַתֵּנִי מְרַתֵּיךָ מְרַתֵּיךָ מְרַתֵּנוּ מְרַתֵּהָ מְרַתֵּנוּ מְרַתֵּים

on střežil mne, tebe, (m.), tebe (ž.) nás, vás, je.

שְׁמַרְנִי שְׁמַרְךָ שְׁמַרְךָ שְׁמַרְהוּ שְׁמַרְהוּ שְׁמַרְנוּ
שְׁמַרְכֶם שְׁמַרְם

ona střežila mne, tebe (m.) tebe (ž.) jej, ji, nás, vás, je.

שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי שְׁמַרְתִּי

חֶפְצֵי הַשְּׂוֹעֵל לֶאֱכֹל אוֹתָם וְלֹא יִכַּל, כִּי גִדְרַת גְּבֻחָה
הָיְתָה מִסְכִּיב לְפָרֶם. הַשְּׂוֹעֵל חֶפֶשׁ זְמַן רַב עַד
שְׂמֵצָא חוֹר בְּגִדָה, אֲכַל לְרֹדֵף הַחוֹר לֹא יִכַּל לְהִכָּנֵם,
כִּי הַחוֹר הָיָה צָר מְאֹד. מָה עָשָׂה? צָם שְׁלֹשָׁה יָמִים
עַד שֶׁכַּחַשׁ בְּשָׂרוֹ. אִזּוּ נִכְנַם אֶל הַכָּרֶם, אֲכַל עֲנָבִים
וְשָׁמֵן.

רָצָה הַשְּׂוֹעֵל לִצְאֹת מִן הַכָּרֶם, לֹא יִכַּל. צָם שְׁנֵי
שְׁלֹשָׁה יָמִים, עַד שֶׁכַּחַשׁ בְּשָׂרוֹ וְיָצָא.

כְּשִׁיצָא, אָמַר: כָּרֶם, כָּרֶם, מָה יָפָה אֶתָּה, מָה טוֹבִים
כְּרוֹתֶיךָ! אֲכַל-רַעַב בָּאתִי וְרַעַב יָצָאתִי.

128.

Váv hahipuch - zvrtné váv. Tvary minulé ve významu budoucím a tvary budoucí ve významu minulém.

חֹרֵי יִסְעוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְיִישְׁבוּ בְּיָפֹו. תִּלְךְ תְּבִיִתָּה
וְאֲכַלְתָּ²⁾ אֶת אַרְוֹסֵת-הָעָרֶב וְכַתְּבָתָּ מִכְּתָב לְאָבִיךָ
וְיִרְקַת אוֹתוֹ עוֹד חַיִּים אֶל תְּבַת-תְּדוּאָה. תִּלְכוּ אֶל
הַשָּׂדֶה וְעִבַדְתֶּם³⁾ שָׁם עַד צְהַרִים.

צְעִקְנִי⁴⁾ וְיִשְׁמַע אֲבִינִי אֶת קוֹלִנִּי וַיָּבֹא מִחֲדָרָה. וַיִּשְׁבְּתִי
בְּגֵן וְאֶקְרָא בְּסִפְרִי. פָּגַשְׁתִּי בְּרֹדֵף אִישׁ עָנִי וְאֶתֵּן לוֹ
נְדָבָה וַיִּקַּח אֶת הַכֶּסֶף מִיָּדִי וַיֹּאמֶר: תוֹדָה רַבָּה!

1. Budou bydli. 2. Budeš jísti, budeš psát, hodíš. 3. Budete pracovati. 4. On slyšel, on přišel, četl jsem, dal jsem mu, on vzal a pravil.

budete střežiti mne, jej, ji, nás, je.

תִּשְׁמְרוּנִי תִשְׁמְרוּהוּ תִשְׁמְרוּהָ תִשְׁמְרוּנִי תִשְׁמְרוּם

budou střežiti mne, tebe (m.), tebe, (ž.) jej, ji, nás, vás, je.

יִשְׁמְרוּנִי יִשְׁמְרוּךְ יִשְׁמְרוּךְ יִשְׁמְרוּהוּ יִשְׁמְרוּהָ
יִשְׁמְרוּנִי יִשְׁמְרוּכֶם יִשְׁמְרוּם

Střež (muži!) mne, jej, ji, nás, je! Střež (ženo!) mne, jej, ji, nás, je!
Střežte mne, jej, ji, nás, je!

שְׁמַרְנִי : שְׁמַרְהוּ : שְׁמַרְהָ : שְׁמַרְנוּ : שְׁמַרְם !
שְׁמַרְנִי : שְׁמַרְהוּ : שְׁמַרְהָ : שְׁמַרְנוּ : שְׁמַרְם !
שְׁמַרְנִי : שְׁמַרְהוּ : שְׁמַרְהָ : שְׁמַרְנוּ : שְׁמַרְם !

130.

מתנת-המלך.

בְּנִי שֶׁל אֶבֶר עָנִי צָמַח צָנוּן גְּדוֹל מְאֹד. לָקַח הָאֶבֶר
אֶת הַצָּנוּן, שֶׁם אוֹתוֹ בְּעֵנְלָה, בָּא אֶל הַמֶּלֶךְ וְאָמַר: אֲדוֹנִי
הַמֶּלֶךְ, בְּנִי צָמַח צָנוּן גְּדוֹל מְאֹד, מְאֹתִים לְטָרָא
מִשְׁקָלוֹ. הִנֵּה הֵבִאתִי אוֹתוֹ מִנְּחָה לְאֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ.

הַתְּפִלָּא הַמֶּלֶךְ, בְּרֹאוֹתוֹ אֶת הַצָּנוּן הָעֵנְקוֹ וְנָתַן
לְאֶבֶר הַמִּשְׁת־אֲלָפִים שֶׁקֶל.

שָׁמַע אֶבֶר עֲשִׂיר אֶת הַדָּבָר וְקָנָא בְּאֶבֶר הָעֵנִי. לָקַח
אֶרְבָּעָה סוּסִים יָפִים, הָלַךְ אֶל הַמֶּלֶךְ וְהִגִּישׁ אוֹתָם

שְׁמַרְתֵּנוּ שְׁמַרְתֶּכֶם שְׁמַרְתֶּם

střežili jsme tebe (m.), tebe (ž.) jej, ji, vás, je.

שְׁמַרְנוּךְ שְׁמַרְנוּךְ שְׁמַרְנוּהוּ שְׁמַרְנוּהָ שְׁמַרְנוּכֶם
שְׁמַרְנוּם

střežili jste mne, jej, ji, nás, je.

שְׁמַרְתֵּנוּ שְׁמַרְתֵּנוּ שְׁמַרְתֵּנוּ שְׁמַרְתֵּנוּ שְׁמַרְתֵּנוּ
střežili mne, tebe (m.), tebe (ž.) jej, ji, nás, vás, je.

שְׁמַרְנִי שְׁמַרְךְ שְׁמַרְךְ שְׁמַרְהוּ שְׁמַרְהָ שְׁמַרְנוּ
שְׁמַרְכֶם שְׁמַרְם

budu střežiti tebe (m.), tebe (ž.) jej, ji, vás, je.

אֲשַׁמְרְךְ אֲשַׁמְרְךְ אֲשַׁמְרְהוּ אֲשַׁמְרְהָ אֲשַׁמְרְכֶם
אֲשַׁמְרְם

budeš (muži!) střežiti mne, jej, ji, nás, je.

תִּשְׁמְרִנִי תִשְׁמְרְהוּ תִשְׁמְרְהָ תִשְׁמְרִנִי תִשְׁמְרֶם
budeš (ženo!) střežiti mne, jej, ji, nás, je.

תִּשְׁמְרִנִי תִשְׁמְרִהוּ תִשְׁמְרִהָ תִשְׁמְרִנִי תִשְׁמְרִם
on bude střežiti mne, tebe (m.), tebe (ž.) nás, vás, je.

יִשְׁמְרִנִי יִשְׁמְרְךְ יִשְׁמְרְךְ יִשְׁמְרְהוּ יִשְׁמְרְנוּ יִשְׁמְרֶם
budeme střežiti tebe (m.), tebe (ž.) jej, ji, vás, je.

נִשְׁמְרְךְ נִשְׁמְרְךְ נִשְׁמְרְהוּ נִשְׁמְרְהָ נִשְׁמְרְכֶם נִשְׁמְרֶם

לו לְמַנְחָה, כִּי חָשַׁב בְּלִבּוֹ: אִם בְּעַד צָנוּן נָתַן הַמֶּלֶךְ
 חֲמִשָּׁת-אֲלָפִים שֶׁקֶל, כַּמָּה יִתֵּן בְּעַד אַרְבָּעָה סוּסִים
 וַיִּפֶּי כַּאֲלֶּה?

הַמֶּלֶךְ הוֹדָה לְאֹכֵר עַל מַתְּנָתוֹ וְאָמַר לוֹ: סוּסֶיךָ
 נִפְלְאִים מְאֹד, אָבֵל גַּם אֲנִי אֶתֵּן לְךָ דָּבָר נִפְלְאָ
 מְאֹד. - וַיִּתֵּן לוֹ אֶת הַצָּנוּן, שֶׁקֶבֶל מֵאֵת הָאֹכֵר הַצָּנוּ.

131.

מִדָּה בְּנִגְדַּ מִדָּה.

בְּעָרֵב שֶׁבֶת אָמְרָה דְּבוּרָה אֶל מֵאִיר בְּנֵה: לְךָ-
 נָא אֵל הַחַנוּת וְקִנְיָה לִי גֵרוֹת לְבִרְכָּה!
 הֲלֹא גֵרוֹת נְתוּנִים כָּכָר בְּמִנְזָרָה - עָנָה מֵאִיר.
 אָבֵל הֲלֹא יוֹדֵעַ אַתָּה, בְּנֵי, - אָמְרָה הָאִם - שְׂאֵנִי
 מִבְּרַכְתָּ עַל שִׁשָּׁה גֵרוֹת לְכָבוֹד הַשַּׁבָּת, וְלִי בֶּרֶק
 שְׁלִשָּׁה.

אִם כֵּן, וְזֹאת עָשִׂי, אִמִּי, שִׂימִי אֶת שְׁלֹשֶׁת-הַגֵּרוֹת
 לְפָנֶי הָרְאִי, וְהִיוּ לְךָ שִׁשָּׁה: - כִּדְ עָנָה מֵאִיר וּבִרַח
 הַחוּצָה, לְשַׁחֵק עִם הַבְּרִיּוֹ.

שְׁלַחָה דְּבוּרָה אֶת רַבָּקָה בִּתְהָ. מִהֲרָה רַבָּקָה
 וְרָצָה הַחַנוּתָה וְהַבִּיאָה גֵרוֹת לְאִמָּה.

לְמַחֵר אַחֲרֵי אֲרוּסַת - הַשַּׁבָּת נִתְּנָה הָאִם לְרַבָּקָה
 שְׁנֵי אַנְסִים, וְלָהּ בְּנֵי - אָמְרָה לְמֵאִיר - הִנֵּה חֲלָקְךָ
 מָנָח שָׁם עַל הַשְּׁלָחַן הַעֲגֹל, שְׁלַפְנֵי הָרְאִי.
 אָבֵל שָׁם מָנָח בֶּרֶק אֲנִים אַחַד-אָמַר מֵאִיר.
 לֹא אַחָד, כִּי אִם שְׁנַיִם, אַחַד עַל הַשְּׁלָחַן וְאַחַד בְּרְאִי.
 נִכְלָם מֵאִיר וְלֹא עָנָה דְּבָר.

132.

מִשָּׁה רוּעָה-צֹאן.

כְּשֶׁהָיָה מִשָּׁה רַבֵּנִי רוּעָה צֹאן שֶׁל חֲתָנִי יִתְרוֹ
 בְּמִדְּבָר, בָּרַח מִמֶּנּוּ גְדִי. מִשָּׁה רֵץ אַחֲרָיו, הִגְדִי בֵּא
 אֶל בְּרַכָּה, עָמַד וְשָׁתָה מִיָּם, כִּשְׂרָאֵה מִשָּׁה זֹאת.
 אָמַר: לֹא יוֹדְעִי שְׂרָצָת מִפְּנֵי הַצִּמְאָה, וְכַמָּה עֵינֶי אַתָּה?
 מִשָּׁה הִמְתִּין, עַד שִׁשְׁתָּה, אִזּוֹ הִרְפִּיבוֹ עַל שִׁכְמוֹ וְנָשְׂאָה
 לְעִדְרוֹ. - אוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִשָּׁה,
 מִשָּׁה, אַתָּה רוּעָה בַחֲמֵן עַל כֵּן תִּרְעָה אֶת עַמִּי, אֶת
 בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל.

133.

נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע.

רָצָה הַקְּדוּשׁ, בְּרוּךְ הוּא, לִמְנוֹ אֶת הַתּוֹרָה לְבְנֵי

אדם. הלך בתחלה אל בני-עשו ואמר להם:
 «הרוצים אתם לקבל את התורה?» אמרו לו: «רבנו
 של עולם, מה כתוב בה?» אמר להם: «לא תרצח»!
 אמרו לו: «איננו יכולים לקבל את התורה, כי אנחנו
 חיים על תרבנו». אחר כך הלך אל בני-ישמעאל
 ואמר להם: «הרוצים אתם לקבל את התורה?» אמרו
 לו: «רבנו של עולם, מה כתוב בה?» אמר להם: «לא
 תגנב»! אמרו לו: «איננו יכולים לקבל את התורה,
 אנחנו חיים מן הגנבה ומן הגזל». אחר כך בא
 אל בני-ישראל ואמר להם: «מקבלים אתם את
 התורה?» אמרו לו: «נעשה ונשמע».

134.

כפר-הנצר. בין שמון.

לפני שנים אחדות נכנס אחד התורים אל הנצר
 כפר-הנצר. התור לא ידע ולא שמע על המוסד הזה.
 הוא חשב, שזאת היא מושבה קטנה. והנה רואה
 הוא בנצר ילדים רבים, ילדים עושים נג לבית.
 אחרים עובדים אצל הבנין. מרחוק רואה התור
 עוד ילדים רבים קטנים, המשחקים יחד עם מוריהם.

השתומם התור. איך אפשר ילדים רבים כל כך
 בכפר קטן כזה? נגש אל המורה ושאל אותו: «הגד
 נא לי בבקשה, מאין למושבה קטנה כזאת כל כך
 הרבה ילדים?» זאת לא מושבה, ענה המורה, זה
 כפר-ילדים. «כפר-ילדים? האם רק ילדים פה?»
 שאל התור. «כן» אדוני, פה רק ילדים, הם והמורים
 שלהם עובדים במוסד הזה, ענה המורה. רוצה אדוני
 לראות את הכפר? תודה רבה! קרא התור, אשמח
 מאד, לדעת את המוסד הזה.

המורה הלך עם התור אל השדה. ראה התור
 שהילדים חורשים וזורעים באקרים ממש ושמע
 שהילדים מזרזים את הסוסים בעברית. אחר כך
 הביא המורה את התור אל הגנה וראו איך הילדים
 עובדים בה. משם הלכו אל הרפת ואל הלול. שבו
 אל הנצר ונכנסו אל המאפייה וראה התור איך
 הילדות אופות להם. בנצר ראה את האוטומוביל של
 כפר-הנצר. התור צלם את הילדים עם האוטומוביל.
 פתאם נשמע צלצול הפעמון הגדול. «מה יש?
 מה קרה?» נבהל התור. לא קרה כלום, אדוני זה
 קוראים לנו אל ארוחת-הצהרים. בבקשה, אדוני בוא

גם אתה לאכל אתנו ג' כאשר ישבו אל השלחן לאכל
 שאל התנ"ך: האמנם את הלחם הזה הוציאו הילדים
 בידיהם מן הארץ? בן אדוני אמר המורה: הלא ראית
 בעיניך את הילדים חורשים וזורעים ובהגיע זמן
 הקציר קוצרים את החטה ושולחים אותה אל
 המטנות הגדולות שבהיפה. שם מוחנים את החטה
 לקמח ומן הקמח אופות הילדות לחם. כמו שראית
 במאפיה. ולא רק הלחם פרי-עמל-הילדים הוא, כי
 אם כמעט כל מה שאוכלים אנו פה תמיד, פרי
 עמלם הוא. כך לומדים פה הילדים ועובדים, עובדים
 ולומדים!

135.

החבר עקובא.

עקובא, בחור בן-שמונה-עשרה שנה, נסע לבדו
 לארץ ישראל לראות את הארץ. הוא מאשר
 לארץ בא ירך חיפה, ועוד באותו יום נסע ברכבת
 לתל-אביב. לראות בעיניו את העיר העברית
 הראשונה והיחידה בכל העולם. הרכבת הגיעה
 לתל-אביב אחרי המחרים. עקובא יצא מתוך
 הרכבת וקרא לעגלון:

חבר עגלון! חבר עגלון!

בבקשה, אדוני, לאן?

למה אתה אומר לי «אדוני» אני חבר, ולא אדון.

טוב, בבקשה, חבר, שב בעגלה ואמר לי, לאן

אתה רוצה לנסע?

אל רחוב משוררנו הגדול ביאליק. אני רוצה לבוא

אל בית-מלון ברחוב ביאליק.

אבל ברחוב ביאליק אין שום מלון, אמר העגלון.

אם כן, סע אל רחוב רבי יהודה הלוי!

העגלון ראה, עם מי יש לו עסק, ואמר:

אביא אותך אל המלון, אשר ברחוב אחד-העם.

חרי גם אחד-העם היה גדול בישראל.

כן, כן, טוב מאד, אמר עקובא מלא שמחה.

העגלון הביא את עקובא אל מלון אחד ברחוב

אחד-העם.

היש כאן חדר בשבילי?

בבקשה, אדוני, יש ייש.

אינני אדון, אני פשוט עקובא ולא יותר.

סליחה, הגה חדר גדול, טוב ויפה. מסתכלות

יאים את הים, את הים הגדול.

עֲקוּבָא נִשְׁאַר בְּמִלּוֹן וְעוֹד בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדִיעַ
בְּטִילְגֻרְמָה לְמִשְׁפַּחְתּוֹ אֵת הַכְּתָבַת שֶׁל הַמִּלּוֹן.
עָבְרוּ עֶשְׂרֵה יָמִים. בְּעַל-הַמִּלּוֹן נִכְנַס אֶל הַדְּרוֹ
וְאָמַר:

נִתְקַבַּל מִכְּתָב עַל שְׂמֵךְ, אָבֵל לֹא בִשְׂבִילְךָ.
מִדּוּעַ? קָרָא עֲקוּבָא, תַּן לִי בְּבִקְשָׁה אֵת הַמִּכְתָּב,
הֲרִי בְּעֶצְמְךָ אֲמַרְתָּ, כִּי הַמִּכְתָּב עַל שְׂמִי הוּא.
נָכוֹן, הַמִּכְתָּב עַל שְׂמֵךְ הוּא, אָבֵל כְּתוּב «לְאֶדוֹן»
וְאֵתָה הֲלֹא אֵינְךָ אֶדוֹן.

136.

רֵאשִׁית בְּנֵי-הַמּוֹשֵׁב נִהְלָל.
הַקָּרֵן הַקְּלָמַת מְסַרְהָ שְׂטַח אֲדָמָה לְחִבּוּרֵת־הַלּוֹצִים,
שָׂרְצוּ לְבָנוֹת לָהֶם מוֹיֵשֶׁב, הֵם שָׁלְחוּ לְשֵׁם שְׁלֹשָׁה
חֲבֵרִים, לְרֹאוֹת אֵת הַמְּקוֹם. אֶחָד מֵהֶם מְסַפֵּר:
בָּאנוּ לְרֹאוֹת אֵת הַמְּקוֹם, מָצְאָנוּ כְּאֵן הַרְבּוֹת וּבְצוֹת,
בְּצוֹת נוֹרְאוֹת, פָּגַשְׁנוּ עַרְבֵי זָקֵן וְשָׂאֲלָנוּ אוֹתוֹ:
זָקֵן טוֹב, מַה הַחֲרָבוֹת הָאֵלֶּה?
יֵשֵׁב, שֶׁנִּחְרַב, עָנָה הַזָּקֵן.
אֵיזָה יֵשֵׁב הָיָה כְּאֵן?

יָשׁוּב גְּרַמְנִי.
וְאֵיזָה הוּא?
נִחְרַב
וְאֵיזָה הָאֲנָשִׁים?
מֵתוּ.

הַזּוֹכֵר אֵתָה אֵת הַיּוֹשֵׁב?
בְּיַלְדוּתִי הָיָה הַדָּבָר.
וּמָאֵן לֹא יָשְׁבוּ כְּאֵן אֲנָשִׁים?
הָיָה יָשׁוּב שְׁנֵי עַרְבֵי.
וְאֵיזָה הוּא?

נִחְרַב גַּם הוּא.
וְהָאֲנָשִׁים מַה שְׁלוֹמָם?
מֵתוּ, מֵתוּ כָּלֵם, עָנָה הַזָּקֵן.
וּמִפְּנֵי מַה מֵתוּ?

רֵוַח רָעָה מִכְּאֵן וַיָּמִים רָעִים מִכְּאֵן הַשּׁוֹתֶה אֵת
הַמַּיִם, אַחֲרֵי שְׁלֹשָׁה יָמִים הוּא מֵת.
נוֹרְאִים הָיוּ הַדְּבָרִים-הַזֵּה! שְׁנֵי יְשׁוּבִים, מֵתוּ וְהַשְּׁלִישִׁי,
שָׂלְמוֹ? מַה יִּהְיֶה בְּסוּפֵי? עָלִינוּ עַל הַגְּבָעָה, הִגְלִינוּ
דְּרָכֵנוּ עַל אֲבָנִים עֲתִיקוֹת, מְסַדְּרוֹת זֶז אַחַר זֶז, בְּרָעַע
הַרְאִישׁוֹן לֹא יָדַעְנוּ מַה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה, אָבֵל מִדְּ

הַרְגִישְנֵנוּ שְׂרָגְלֵנוּ הִדְרָכֹת עַל קְבָרִים. רָגַע עִמָּדֵנוּ
מִכְּלֵי לִוְיָהּ. לְעֵינֵינוּ נִגְלָה בֵּית-קְבָרוֹת גָּדוֹל. מֵאוֹת
קְבָרִים גְּדוּלִים וְקַטָּנִים שֶׁל בּוֹנֵי הַיְּשׁוּבִים הַקּוֹדְמִים.
מִסְבִּיב מְוֵת. בֵּית-הַקְּבָרוֹת לְמַעַלְתָּהּ. מִיָּם מְרַעֲלִים
וּבְצוֹת מְוֵת לְמַטָּה. בְּכָל זֹאת הַחֲלָטְנוּ לְחַתּוֹשֵׁב
בְּמָקוֹם הַזֶּה. וַיְהִי מָה: הִרִי הַעֲמֻק הָיָה פָּעַם פִּירָתוֹ.
בְּיָמִים. אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בוֹ אֲבוֹתֵינוּ!

אֲחֵרֵי כַּמָּה חֲדָשִׁים עָלִינוּ עַל הָאֲדָמָה וְהַתְּחַלְנוּ
לְיִבֵּשׁ אֶת הַבְּצוֹת. כַּמְעַט הַחֲצִי מִחֲבָרֵינוּ חָלוּ אוֹ
בְּקֹרֶחֶת. קָרָה גַם, שְׁלִישׁ רֵעַ עָלָה מִן הַבְּצוֹת וּמָלֵא
אֶת הָאָוִיר וּבְמִשְׁךְ יָמִים אֲחָדִים הָיִינוּ מְקִיָּאִים. וְגַם
כָּל אוֹרֶחַ. שָׁבָא בְּאוֹתָם הַיָּמִים לְבַקֵּר אוֹתָנוּ. הָיָה
מְקִיָּא. אוֹלָם הַתְּגַבְּרֵנוּ עַל כָּל הַתְּנָאִים הַקָּשִׁים
וַיִּבְשְׁנוּ אֶת הַבְּצוֹת. טָהַרְנוּ אֶת הַמַּעְזָן הַמְרַעֲלִי
וְהַבְּרָאנוּ אֶת הַמָּקוֹם. וְהַיּוֹם אֵין קִרְחָת בְּגַהֲלָל
וְהַיּוֹם שֶׁל אוֹתוֹ הַמַּעְזָן הַמְרַעֲלִי. טוֹבִים הֵם. מְאֹד.
וְהַמָּקוֹם נִהְפֵךְ לְעֵן עָרֹד. עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַעֲמִין.
שְׁהִי פֶה בְּצוֹת מְוֵת.

הַתְּקִנָּה.

כָּל עוֹד בַּלֵּב פְּלוּמָה
לְפִישׁ-יְהוּדֵי הוֹמָה.
וּלְפִאֲתֵי-מִזְרַח קְדוּמָה
עֵין לְעֵין צוֹפְיָה.

עוֹד לֹא אֶבְרָה תְּקַנְתָּנוּ.
הַתְּקִנָּה הַנּוֹשָׁנָה.
לְשׁוֹב לְאַרְץ-אֲבוֹתֵינוּ.
לְעִיר בְּהַ דוֹד תְּנָה.

gratuluji!	מזל טוב!	jest jasno	האוויר בהיר
prosím, jízdenku třetí třídy do ...	בבקשה, כרטיס נסיעה מהלוקה שלישית אל ...	jest sucho	יבש "
	קליחתה, הפנוי המקום הזה?	jest příjemno	נעים "
promiňte, jest toto místo prázdné?	האם זה המקום הזה?	jest vlhko	לח "
kdy odjíždí vlak do ...?	מתי יוצאת הרכבת אל ...?	jest mlhavo	מאךפל "
počkej trochu!	הנה מעט!	jest zamračeno	עכור "
máš pravdu	צדקתך	dnos je zima	היום קר מאד
na shledanou!	להתראות!	dnos je velmi teplo	היום חם מאד
buď zdrav!	הנה שלום!	kolik stupňů? tepla jest dnes?	כמה מעלות חם היום? כמה חם היום?
smí se zde kouřiti?	האם יורד?	prší	גשם יורד
zde jest zakázáno kouřiti.	האם יורד?	je prudký dešť	גשם שוטף
děkuji ti	באן אסור לעשן?	přestalo pršet	הגשם פסק
kolikátého jest dnes?	אני מודה לך	padají kroupy	קרד יורד
na kdy připadá Nový rok?	איזה יום בהודש היום?	sněží	שלג יורד
na 1. den v měsíci tiší	מתי חל ראש השנה?	blýská se	ברקים בורקים
	באחד בתשרי	hřmí	רעמים רועמים
	כמה ימים נמשך חג הפסח?	fouká vítr	רוח מנשב
kolik dní trvá svátek pásach?	קח מטריה!	vezmi si deštník	קח מטריה!
osm dní	לבש מעיל-גשם!	oblékní si nepromokavý plášť	לבש מעיל-גשם!
oholte mne!	השמים מתבהרים	vyjasňuje se	השמים מתבהרים
namydlete mi hlavu!	יתקרר	ochlazuje se	יתקרר
ostříhejte mne!	דרישת-שלום לאבא	vyřídí pozdrav otcí!	דרישת-שלום לאבא
	לך לשלום!	jde s Bohem!	לך לשלום!
co stojí tiolení a stříhání?	לך צלחתה!	šťastnou cestu!	לך צלחתה!
dobré chutnání!	הנה שלום!	nazdar!	הנה שלום!

Několik rčení.

vítám Vás!	ברוך הבא!	Dobrý den!	שלום!
těší mne, že Vás vidím!	אני שמח לראותך.	dobry den, pane!	שלום, אדוני!
prosím, sedněte si.	בבקשה, לשבתו.	dobry den, paní!	שלום, גברתי!
dovoluji si Vám představití pana	אציג נא את מר. . .	dobry den, otče!	שלום, אבא!
těší mne, že Vás poznávám	אני שמח להכיר אותך.	dobry den, matko!	שלום, אמא!
jak se Vám vede?	מה שלומך?	děkuji, dobrý den. (mír a požehnání)	שלום וברכה!
děkuji, velmi dobře.	תודה, טוב מאד.	mír s Vámi!	שלום עליכם!
Dobře vypadáte.	פניך טובים.	s Vámi mír!	עליכם שלום!
Necítím se zdrav.	אינני מרגיש בטוב.	dobré jitro!	בקר טוב!
vypadáte špatně	פניך רעים.	dobry večer!	ערב טוב!
co Ti chybí?	מה מחלתך?	dobrou noc!	לילה טוב!
nachladil jsem se	התקררתי	klidnou noc!	לילה-שלום! לילה-מנוחה!
jest mi líto, lituji	צר לי	sladký spánek!	שנה מתוקה!
co jest nového?	מה חדש?	příjemný šabat!	שבת-שלום!
není nic nového	אין חדש.	šabat příjemný a požehnaný!	שבת-שלום ומבורך!
co se proslýchá?	מה נשמע?	šťastný týden!	שבוע טוב!
vše jest v pořádku	הכל טוב.	(týden šťastný a požehnaný!	שבוע טוב ומבורך!
máš kdy?	הנש לך פנאי?	šťastný rok!	שנה טובה!
mám hodně kdy	יש לי הרבה פנאי	i Vám!	גם אתם!
opozdil jsi se	אחרת לבוא.	radostné svátky!	מינעדים לשמחה!
pospíšil jsi si	קרמת לבוא.	veselé a radostné svátky!	חגים וזמנים לששון!
jaké jest počasí?	מה מזג-האוויר היום?	někdo klepe na dveře	מישהוא דופק על הדלת!
jest jasno	האוויר צה	dále!	יבא!

Hebrejské souhlásky označují i číslice. Viz cvičení 34, 35 a 44.

Souhlásky alef a ájin jsou němé, nevyslovujeme jich, ale psátí je musíme. Ba, musíme je dobře od sebe odlišovati, neboť totéž slovo, psané alefem, má jiný význam, nežli psané ájinem. Na př.: אתה, ty, עתה, nyní, עם, s, אם, jestliže, על, na, אל, ne.

Z hebrejsk. souhlásek jsou:

1. hrdelnice: א ה ח ע 4. sykavé: ש ז ס ו
 2. podnebné: נ י כ ק 5. retné: פ מ ב
 3. jazyčné: ד ט ל נ ת

Souhlásky bét, káf, pé a podle aškenázské (německé) výslovnosti také táv mají dvojí výslovnost. S tečkou „dágešem“ uprostřed vyslovujeme je: b, k, p, t, bez dágeše: v, ch, f, s.

Souhlásky א ה ו י označují někdy délku samohlásek a nazýváme je matres lectionis.

V hebrejštině máme tři druhy samohlásek: kratičké, krátké a dlouhé:

kratičké samohl.:	krátké samohl.:	dlouhé samohl.:
◌: švá na počátku slab. –	◌ pátach	◌ kámac gadól
◌: chatef pátach	◌ ségol	◌ cére
◌: chatef ségol	◌ chírek katan	◌ chírek gadól
◌: chatef kámac	◌ kámac kátan	◌ chólem
	◌ kibuc	◌ šúrek

◌ označuje tedy kámac kátan i kámac gadól. Kámac kátan se vyskytuje dosti zřídka a jest v této knize označen dole malým obloučkem. Kámac kátan jest:

Přehled hebrejské mluvnice.

Hebrejščina jest jazyk semitský. Píšeme a čteme ji právě tak jako arabštinu od pravé strany k levé. Mezi starohebrejštinou a novohebrejštinou — ivritem — není zásadních mluvnických rozdílů.

Hebrejštinu tiskneme písmem „čtvercovým“ a píšeme ji buď zjednodušeným písmem čtvercovým (viz Feder, Hebrejská písanka, Školní nakladatelství K 2.—), anebo písmem kurentním (viz str. 19 a 20).

Hebrejská abeceda má 22 souhlásek, které mají své staré označení a svůj ustálený pořad. Jsou to:

א alef	ט tét	פ, פה pé, fé
ב, בּ, בֵּ, בֶּ, בִּי bét, vét	י jód	צ, צה cade
ג gimel	כ, כּ, כֵּ, כֶּ, כִּי káf, cháf	קוף kóf
ד dalet	ל, לּ, לֵ, לֶ, לִי lamed	רֵשׁ réš
ה hé	מ mem	שׁ, שׂ, שׂו, שׂוּ šin, sin
ו váv	נ nun	ת táv
ז zájín	ס samech	
ח chét	ע ájin	

Pět souhlásek má na konci slova změněný tvar. Jsou to: káf, mem, nun, pé, cade.

Hebrejská slova se nedělí. Aby nevznikly na řádce veliké mezery, bývá pět souhlásek prodlužováno. Jsou to: alef, hé, lamed, konečné mem, táv.

Přízvuk jest v hebrejštině ponejvíce na poslední slabice a nazývá se milerá. Je-li přízvuk na předposlední slabice, nazývá se mileél a jest v této knize označen šikmou čárkou nad slovem. Mileél jsou všechna podstatná jména tvarů **אֵין, סֵפֶר, מֶלֶךְ** a podstatná jména s ה locale **הַבַּיְתָה** domů, **הַחֲדָרָה** do pokoje.

Podle přízvuku rozeznáme často smysl slova, na př.:

בָּנוּ stavěli, **בְּנוּ** v nás nebo
מָתָה zemřela, **מֵתָה** mrtvá.

P a u s a. Na konci věty se prodlužuje často předposlední slabika a píšeme **אָתָה** místo **אַתָּה**, **פָּרִי** místo **פְּרִי**, **סוּסָד** místo **סוּסֵד**.
V této knize pro začátečníky nebylo k pause přihlíženo, leda v citátech.

V ý s l o v n o s t. V hebrejštině jest obvyklá dvojí výslovnost: aškenázská (německá) a sfardická (španělská).
V aškenázské výslovnosti vyslovujeme každé kámac jako „o“, chólem jako „au“ a **ת** jako „s“. Ve sfardické výslovnosti, podle které se mluví v Palestině, vyslovujeme kámac gadól jako „a“, chólem jako „ó“ a **ת** jako „t“.
Větu: **בֵּיתִי גָדוֹל וּבֵית־דָּוִדִי קָטָן**
vyslovíme aškenázsky: bejsí godaul uvejs daudí koton, ale sfardicky: bétí gadól uvét dódí katan. Tato kniha přihlíží jen k výslovnosti sfardické.

- חֲכָמָה**
1. v zavřených slabikách bezpřízvučných
moudrost, **וַיִּקָּם** on povstal;
 2. tam, kde vzniklo krácením z chólemu: **חֲדָשׁ - כָּל-כָּל אֲנִי-אֵין שְׂרָשִׁים-שְׂרָשׁ חֲדָשִׁים**;
 3. v otevřené slabice, následuje-li chatef kámac anebo kámac kátan: **פָּעֵלָךְ, פָּעֵלֹ**.

: š v á rozeznáváme dvojí: zvučné, které stojí na začátku slova a uprostřed slova, předchází-li člen **פָּרִי - פְּרִי**, a stojí-li pod souhláskou, za kterou tatáž souhláska následuje. Vyslovujeme je jako kratičké e. Němé švá nevyslovujeme, stojí na konci slabiky.

D á g e š jest tečka v souhláskách. Nemůže nikdy státi v hrdelních a v **ר**.

Rozeznáváme **d á g e š l é n e**, které stává v souhláskách **ת פ כ ד ג ב** a **d á g e š f o r t e**, které značí zdvojení souhlásek. Poněvadž toto zdvojení není patrné ani důležité, jest dágeš forte v této knize, která chce učení hebrejštiny co nejvíce usnadniti, opomíjeno. Na počátku slova odpadá dágeš lene, končí-li předcházející slovo písmeny: **א, ה, ו, י**.

M a p p i q jest tečka v **ה** na konci slova.

M a q q e f jest silná čárka mezi slovy a označuje, že dvě nebo tři slova pojmově spolu souvisí, **קוֹל-אָבִי** hlas mého otce.

Jinou zvláštností podstatných jmen jest, že přibírají přípony, zastupující přívlastňovací zájmena. Tyto přípony mají v čísle množném ve všech osobách písmeno ך. Viz cvičení 10, 15. a 52! Pozoruhodné jest, že se v hebrejštině činí rozdíl mezi osobou mužskou a ženskou i ve 2. osobě, kdežto v češtině děláme rozdíl jen ve 3. osobě, on, ona.

t v ů j (mužův) k ů ň, סוֹסֶךְ, ale סוֹסֶךְ t v ů j (ženin) k ů ň. Tak jest tomu i v množném čísle. Pamatujme si, že koncovky mužské končí na ך a ženské na ך.

III. Přídavná jména se shodují s podstatnými jmény v rodě a čísle. Jsou-li přívlastkem, stojí za podstatnými jmény. Má-li podstatné jméno člen, dostává člen i přídavné jméno. Dobrý muž řeknu אִישׁ טוֹב, ten dobrý muž האִישׁ הַטוֹב. Právě tak i v množném čísle: dobří muži אַנְשִׁים טוֹבִים, ti dobří muži האַנְשִׁים הַטוֹבִים.

Má-li podst. jméno rodu mužského v množném čísle koncovku ženskou ות, netýká se to přídavného jména. Řeknu proto: veliká světla אֲרוֹת גְּדוֹלִים, pilné ženy נְשִׁים חַרוּצוֹת.

V hebrejštině jest nedostatek přídavných jmen, nahrajujeme je proto často podstatnými jmény: zvláště slovy:

אִישׁ-צָבָא, na př.: válečník בֵּן-בַּעַל אִישׁ, udatný muž בֵּן-חַיִל, jednoletý בֵּן-שָׁנָה, jednoletá בֵּית-בַּעַל-אַרְבַּע, dům o čtyřech patrech בֵּית-שָׁנָה.

V množném čísle končí ve s'míchutu podst. jména zakončená na ים na יי: גַּי, מוֹרֵי. Ale i kmenové samohlásky podléhají změnám, které si snadno utvoříš. Nahlédni do cvičení 52. a ze slov muž. rodu, vyjadřujících druhou osobu množ. č., vynech koncovku כֶּם.

Podstatná jména, zakončená v mn. čísle na ות, zůstávají beze změny, jenom kámac se mění ve švá, na př.: אֲחֵי-אֲחֵי, שְׂדוֹת-שְׂדוֹת, בָּנוֹת-בָּנוֹת, מְתָנוֹת-מְתָנוֹת, שְׂלָחָנוֹת-שְׂלָחָנוֹת, רְצָפוֹת-רְצָפוֹת, יְלָדוֹת-יְלָדוֹת, מְחַבְּרוֹת-מְחַבְּרוֹת.

U podst. jmen bývá jen jediný s'míchut. Koně mého strýce řeknu: סוֹסֵי-דוֹדִי, ale koně a krávy mého strýce řeknu: סוֹסֵי-דוֹדִי וּפְרוֹתָיו.

Třetí pád má v hebrejštině větší význam nežli v češtině, poněvadž se jím vyjadřuje pomocné sloveso míti (haben). Strýc má dům vyjádřím לְדוֹד בֵּית, t. j. strýci jest dům; má teta má velikou zahradu לְדוֹדָתִי גַן גְּדוֹל. Cí jest tato veliká zahrada: לְמִי הַגַּן הַגְּדוֹל הַזֶּה? Jest otcova: הוּא לְאָבִי.

Čtvrtý pád vyjádřím předložkou אֶת, jen kladu-li na předmět ve 4. pádě důraz. Vidím slunce אֲנִי רואֶה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, ale píši dopisy řeknu: אֲנִי כוֹתֵב מִכְתָּבִים.

Podobně vyjadřujeme i 3. pád: Tot jest ten muž, jemuž náleží tato zahrada **זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ הַגֶּן הַזֶּה**.

6. **Neurčitá zájmena.** מי znamená také kdokoliv, מה cokoliv.

Každý vyjádříme **אִישׁ אִישׁ** nebo **כָּל אִישׁ**.

Každodenně **יוֹם יוֹם**.

Někdo vyjádříme **אִישׁ**, nebo **אָדָם** nebo **נֶפֶשׁ**.

Něco vyjádříme **דָּבָר**.

Nic vyjádříme **אֵין**, **לֹא מְאוּמָה** nebo **אֵין דָּבָר**.

Nikdo vyjádříme **אֵין אָדָם** nebo **לֹא אִישׁ** nebo **לֹא אָחָד**.

Každá kniha **כָּל הַסֵּפֶר כָּל סֵפֶר** celá kniha **כָּל הַסֵּפֶר**

všechny knihy. **כָּל הַסֵּפָרִים**

Několik **אִישׁ אֲשֶׁר** nebo **אֲחֵרִים**.

Jeden miluje druhého **אִישׁ אוֹהֵב אֶת אַחֵיו**

Každý miluje sama sebe **אִישׁ אִישׁ אוֹהֵב אֶת עַצְמוֹ**.

V. **Číslovky.** Základní číslovky viz cvič. 34, 35, 44, řadové viz cvič. 71.

Radové číslovky od deseti počínaje se vyjadřují základními číslovkami se členem. 12. měsíc: **הַחֹדֶשׁ**

הַשָּׁנִים עֶשֶׂר.

Násobkové číslovky vyjadřujeme slovem **פַּעַם**, které znamená krok. Říkáme: jednou **פַּעַם אַחַת**,

dvakrát **שְׁתֵּי פַעְמִים** nebo **פַּעְמִים**,

třikrát **שְׁלֹשׁ פַּעְמִים** častokrát **פַּעְמִים רַבּוֹת**.

Onoho dne řeknu **בַּיּוֹם הַהוּא**, o ně noci **בַּלַּיְלָה הַהוּא**, za oněch dnů: **בַּיָּמִים הָהֵם**.

4. **Přivlastňovací náměstky** stojí na otázku **שֶׁל מִי** čí?

Na to odpovím: můj **שֶׁלִּי**, tvůj (m.) **שֶׁלְךָ**, **שֶׁלְךָ**

tvůj (ž.), jeho **שֶׁלוֹ**, její **שֶׁלָּהּ**, náš

שֶׁלָּנוּ, váš (m.) **שֶׁלְכֶם**, váš (ž.) **שֶׁלְכֶן**

jejich (m.) **שֶׁלָּהֶם**, jejich (ž.) **שֶׁלָּהֶן**.

Přivlastňovací přípony dostávají podstatná jména, předložky a i slovesa.

5. **Vztažná náměstka** zní **אֲשֶׁר**, zkráceno **שׁ**

Při slovesech v přítomném čase říkáme místo **אֲשֶׁר**

הַ, **הַ**, **הַ**. Stůl, který stojí v zahradě,

přeložím: **הַשֻּׁלְחָן הָעוֹמֵד בַּגֶּן**.

Ptáci, kteří plavou ve vodě **הָעוֹפּוֹת**

אֲנִי מוֹדָה לְךָ עַל הַסֵּפֶר Ale: **הַשּׁוֹחִים בַּמּוֹם**

děkuji ti, **אֲשֶׁר נָתַתָּ לִּי** nebo **שֶׁנָּתַתָּ לִּי**

za knihu, kterou jsi mi dal.

Otče náš, jenž jsi v nebi **אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם**.

Druhý pád vztažné náměstky vyjádřím takto: Tot

jest ten muž, jehož kůň stojí před naší

zahradou **זֶה הָאִישׁ שֶׁסּוּסוֹ עוֹמֵד לְפָנַי גַּנְנוּ**

Tot jsou ti muži, jichž koně stojí venku:

אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר סוּסֵיהֶם עוֹמְדִים בַּחוּץ

označení jest praktické, poněvadž vyjadřuje jasně, které samohlásky má pravidelné sloveso ve 3. os. mužsk. r. jedn. čísla v čase minulém v tom nebo onom tvaru.

Slovesné tvary jsou:

- I. Kal קל
 II. Nif'al נפעל trpný rod kalu, נשמר byl hlídán
 III. Piel פעיל zesílený tvar činný שמר bedlivě střežil
 IV. Pual פעול zesílený tvar trpný שמר byl bedlivě střežen
 V. Hif'il הפעיל přičinný, causativní tvar השמר dal střežiti, t. j. najal někoho, aby střežil.
 VI. Hof'al הפעול trpný tvar hif'ilu השמר byl z něčího rozkazu střežen.
 VII. Hitpa'el התפעל zvrtný tvar השתמר místo השמר střežil sama sebe.

Poněvadž přiléhá tvarem hitpa'el k pielu a pualu, uvádíme jej v této knize před hif'ilem a hof'alem.

Těchto sedm tvarů nelze ovšem utvořiti od každého slovesa. Jsou slovesa, která se vyskytují jenom v kalu, jiná jenom v hif'ilu, jiná jen v pielu atd. Jiná mají v kalu jiný význam nežli v pielu, na př.: כבד byl těžký, כבד prokazoval čest.

Od sloves tvoříme:

- I. minulý čas עבר , שמרתי hlídali jsem

VI. SLOVESA.

Až na nepatrné výjimky se skládá každé hebrej. sloveso ze tří souhlásek, které tvoří kmen slovesa, שרש (kořen); nazýváme je literae radicales. Ve 3. osobě mužského rodu minulého času se jeví sloveso ve svém nejjednodušším tvaru a tu jest jeho kmen nejpatrnější. Na př.: שמר on střežil, kmen tohoto slovesa tvoří souhlásky: šin, mem, réš.- הלך on šel: hé, lamed káf. עשה dělal: ájin, sin hé. -- Jen u sloves tvaru: קם povstala a שר z píval není kmen patrný ze 3. osoby min. času, nýbrž z času budoucího אשר, אקום. Kmen prvního slovesa jest: kóf, vav, mem a druhého: šin, jód, réš.

Staré hebrej. mluvnice mívaly podle arabského příkladu za vzor sloveso פעל konal, činil a podle tohoto slovesa nazýváme dodnes kmenové souhlásky a slovesné tvary. V slovese פעל jest pé první, ájin druhou a lamed třetí kmenovou souhláskou, a proto říkáme místo první kmenová souhláska pé, místo druhá ájin a místo třetí lamed. Kdybych měl určití sloveso ראה on viděl, řekl bych: pé — réš, ájin — alef, lamed — hé.

Základní tvar slovesa שמר střežil, hlídal nazýváme v mluvnici kal — lehký tvar, poněvadž jest tu sloveso bez jakéhokoliv zatížení. Tvar kal vyjadřuje oznamovací způsob činný.

Ale od hebrej. sloves tvoříme ještě šest jiných tvarů, které jsou nazývány podle slovesa פעל. Toto

kazy i neurčitým způsobem prostým. Viz cvič. 90.

Infinitiv prostý přichází jen v rozkazech a k zesílení tvarů jiných, viz cvič. 90. Jinak uvádíme jen ve slovnících slovesa infinitivem, a to buď infinitivem kalu, pielu nebo hi'ilu. Infinitiv vázaný, podobný německému zu (zu haben) stává hlavně po slovesech. Poručil mi hlídati stádo: **צֹוּה אֹתִי לְשָׁמַר אֶת הָעֶדֶר**

Tvary ni'fal, piel, pual, hitpael, hi'íl a ho'fal nalezněš ve cvič. 103—107.

Opětovací děj vyjádříme pomocným slovesem **הָיָה** byl. **הֵייתִי אוֹמֵר** Ríkával jsem:

Podmiňovací způsob se liší od oznamovacího jen podmiňovací spojkou.

Kdybych věděl přeložím **לֹו יָדַעְתִּי**.

kdybych byl věděl **לֹו הֵייתִי יוֹדֵעַ**.

Kdybych nevěděl **לֹוֹלֵא יָדַעְתִּי**.

kdybych nebyl věděl **לֹוֹלֵא הֵייתִי יוֹדֵעַ**.

Viz. cvič. 88 a 92.

Zcela pravidelně časujeme slovesa, která nemají v kmeni ani hrdelnici a ani souhlásky **א, ה, ו, י**. Hrdelnice mívají místo švá chatef pátach nebo chatef ségol. Mají často vliv i na předcházející souhlásku. Některá slovesa jako **בָּרַדְתִּי** byl jsem těžký, **יָשַׁנְתִּי** byl jsem malý, **קָטַנְתִּי** nazýváme slabými slovesy a ta mají ve 3. os. min. času tvar **קָבַד** byl těžký, **יָשַׁן** spal, **חָפַץ** chtěl, ale **קָטַן** byl malý.

II. budoucí čas **אֶשְׁמַר**, **עֲתִיד** budu hlídati

III. rozkazovací způsob **שָׁמַר! שְׁמַרְי! צֹוּי** hlídej!
שְׁמַרְוּ! שְׁמַרְנָה! hlídejte!

IV. neurčitý způsob prostý a vázaný. **שָׁם הַפַּעַל**
לְשָׁמַר, שָׁמַר hlídati.

V. přičestí činné **פָּעַל**,
שׁוֹמֵר, שׁוֹמֵרֵת hlídaje, hlídajíc,
שׁוֹמְרוֹת, שׁוֹמְרִים hlídajíce.

VI. přičestí trpné **פְּעוּל**,
שְׁמוּרָה, שְׁמוּר hlídáný, hlídáná.
שְׁמוּרוֹת, שְׁמוּרִים hlídání, hlídané.

פְּרִיטוֹמְנֵי חַס הָיָה זְמַן jest složený tvar, a to z osobní náměstky a přičestí činného. **אֲנִי כוֹתֵב** píši, znamená vlastně ^{eston accrevendo} jsem písící. Proto děláme v přítomném čase rozdíl mezi oběma rody a čísly, viz. cvič. 25 a 26.

V minulém čase přijímá sloveso přípony, viz cvič. 74.

V budoucím čase přijímá sloveso předpony, viz cvič. 84.

Rozkazovací způsob tvoříme nejpohodlněji od budoucího času vynecháním předpony. Poroučíme pouze 2. osobě mužské a ženské v čísle jedn. a množ. Rozkazy jiným osobám vyjadřujeme budoucím časem. Také zákazy vyjadřujeme budoucím časem a částicí **אַל** Někdy vyjadřujeme roz-

אָמַרְתָּ	ty jsi řekl, ale	וְאָמַרְתָּ	řekneš
נָתַתִּי	dal jsem, ale	וְנָתַתִּי	dám
יֹאמֵר	řekne, ale	וְיֹאמֵר	řekl
יָתַן	dá, ale	וְיָתַן	dal.

Viz cvič. 128.

Ze zkrácených tvarů budoucího času tvoříme někdy i rozkazovací způsoby: **וְיִהְיֶה עָרֵב וְיִהְיֶה בֹקֵר יוֹם אַחָד** byl večer a bylo ráno, den jeden. Od toho:

יְהִי אֹרֶךְ! budiž světlo!

Sloves čtyřhláskových jest velmi málo.

Začátečník nejlépe pochodí, když se naučí časování sloves podle vzorů zcela mechanicky.

Od sloves tvoříme v tvaru kal i důraznější způsob zvaný kohortativ, který končí na **ה**. Na př.: **לָכֵה דוֹרִי!** pojd, příteli! **אֲשַׁמְרָה** budu bedlivě hlídati.

VII. Příslovce a částice.

1. Příslovce místa stojí na otázku kde **אֵיפֹה?** a **אֵיךְ?** před slovesem, **מֵאֵין?** odkud? **אֵינָה?** kam?

2. Příslovce času stojí na otázku **מִתַּי?** **אֵימַתִּי?** kdy?

3. Příslovce způsobu stojí na otáz. **אֵיךְ?** **אֵיכֵךְ?** jak?

4. Příslovce příčiny stojí na otáz. **לְמַה?** **מִדְּעֵי?** proč?

Záporná částice **לֹא** ne před slovesem, ale v zákaze říkáme **אַל** a před podst. jménem **אֵין**. Na rozdíl od

אֵין říkáme **יֵשׁ**. Na př.: **נֵשְׂאָה אֵין?** Máš otce. **יֵשׁ לִי אָב?**

Slovesa končící na **ה**, mění toto konečné **ה** v **ת** v 1. a 2. os. jednotného i množ. čísla a ve 3. os. mn. č. min. času.

Sloveso **נָתַתִּי** dal jsem ztrácí své kmenové nun v 1. a 2. os. čísla jedn. i mn. v minulém čase. Právě tak sloveso **כָּרַת** uřízl **כָּרַתִּי** uřízl jsem.

V budoucím čase tvaru kal děláme rozdíl mezi slovesy přechodnými a nepřechodnými. Viz cvič. 84 vzor II.

Sloveso začínající s nun a jód ztrácí v budoucím čase tyto souhlásky. Právě tak sloveso **לָקַחְתִּי** vzal jsem ztrácí lamed a sloveso **הִלַּכְתִּי** šel jsem své hé.

Slovesa pé — jód zaměňují v nifalu toto jód za váv, **נִוְלַד** narodil se, **נִוְדַעְתִּי** byl jsem znám.

Slovesa lamed—alef nemají dágeš v **תִּי** v min. čase vlivem alefu, **מָצַאתִי** našel jsem.

קָרַאתִי četl jsem.

Slovesa přijímají osobní přípony, čímž vznikají některé velmi nesnadné tvary. Viz cvič. 129. Začátečník těchto tvarů užívatí nebude, ale musí jim rozumět.

Zvláštností hebrej. slovesa jest **זְבֻרָתָא** váv — váv h a h i p u c h, které působí, že slovesa tvaru minulého mají význam budoucí, a slovesa tvaru budoucího význam minulý. V posledním případě nastává přesun přízvuku a krácení tvarů, které nelze začátečníkům vysvětliti. Při tomto způsobu vyjadřování má váv vždy pátač nebo kamac v čase bud.

X. Citoslovce.

věru! הלא! , prosím, נא! , prosím! בוי!
 ne přec! אל נא! , Bůh uchovej! ה' תחילה! ticho! pst!
 הם! , vzhůru! הבה! , hle! הנה!
 hurá! הודר! , ה' א' , běda! הוי , , při žití
 svém! při žití tvém! חי נפשך!
 חי אני! חי נפשך!

VIII. Předložky.

Předložky ל , ב , před švá ל , ב , před
 chatef pátačem ל , ב , před chatef kámacem
 ל , ב , před chatef ségolem ל , ב

Stojí-li před členem, mizí člen, ale ony přijímají jeho samo-
 hlásku, místo ל , ב , řeknu, ל , ב , místo ל , ב ,
 ל , ב , řeknu ל , ב , místo ל , ב , řeknu ל , ב .

Předložky ב ve , ל k , עם s , את s , מן z ,
 לצד vedle, נגד před, בשביל pro, למען
 בעבור k vůli, בלי bez, לקראת vstříc, בין mezi
 přijímají osobní přípony jednotného čísla.

Předložky אל do , על na , לפני před , אחרי za,
 תחת pod , בלעדי mimo přijímají osobní přípony
 množného čísla.

IX. Spojky.

Spojka ו česky „a“ zní ו před מ , פ , ב , a ו
 před slabikou přízvučnou.

Ostatní spojky jsou: nebo או , také גם ,
 nýbrž כי אם , neboť כי , protože יען ,
 i když אך כי , ačkoliv כי , ježto יען כי ,
 když אם , potom když, אך כי , aby ne
 כן , jestliže אם , jako, tak jako. כאשר

	Strana
41. Jíme a pijeme	44
42. Podvojně číslo — duál	45
43. Lidské tělo	46
44. Základní číslovky od 200 výše	47
45. Šaty a boty	48
46. Vstávám	49
47. Domácí a polní zvířata	49
48. Drůbež a ptáci	50
49. Od koho? Ode mně	51
50. II. a III. stupeň přídavných jmen	52
51. Předložky a některá slova s osobn. příponami	52
52. Podstat.jména v množ. č. s osobními příponami	54
53. Předložky s osob. příponami mn. čísla	55
54. S'míchut — status constructus — vázaný stav	56
55. Pokračování	57
56. Byty	58
57. Různé otázky	60
58. Otázky a odpovědi	61
59. Krátké rozhovory	62
60. Léto	63
61. Zima	64
62. Město	64
63. Vesnice	65
64. Pošta	66
65. Krejčí a švadlena	66
66. Obuvník	67
67. Truhlář	67
68. Rolník	68
69. Pes	68
70. Ovce	69
71. Řadové číslovky	69
72. Rok	70
73. Den a noc	71
74. Minulý čas sloves tvaru kal	72
75. Co jsem ráno dělal?	76
76. Co jsi dnes jedl?	77
77. Byl jsem ve vsi	77
78. Ořech	78
79. Svítilna v ruce slepčově	78
80. Proč jsi se ptal?	78
81. Hoši a žena	79
82. Mezi sousedy	79

O B S A H:

	Strana
1. i, é, e, u, a, á	1
2. j, v, n, g	1
3. ú, ó	2
4. d, h, ch	2
5. k, l	3
6. š, s	3
7. r, v, b, ba	4
8. t, t (táv)	4
9. Švá na počátku a uprostřed slova	5
10. ch, k	6
11. s (samach), ka, ke	7
12. f, p	7
13. m	8
14. z	9
15. t (tet)	11
16. c	12
17. alef a ájin	13
18. Chatef pátach, chatef ségol, chatef kámac	14
19. Různá pravidla pro čtení	15
20. Psací (kurentní) písmo	16
21. Kdo jest to? Co jest to?	18
22. Tento — onen	18
23. Jaký? Který?	19
24. Osobní náměstky	20
25. Přítomný čas sloves	22
26. Přítomný čas sloves, pokračování	24
27. Druhý pád podst. jmen	25
28. Třetí pád podst. jmen	26
29. Čtvrtý pád podst. jmen	26
30. Jak se jmenuješ?	27
31. Nejsem, nejsi	28
32. Máš? Nemám	29
33. Kam jdeš? Kde jsi? Kde bydlíš?	30
34. Základní číslovky od jedné do deseti	31
35. Základní číslovky od 11 do 199	33
36. Kolik jest hodin?	36
37. Podst. jména r. mužsk. v mn. čísle	36
38. Podst. jména r. žensk. v mn. čísle	39
39. V mém pokoji	42
40. Ve škole	42

	Strana
125. Liška126
126. Hodinář127
127. Liška a vinice127
128. Váv hachipuch — zvrtné váv128
129. Sloveso s osobními příponami129
130. Králův dar132
131. Stejnou měrou132
132. Mojžíš, pastýř bravu133
133. Budeme jednati a poslouchati133
134. „Ben-Sémen“, vesnice mládeže134
135. Soudruh Akiba135
136. Na počátku stavby kolonie Nahalal138
Hatikva141
Několik rčení142
Přehled hebrejské mluvnice142-163
Slovníček1-32

OPRAVY:

Na str. 40, 7. řádka zdola: Podstatné jméno **dérech** jest rodu mužského i ženského, náleží proto teprve ke skupině podst. jmen uvedených na str. 41 v prvních dvou řádkách.

Na str. 71, 2. řádka shora, čti: **et chag hachanuka veet chag hapúrím** místo **et chanuka veet púrím**.

	Strana
83. Kůzlátko80
84. Budoucí čas sloves tvaru kal82
85. Co bude tvůj syn dělat zítra?87
86. Co bude tvá dcera dělat zítra?87
87. Co budou dělat lidé v létě?88
88. Souvětí89
89. Rozkazovací způsob tvaru kal91
90. Neurčitý způsob tvaru kal93
91. Pomocná slovesa95
92. Souvětí. Pokračování97
93. Stařec, sázející stromek101
94. Starý rabí Chájin101
95. Malé psaní102
96. Chytrák Ceví103
97. Příčestí trpné tvaru kal103
98. Lakomý boháč a chudšas104
99. Analfabela kupuje brýle105
100. Hoch a lžice105
101. Pamlsky106
102. Svár údů107
103. Nif'al (trpný rod)108
104. Piel110
105. Pual112
106. Hit'pael113
107. Hif'il a kof'al115
108. Hoch a ořechy117
109. Rolník a jeho dcera117
110. Hrdina118
111. Drahokamy118
112. Prosby119
113. Moudrý kníže119
114. Chytrý hoch120
115. Chytrá odpověď121
116. Hloupý muž121
117. Pošetilý Jaké121
118. Rada dítěte122
119. Rozumné dítě122
120. Za své peníze122
121. Poctivý hoch123
122. Rybáři124
123. Ryby125
124. Vlk a čáp125

Slovníček.

2.

Hana	חַנָּה	zahrada	גַּן
	5.	má zahrada	גַּנִּי
hnízdo	קֶן	střecha	גַּג
okno	חַלּוֹן	má střecha	גַּנִּי
prapor	דָּגֵל	háček	קֶץ
hošík	אֶלֶד	můj háček	קֶצֶם
tu jest hošík	הַיֵּדָה אֶלֶד	víno	יַיִן
tu jest ten hošík	הַיֵּדָה הַזֶּה אֶלֶד	mé víno	יַיִנִי

6.

3.

zub	שֵׁן	jeho háček	קֶצֶם
sníh	שֵׁלֶג	náš háček	קֶצֶמֵנוּ

4.

had	נָחָשׁ		
pole	שָׂדֵה	člen: ten, ta, to	הֵן הֵיאָהּ הֵי
pytel	שַׁק	ruka	יָד
veliký	גָּדוֹל	ryba	דָּג
veliká zahrada	גַּן גָּדוֹל	strýc	דּוֹד
zahrada jest veliká	הַגַּן הַזֶּה גָּדוֹל	teta	דּוֹדָה

7.

		holubice	יוֹנָה
syn	בֵּן	Dan	דָּן
svíčka	נֵר	David	דָּוִד
vůl	שׂוֹר	Eva	חַוָּה

Miriam	מִרְיָם	jako	כִּי
Lea	לֵאָה	jako	כִּי כִּי כִּי
kdo?	מִי?		12.
co?	מָה?	kniha	סֵפֶר
zde	פֹּה	lavice	סִפְסָף
tam	שָׁם	ústa	פֶּה
také	גַּם	kráva	פָּרָה
on, ona sedí	יֹשֵׁב, יֹשֶׁבֶת	hezký, hezká	יָפָה, יָפֵה
on, ona se učí	לֹמֵד, לֹמֶדֶת	svatý, svatá	קְדוֹשׁ, קְדוֹשָׁה
		Josef	יוֹסֵף
			14.
mezusa	מְזוּזָה		13.
šofar	שׁוֹפָר	polévka	מֶרֶק
svícen (menóra)	מְנוֹרָה	voda (pomnožné)	מַיִם
hlas	קוֹל	chléb	לֶחֶם
hora, hory	הַר, הָרִים	slunce	שֶׁמֶשׁ
chrám	בַּיִת - הַמִּקְדָּשׁ	nebe (pomnožné)	שָׁמַיִם
silný	חָזָק	král	מֶלֶךְ
hojný, četný	רַב, רַבָּה	obraz	תְּמוּנָה
kolik?	כַּמּוֹךָ?	učitel	מוֹרֵה
jest	יֵשׁ	učitelka	מוֹרֵה
bílý sníh	שֶׁלֶג לָבָן	žák	תַּלְמִיד
sníh jest bílý	הַשֶּׁלֶג לָבָן	žákyně	תַּלְמִידָה
ten bílý sníh	הַשֶּׁלֶג הַלָּבָן	škola	בַּיִת - סֵפֶר
tvůj starší syn	בְּנֵךְ הַגָּדוֹל	zahrady	גַּנִּים
		tety	דּוֹדוֹת

bílý, bílá	לָבָן, לְבָנָה	pokoj	חֶדֶר
černý, černá	שְׁחוֹרָה	maso	בָּשָׂר
a, i	וְ	řeka	נָהָר
v, ve	בְּ	mléko	חֶלֶב, חֶחֶלֶב
		noha r. ženského	רֵגֶל, רֵגְלָה
			10.
džbán	כַּד	šaty	בְּגָד
pes	כֶּלֶב	černý	שְׁחוֹר
nůž	שֶׁבִין	v, ve	בְּ בְּ בְּ
ovce	בְּבִשָּׁה		8.
tvůj (mužův) džbán	כַּדְךָ	dcera	בַּת
tvůj (ženin) džbán	כַּדְךָ	dům	בַּיִת
nový	חֲדָשׁ	dveře r. ženského	דְּלָת
starý	ישָׁן	kamna	תַּנּוּר
Rut	רוּת	tora	תּוֹרָה
		Sára	שָׂרָה
		Ráchel	רָחֵל
			9.
kůň	סוּס		
koš	סַל		
pohár (ž. r.)	כּוּס	papír	נֶגֶד
kapsa	כֵּס	inkoust	דִּינִי
kalamář (ž. r.)	קָסֶת	kůzle	גְּדִי
láhev	בְּקַבּוּק	stůl	שֻׁלְחָן
Juda	יְהוּדָה	děvčátko	יְלֵדָה
zelený, zelená	יֵרֶק, יֵרֶקָה	kohout	תְּרִנְגוֹל
modrý, modrá	כָּחֹל, כְּחֹלָה	slepice	תְּרִנְגֵּלֶת
vysoký, vysoká	גְּבוּהָ, גְּבוּהָה	veliký, veliká	גְּדוֹל, גְּדוּלָה

onen, ona	החודש, חודש	měsíc	יָרֵחַ
oni, ony	הַחֹמ, הַחֹנ	tabule	לֵיחַ
sedlák	אַבְר	jablko	תַּפּוּחַ
selka	אַבְרָה	nový, nová	חֲדָשׁ, חֲדָשָׁה
líný, líná	עֲצֵל, עֲצֵלָה	silný, silná	חֲזָק, חֲזָקָה
teplý, teplá	חַם, חֲמָה	slabý, slabá	חֲלָשׁ, חֲלָשָׁה
studený, studená	בָּר, קָרָה	sladký, sladká	מְתוּק, מְתוּקָה
mladý, mladá	צָעִיר, צָעִירָה		21.
starý, stará	זָקֵן, זָקֵנָה	tof jest (m. r.)	זֶה
plný, plná	מְלֵא, מְלֵאָה	tof jest (ž. r.)	זֹאת
prázdný, prázdná	רֵיק, רֵיקָה	tof jsou	אֵלֶּה
ještě	עוֹד	Abraham	אַבְרָהָם
již	כְּבָר	Mojžíš	מֹשֶׁה
avšak, ale	אַבְל	hodiny	שָׁעוֹן
	23.	pán	אָדָם
jaký? jaká? jaké? jak?	מַה? מַה? מַה? ?	paní	בְּרִיָּת
který? která? kteří? které?	אֵיזוֹ? אֵיזוֹ? אֵיזוֹ?	stěna	קִיר
bohatý, bohatá	עָשִׂיר, עָשִׂירָה	zrcadlo	רֵא
vážený, vážená	חָשׁוּב, חָשׁוּבָה	pero	עֵט
nebo	או	nožík	אֵילָךְ
	24.	strop	תַּקְרָה
dělník	פּוֹעֵל	podlaha	רַצְפָּה
dělnice	פּוֹעֵלִת	pohovka	סֹפָה
chaluc (průkopník)	חֲלוּץ		22.
chalucá (průkopnice)	חֲלוּצָה	tento, tato; tyto, tyto	זֶה, הַזֶּה, הַזֵּה, הַזֵּה

matka, maminka	אִמָּה, אִמָּא	15.	
bratr	אָח	postel	מִטָּה
sestra	אָחֹת	taška (aktovka)	יְלֶקֶט
muž	אִישׁ	sešit (ž. r.)	מִחְפָּרֵת
žena	אִשָּׁה	stan	סֹכָה
hlava	רֹאשׁ	pokrm	מְזוֹן
ucho (ž. r.)	אָזֵן	dobrý	טוֹב
židle	כִּסֵּא	dobrá	טוֹבָה
skříň	אָרוֹן	malý, malá	קָטָן, קָטָנָה
Palestina	אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל	náš kůň	סוּסֵנוּ
chlapec	נָעַר	váš (mužů) kůň	סוּסְכֶם
bota (ž. r.)	נָעַל	váš (žen) kůň	סוּסְכֶן
oko (ž. r.)	עֵיִן	jejich (mužů) kůň	סוּסֵם
strom	עֵץ	jejich (žen) kůň	סוּסֵן
koza (ž. r.)	עֵז	16.	
tele	עֵגֶל	dvůr	חֲצֵר, חֲצֵרָה
kde?	אֵיךָ?	vejce	בֵּיצָה, בֵּיצִים
na	עַל	pták (ž. r.)	צִפּוֹר
	18.	Cipora	צִפּוֹרָה
ořech	אֶמֶץ	Izák	יִצְחָק
osel	חֲמוֹר	pilný, pilná	חֲרוּץ, חֲרוּצָה
dívka	נַעֲרָה	spravedlivý, spravedlivá	צְדִיק, צְדִיקָה
vůz	עֲגָלָה	on, ona píše	פּוֹתֵב, פּוֹתֵבֶת
loď	אֶנְיָה	17.	
klasy (ž. r.)	שִׁבְלִים	otec, tatínek	אָב, אָבִא

každý, celý	כָּל	pravítko	סָרְגַל
každý den	כָּל יוֹם	tužka	עֶפְרוֹן
celý den	כָּל הַיּוֹם	knihy	סִפְרִים
všechny dny	כָּל הַיּוֹמִים		28.
30.		komu?	לְמִי?
jméno	שֵׁם	dopis	מִכְתָּב, מִכְתָּבִים
Šalomoun	שְׁלֹמֹה	dědeček	סֵב
31.		babička	סֵבָה
nejsem	אֵינִי-אֵינִי	dar, almužna	נְדָבָה
mužové	אֲנָשִׁים	vlk	זֵאֵב
ženy	נָשִׁים	chudý, chudá	עָנִי, עָנִיָּה
chlév (ž. r.)	רֶפֶת	podobám se	אֲנִי דוֹמֶה, דוֹמֶה
hladový, hladová	רָעֵב, רָעֵבָה	dávám	אֲנִי נוֹתֵן, נוֹתֵנָת
žíznlivý, žíznlivá	צָמָא, צָמָאָה	ještě	עוֹד
unavený, unavená	עֵיֶף, עֵיֶפָה		29.
dobře	הַיָּטֵב	koho?	אֵת מִי?
co je ti?	מָה לְךָ?	mne	אֹתִי
není mi nic	אֵין לִי כֵּלִים	synovec	בֶּן-דָּוִד
kdo jest doma?	מִי בְּבַיִת?	neteř	בַּת-דָּוִד
nikdo není doma	אֵין אִישׁ בְּבַיִת	národ	עַם, הָעַם
32.		vlast	מִולְדָּת
máš?	הֲיָשׁ לְךָ?	rodiče	הוֹרִים
mám	יֵשׁ לִי	(já) jím	אֲנִי אוֹכֵל, אוֹכֵלָת
nemám	אֵין לִי	učím, vyučuji	" מְלַמֵּד מְלַמֵּדָת
oranžový háj	פָּרְדֵּס	hledám	" מְחַפֵּשׂ מְחַפֵּשֶׁת

	26.	pastýř	רוֹעֵה
(já) přicházím	אֲנִי בָּא, בָּאָה	přítel, kamarád	חֵבֵר
vracím se	" שָׁב, שָׁבָה	přítelkyně, kamarádka	חֵבֵרָה
spím	" יָשַׁן, יָשְׁנָה	Dína	דִּינָה
rozumím	" מָבִין, מָבִינָה	chytrý, chytrá	חָכָם, חָכְמָה
mluvím	" מְדַבֵּר, מְדַבֵּרָת	nemocný, nemocná	חֹלֶה, חֹלָה
vařím	" מְבַשֵּׁל, מְבַשֵּׁלָת	věrný, věrná	נֶאֱמָן, נֶאֱמָנָה
soused	יָשֵׁן	židovský, židovská	יְהוּדִי, יְהוּדִיָּה
ráno	בֹּקֵר	hebrejský, hebrejská	עִבְרִי, עִבְרִיָּה
zrána	בְּבֹקֵר		25.
den, ve dne	יוֹם, בְּיוֹם	(já) sedím	אֲנִי יוֹשֵׁב, יוֹשֵׁבָת
poledne, v poledne	צַהֲרַיִם, בְּצַהֲרַיִם	miluji	" אוֹהֵב, אוֹהֶבֶת
noc, v noci (m. r.)	לַיְלָה, בַּלַּיְלָה	čtu	" קוֹרֵא, קוֹרְאָה
vinice	כֶּרֶם	stojím	" עוֹמֵד, עוֹמֵדָת
kuchyň	מִטְבַּח	učím se	" לוֹמֵד, לוֹמֵדָת
brambory	תַּפּוּחֵי-אֲדָמָה	slyším	" שׁוֹמֵעַ, שׁוֹמֵעָת
kam?	לָאֵן?	konám	" עוֹשֶׂה, עוֹשֶׂהָ
odkud?	מֵאֵן?	vidím	" רוֹאֵה, רוֹאֵהָ
kdy?	מָתַי?	Zuzana	זוּזַנָּה
k, ke, do	אֶל	hlas mého učitele	קוֹל-מוֹרִי
z, ze	מִן, מִ	hlas mé učitelky	קוֹל-מוֹרְתִי
až do	עַד	zpěvák, kantor	סוֹפֵן
27.		kde?	אִיפֹה?
čí?	שֶׁל מִי?	před	לְפָנַי
můj	שְׁלִי		

tráva	עֵשֶׁב	minuta	רְגַע, רְגָעִים
čelo	מִצַּח	vteřina	דָּק, דְּקִים
údolí	עֵמֶק	týden (m. r.)	שָׁבֹעַ, שָׁבוּעִית
stádo	עֶדֶר	měsíc	חֹדֶשׁ, חֳדָשִׁים
zeď	פֶּתַל	roční doba	תְּקוּפָה
květina	פֶּרַח	jaro	אָבִיב
kozel	תָּיִשׁ	léto	קַיִץ
potok	נַחַל	podzim	סָתוּ
slovo, věc	דָּבָר	zima	חֹרֶף
moře	יָם	dům, domy	בַּיִת, בָּתִּים
medvěd	דָּב		36.
buben	תֶּף	kolik?	כַּמּוֹחַ?
rabín	רַב	nyní, teď	עַתָּה
strana	צֵד	čtvrt	רְבַע
světlo	אוֹר	polovina, půl	חֲצִי, חֲצִי
svítící těleso	מְאֹר		37.
kůžec	עוֹר	cizinec	גֵּר
jáma	בוֹר	píseň	שִׁיר
pokolení	דּוֹר	svět	עוֹלָם
dluh	חֹב	hvězda	כּוֹכֵב
tajemství	סוֹד	národ	גּוֹי
pár	זוּג	koruna	כֶּתֶר
znamení	אוֹת	šékel	שֶׁקֶל
pták	עוֹף	tisíc	אַלְפֵי
síla	כֹּחַ	služebník	עֹבֵד

lékař	רוֹפֵא	stříbro	כֶּסֶף
Jerusalem (ž. r.)	ירושלַיִם	zlato	זָהָב
Praha (ž. r.)	פְּרָגָא	bratři	אֲחִים
(já) jdu	אֲנִי הוֹלֵךְ, הוֹלֵכֶת	sestry	אֲחֵיות
bydlím	" גָּר, גָּרָה	osiřelý, osiřelá	יְתוֹם, יְתוּמָה
jedu	" נוֹסֵעַ, נוֹסַעַת	arabsky	עִרָבִית
vím	" יוֹדֵעַ, יוֹדַעַת	ano	כֵּן
dosud, ještě	עַדּוֹן	ne	לֹא
vedle	אַצְלַי		33.
	34.	kam?	לְאֵיךְ? אֵיכָּהֶן?
jednou	פַּעַם אַחַת	les	יַעַר
dvakrát	שְׁתֵּי פַעַמִּים	vesnice	כִּפּוֹר
jeden muž	אִישׁ אֶחָד	město	עִיר
dva muži	שְׁנֵי אַנְשִׁים	ulice (m. r.)	רְחוֹב
jedna žena	אִשָּׁה אַחַת	trh, tržiště	שׁוּק
dvě ženy	שְׁתֵּי נָשִׁים	kavárna	בֵּית קָפּוֹה
méně	פָּחוּת	pošta	בֵּית דוֹאֵר
třída	מַחְלָקָה	nemocnice	בֵּית חוֹלִים
velbloud	גַּמֶּל, גַּמְלִים	soud	בֵּית מִשְׁפֵּט
visí	תָּלוּי, תְּלוּיָה	továrna	בֵּית חֶרֶשֶׁת
	35.	nádraží	בֵּית נְתִיבוֹת
rok	שָׁנָה, שָׁנִים	restaurace	מִסְעָדָה
jest mi pět let	אֲנִי בֶן-חַמֵּשׁ שָׁנִים	mlékárna	מַחְלָבָה
jest mi dvacet let	אֲנִי בֶת-עֶשְׂרִים שָׁנָה	kolonie, osada	מוֹשְׁבָה
hodina	שָׁעָה, שְׁעוֹת	do pokoje	הַסְדְּרָה

střed	אָמֶנֶע	duše	נֶפֶשׁ
u, při	עַל יְדוֹ	kost	עֲצָמ
pod	תַּחַת	lžice	כַּף
koberec	מִרְבֵּה, מִרְבָּדִים	hrdlo	לָרֶן
mezi	בֵּין	studně	בְּאֵר
kolem	מְסָבִיב	pohár, číše	כּוֹס
elektrické světlo	אוֹר חֲשֵׁמֶל	prst	אֶצְבַּע
délka	אָרְךְ	měč	חֶרֶב
výška	גְּבוּה	písmeno	אוֹת, אוֹתוֹת
šířka	רֹחֵב	plášť	אַנְדְרֵת
metr	מֶטֶר	mrak	עָב
za	בְּעַד	vítr	רוּחַ
	40.	ležení, tábor	מַחֲנֶה
		peníz, mince	מִטְבֵּעַ
řada	שׁוּרָה	půda, země	קֶרְקַע
mapa	מַפָּה	oheň	אֵשׁ
povídka	סִפּוּר	krejčí	חַיִּט
(já) přináším	אֲנִי מְבִיא	hluboký, hluboká	עֲמֻקָּה, עֲמֻקָּה
vypravuji	מְסַפֵּר	červený, červená	אָדָם, אָדָמָה
počítám	מְחַשֵּׁב	těžký, těžká	כָּבֵד, כְּבֵדָה
naslouchám	מְקַשֵּׁב	jemný, jemná	דָּק, דְּקָה
zpívám	שָׂר	tvrdý, tvrdá	קָשָׁה, קָשָׁה
veselý, libezný	עֲלִיָּה, עֲלִיָּה		39.
po	אַחֲרַי	nahore	לְמַעַלָּה
jen, pouze	בִּי	dole	לְמַטָּה

sud	חֶבֶת	srdce	לֵב
kout	זוֹיֵת	srdce	לֵבָב
košile	כִּתְלֵת	ovoce	פֵּרִי
ručník	מִנְקֵת	poklad	אוֹצֵר
kov	מְחַבֵּת	vidlička	מִזְלַג
služebná	מְשֻׁרְתֵת	klíč	מִפְתָּח
fík	תְּאֵנָה	hůl	מַקֵּל
pšenice	חֶמֶה	místo	מְקוֹם
čočka	עֲדִשָּׁה	sen	חֶלּוֹם
slovo	מִלָּה	země (ž. r.)	אֲרֶז, הָאָרֶז
mravenec	נְמֻלָּה	lev	אַרְיֵה
cihla	לְבִנָּה	dlouhý, dlouhá	אָרְךְ, אָרְכָה
růže	שׁוֹשְׁנָה	krátký, krátká	קָצֵר, קָצְרָה
včela	דְּבוּרָה	úrodný, úrodná	פּוֹרְהָ, פּוֹרְהָ
klas	שִׁבְלֵת	různý, různá	שׁוֹנָה, שׁוֹנָה
červ	תּוֹלְעַת	zlý, zlá	רָע, רָעָה
žába	צְפַרְדֵּעַ	(já) rostu	אֲנִי צוֹמֵחַ
kámen	אֶבֶן	velmi, velice	מְאֹד
cesta	דֶּרֶךְ	38.	
vinná réva	לֶפֶן	ret, řeč	שִׁפָּה
svoboda	דְּרוּר	maca, maces	מַצָּה
plot, zeď	גֵּדֵר	šaty (ženské)	שִׁמְלָה
jehla	מַחַט	sabat	שַׁבָּת
čas, doba	עֵת	krám	חֲנוּת
jazyk	לְשׁוֹן	sklo	זְכוּבֵית

vzduch	אָויר	stříhám	אַני גוזר, גוזרת
pravý, pravá	יָמין, יְמִינִית	kouši	" לועס, לועסט
levý, levá	שְׂמאל, שְׂמאלִית	bez	בְּלִי
plavý, plavá	צָהב, צָהָבָה		43.
pokryt	מְכֻסָּה	člověk	אָדָם
spojen (spojuje)	מְחַבֵּר	tělo, trup	גוּף
(já) dýchám	אַני נושם	jazyk	לָשׁוֹן
(já) proudím	" נוזל	nos	אַף, אָפֶס
s, se	עִם	obličej (pomnožné)	פְּנִים
pomocí, skrz (7. pád)	עַל יְדֵי	spánek	רִקְדָה
	44.	čelo	מַצְחָה
zítra, pozítří	מָחָר, מַחְרָתַיִם	vlas	שֵׁעָר
dvakrát	פַּעַמַּיִם	brada	סַנְיָר
	45.	krk	צַוָּאר
vesta	קִינָה	prsa	חֹדָה
kabát	מַעֲלֵל	břicho	בֶּטֶן
bluza	קִלְצָה	záda	גֵּב
zástěra	סִנֵּר	plíce	רִיאה
klobouk, čepice	פּוֹבַע	žaludek	קִבְדָה
klobouk	מְגִבַּעַת	játra	קֶבֶד
střevíc	סִנְדָל	žluč	מָרָה
drahý, drahá	יָדָר, יָדָרָה	slezina	סָחול
laciný, laciná	זוּל, זוּלָה	střeva	מַעֲים
tlustý, tlustá	עָב, עָבָה	žila	עוֹרֵק
(já) oblékám	אַני לובש, לובשת	kev	דָם

sám	לְבַד	41.	אַרוחת-בֶּקָר
když, jestliže	כַּאֲשֶׁר	snídaní	" צַהָרַיִם
na příklad	כְּמוֹ	oběd	" עֶרֶב
	42.	večeře	חֲמֵאָה
tvář	לָחִי	máslo	לֶחֶם בְּחֵמֵאָה
koleno	בִּרְךְךָ	chléb s máslem	גְּבִינָה
stehno	שִׁיק	sýr	זֶקֶנִיק
roh	קָרוֹן	uzenina	גְּלוֹסְקָא
křídlo	כַּנָּף	houska	עֵקָה
nehet	צַפְרֵן	koláč	חֶלָה
lýtka	בְּרָעִים	barches	סַלַּט
jízdní kolo	אוֹפֵגִים	salát	קִשׁוּיָא
kalhoty	מְכַנְסִים	okurka	צִנּוֹן
brejle	מִשְׁקָפִים	ředkev	תַּאֲבִין
nůžky	מַסְפָּרִים	chuf	דְּבַדְדָן
kleště	מְלַקְחוֹם	třešně	אַגָּס
váha	מֵאֲזָנִים	hruška	שׂוּזִיף
dílo, práce	מְלֶאכֶה	švestka	תַּפּוּחַ יָדָב, תַּפּוּז
kupec	חַנּוּנִי	pomeranč	עֵנָב
slepý	עוֹר	hrozen	תַּמָּר
hluchý	חֶרֶשׁ	datle	תֵּה
němý	אַלֵּם	čaj	בִּירָה
(já) pracuji	אַני עובד	pivo	אַני שוֹתֵה
běžím	" רָץ	(já) piji	וְעִיד
tancuji	" רוֹקֵד	a jiné	

naproti, vstříc	לְקַבֵּאת	od učitele	מִן הַמּוֹרֶה
(já) spěchám	אָנִי מְמַחֵר	od mého učitele	מִמּוֹרֵי
52.		bližní, přítel	רֵעַ
dílo	מַעֲשֵׂה	dar	מַתָּנָה
roztrhaný, roztrhaná	קָרוֹעַ, קְרוּעָה	látka, tkanivo	אָרֶג
zdravý, zdravá	כָּרִיא, כְּרִיאָה	50.	
hnědý, hnědá	חֹבֵם, חֹמָה	cukr	סֶכֶר
tučný, tučná	שָׁמֵן, שִׁמְנָה	med	דְּבֶשׁ
kulatý, kulatá	עָגֹל, עֲגֻלָּה	více	יּוֹתֵר
venku	בַּחוּץ	nejvíce	הַכֵּי, הַיּוֹתֵר, בְּיוֹתֵר
53.		olej	שֶׁמֶן
ke mně	אֵלַי	železo	בְּרִזָּל
na mně	עָלַי	slon	פִּיל
přede mnou	לִפְנֵי	blízky, blízká	קָרוֹב, קְרוּבָה
za mnou	אֲחֵרַי	vzdálený, vzdálená	רְחוֹק, רְחוֹקָה
pode mnou	תַּחְתֵּי	lehký, lehká	קָל, קְלָה
mimo mne	מִבְּלַעֲדֵי	51.	
mír, nazdar!	שָׁלוֹם	slovo, věc	דְּבָר
Aron	אַהֲרֹן	byt, obydlí	דִּירָה
Gideon	גִּדְעוֹן	se mnou	אִתִּי
po každé	בְּכָל פַּעַם	já sám	לְבַדִּי
mnohokrát	פַּעַמִּים רַבּוֹת	tu jsem	הֲלֵנִי
54.		jako já	כְּמוֹנִי
pravda	אֱמֶת	k vůli	לְמַעַן
klid	מְנוּחָה	naproti	לְנֶגֶד

vlna	צֹמֵר	(já) obouvám	אָנִי נוֹעֵל נַעֲלָת
práce	עֲבוּדָה	.. svlékám	" פִּישֵׁט פִּישֵׁט
tygr	נֶמֶר	.. zouvám	" הוֹלֵץ חוֹלֵצַת
liška	שׁוּעָל	.. nasazuji klobouk	" הוֹבֵשׁ הוֹבֵשֶׁת
kočka	חֲתוּל	46.	
myš	עֲכָבֶר	mýdlo	סֶבֶן
(já) táhnu	אָנִי מוֹשֵׁךְ, מוֹשֵׁכַת	hřeben	מַסְרֵק
.. bijí	" מַכֵּה, מַכֵּה	úřadovna	לְשֵׁכָה
.. jedu (na koni)	" רוֹכֵב, רוֹכֶבֶת	studený	קָר, קְרָה
.. pomáhám	" עוֹזֵר, עוֹזֶרֶת	(já) vstávám	אָנִי קָם, קָמָה
.. trhám	" מוֹרֵךְ, מוֹרֶכֶת	.. sestupuji	" יוֹרֵד יוֹרֶדֶת
.. přináším	" מְבִיא, מְבִיאָה	.. myjí, koupou se	" רוֹחֵץ רוֹחֶצֶת
brzy, rychle	מַחֵר	.. se češi	" סוֹרֵק סוֹרֶקֶת
48.		.. opouštím	" עוֹזֵב עוֹזֶבֶת
zobák	מַקּוֹר	potom	אַחֲרַי בֵּן
posada	לֵיל	47.	
keř, křoví	שֵׁחַ	dobytěk, dobytče	בְּהֵמָה
husa	אֵוֹז	zvíře	חַיָּה
kachna	כַּרְוִי	ohon	זָנָב
peří	נִצָּה	stáj	אָרְוָה
(já) létám	אָנִי עֹף, עוֹפָה	seno	שֵׁחַת
.. stavím	" בּוֹנֵה, בּוֹנָה	pluh	מַחְרֵשָׁה
.. plavu	" שׁוֹחֵה, שׁוֹחָה	vozka	עֲגֻלָּן
49.		bič	שׁוֹט
z čeho?	מִמָּה	od koho?	תּוֹעֲלֵת

	60.	francouzsky	צָרְפֹתִית
příroda	טָבַע	za pomoci mého učitele	בְּעֻזַּת-מוֹרֵי
list	עֲלָה, עָלִים	den co den	יוֹם וַיּוֹם
větev	עֲנָף, עֲנָפִים	úplný, celý	שָׁלֵם, שְׁלֵמָה
půda	אֲדָמָה	nyní	עַכְשָׁיו
úroda	תְּבוּאָה	přesto	בְּכֹל-זֹאת
žito	דָּגָן	59.	
ječmen	שְׂעֵרָה	jak se ti daří?	מַה שְׁלֹמְךָ?
děšť	גֶּשֶׁם, גְּשָׁמִים	díky, děkuji	תּוֹדָה
vůně	רִיחַ, רִיחוֹת	chvála Bohu!	בְּרוּךְ הַשֵּׁם!
bos	יָחַף, יַחְפָּה	uzdravení, zdraví	רְפוּאָה
jasný, čistý	צָה, צָהָה	vpravdě, skutečně	בְּאִמְתּוֹת
přikrývám	אָנִי מְכַסֶּה, מְכַסָּה	vynikající	מְמַחֶה, מְמַחָה
procházím se	" מְטִיל מְטִילֹת	my všichni	כָּלֵנוּ
hrají si	" מְשַׁתְּעִישֵׁעַ	táži se	אֲנִי שׂוֹאֵל, שׂוֹאֵלֹת
atd.	רַבְּרָה וְכָלֵי	myslím	חוֹשֵׁב, חוֹשֵׁבֹת
	61.	bolí	כּוֹאֵב, כּוֹאֵבֹת
uhlí	פָּחַם, פְּחָמִים	takto	כָּכָה
led	לָבַח	a proto	וּבְכֵן
saně	שְׁלֵגָה	program	פְּרוֹגְרַמָּה
nahý	עִירוֹם	biograf	קוֹלָנוּעַ
ztuhlý, zmrzlý	קָפֵא	pojď (muži), pojď (ženo)!	בּוֹא! בּוֹאִי!
potěšen, radostný	שָׂמֵחַ	trochu	קָצֵת
svěží	רַעֲנָן, רַעֲנָנָה	mám kdy	לִי פָנָא
topím	אֲנִי מְסִיק, מְסִיקָה	rozhovor	שִׁחָה

náradí, nádobí	כָּלֵי, כְּלִים	požehnání	בְּרָכָה
kladivo	פְּטִישׁ	čest	כְּבוֹד
temeno	קְדָקֵד	psací stůl	שֻׁלְחַן-כְּתִיבָה
	56.	šatník	אָרוֹן-בְּגָדִים
jídelna	חֲדַר-אֵכֵל	knihovna	אָרוֹן-סְפָרִים
ložnice	חֲדַר-שְׁנָה	prádelník	אָרוֹן-לְבָנִים
pokoj pro hosty	חֲדַר-אוֹרְחִים	spíž	אָרוֹן-מְזוֹנוֹת
koupelna	חֲדַר-רַחֲצָה	dětský pokoj	חֲדַר-יְלָדִים
předsíň	מְבוֹא, מְבוֹאוֹת	masová polévka	מְרַק-בָּשָׂר
patro, poschodí	קוֹמָה	telecí maso	בָּשָׂר-עֵגֶל
hluk	שִׁאוֹן	děd	אָבִי-אָבִי
most	גִּישׁוֹר	děti mého otce	בְּנֵי-אָבִי
pan Kohen	מַר בְּהֵן	studniční voda	מֵי-בְּאֵר
nejvyšší	עֲלִיזִין	mořské ryby	דְּגַיִם-יָם
naproti	מִמּוּל	řeč našeho národa	שִׁפְתַי-עַמּוֹנוֹ
proč?	מַדְּנֵעַ?	milý, příjemný	נְעִים, נְעִימָה
proto	לְכֵן	ostrý, ostrá	חַד, חֲדָה
na shledanou!	לְהִתְרָאוֹת!	55.	
	57.	ovoce stromové	פְּרִי-הָעֵץ
otázka	שְׂאֵלָה	dub	אֵלֹן
paní Bašová	מֵרַת בַּשׁ	díl	חֶלֶק, חֲלָקִים
	58.	vnuk	נֶכֶד, נְכָדִים
odpověď	תְּשׁוּבָה	vnučka	נְכֵדָה, נְכָדוֹת
německy	גֵּרְמָנִית	pekař	אוֹפֵה, אוֹפִים
česky	צֵכִית	řemeslník	בַּעַל-מְלָאכָה

obdělávám	אָנִי עֵיבֵר	kladivo	פִּטְיִשׁ, פִּטְיִשִּׁים
hnojím	מִזְבֵּל "	pilka	מְשׂוּר, מְשׂוּרִים
vláčím	מְשַׁדֵּד "	hoblík	מִקְצוּעָה
seji	זֵרַע "	nebozez	מִקְדָּחִים, מִקְדָּח
zavlažuji	מְשָׁקָה "	kleště	צָבֵת, צָבֵתוֹת
	69.	prkno	קָרֵשׁ, קָרֵשִׁים
užitek	תּוֹעֵלָת	hřebík	מִסְמָה, מִסְמָרִים
zloděj	גָּנֵב, גָּנְבִים	díra	לָקֵב, נִקְבִים
myslivec	צַיֵּד, צַיִדִים	klih	לָבֵק
řezník	קַצֵּב, קַצְבִים	vrtám	אָנִי נוֹקֵב
ležím (bes)	אָנִי רוֹבֵץ, רוֹבְצָת	spojuji	" מְחַבֵּר
doprovázím	מְלוֹחַ, מְלוֹחָה	hoblují	" מְחַלֵּק
skáčů	רוֹקֵד, רוֹקְדָת		68.
lízám.	מְלַבֵּק, מְלַבְּקָת	hnůj	זָבֵל
štěkám	נוֹבֵחַ "	brány	מְשַׁדְּדָה
před	מִפְּנֵי	semeno	זֵרַע, זֵרָעִים
	70.	srp	חֶרֶמֶשׁ
vlna	צֶמֶד, צֶמֶדִי	polovina	מִחְצֵית
látka	אַרְגַּ	mlynář	טוֹחֵן, טוֹחֵנִים
ponožka	פּוֹמָקָה, פּוֹמָקָאוֹת	mlýn	מִחְנָה
punčocha	קָרֵב, קָרָבִים	mouka	קָמַח
rukavice	כַּסְּוֵת, כַּסְּוֵיֹת	žnu	אָנִי קוֹצֵר
tuk	חֶלֶב	mlátím	" דָּשׁ
struna	מִיתָר, מִיתָרִים	melu	" טוֹחֵן
housle	כִּנּוֹר, -רִים, -רוֹת	peku	" אוֹפֵה

lístonoš	נוֹשֵׂא-מִקְתָּבִים	bruslím	אָנִי מְחַלֵּק, מְחַלֵּקָה
telegrafní úřad	מְשַׁדֵּד-טֵלֵגְרָף	sáňkuji	" מְשַׁלֵּג, מְשַׁלֵּגָה
telefonní úřad	" טֵלֵפּוֹן		62.
dopisnice	גְּלוּיָה, גְּלוּיּוֹת	chodník	מְדַרְכָּה
posílám	אָנִי שׁוֹלֵחַ, שׁוֹלַחַת	kočár	מְדַרְכָּה
házím	" זֹרֵק, זֹרְקָת	auto	מְכוּנִית, מְכוּנִיּוֹת
přijímám, dostávám	" מְקַבֵּל, מְקַבְּלָת	autobus	אוֹטוֹבּוּס
nalepuji	" מְדַבֵּק, מְדַבְּקָה	dům o třech patrech	בַּיִת בְּעַל-שָׁלוֹשׁ קוֹמָת
	65.	obchodník	סוֹחֵר, סוֹחֵרִים
švadlena	תּוֹפְרָת	zboží	סְחוּרָה, סְחוּרוֹת
žehlička	מְגַהֵץ, מְגַהֵצִים	úředník	פְּקִיד, פְּקִידִים
šicí stroj	מְכוּנַת-תּוֹפֵרָה	prodávám	אָנִי מוֹכֵר, מוֹכְרָת
zástěra	סִינֵר, סִינֵרִים	pěšky	רַגְלִי
nít	חוּט, חוּטִים	a tak dále	וְכֵן הַלָּאָה
šiji	אָנִי תּוֹפֵר, תּוֹפְרָת		63.
žehlím	" מְגַהֵץ	počet	מִסְפָּר, מִסְפָּרִים
	66.	denní potřeby	צָרְכֵי-יוֹם יוֹם
obuvník	סַנְדָּלָר	nízký, nízká	נְמוּדָה, נְמוּדָה
šidlo	מְרַצֵּעַ, מְרַצֵּעִים	roztroušen	מְפוּזָר, מְפוּזָרָה
kupuji	אָנִי קוֹנֵה, קוֹנֵה		64.
spravuji	מְתַקֵּן, מְתַקְּנָת	baliček	חֲבִילָה
	67.	známka	פּוֹל, פּוֹלִים
truhlář	נֵגֵה, נֵגֵהִים	adresa	כַּתָּבָת כַּתְּבוֹת
nábytek	רְהוּט, רְהוּטִים	obálka	מַעֲטָפָה, מַעֲטָפוֹת
sekyra	גְּרִיז, גְּרִיזִים	poštovní schránka	תְּבֵת-דִּיּוֹאר

oral jsem	חָרַשְׁתִּי	slyšel jsem	שָׁמַעְתִּי
šel jsem	הִלַּכְתִּי	spal jsem	יָשַׁנְתִּי
opustil jsem	עָזַבְתִּי	zemřel jsem	מָתִי
myslil jsem	חָשַׁבְתִּי	bál jsem se	יָרַאתִי
jedl jsem	אָכַלְתִּי	soudil jsem	שָׁפַטְתִּי
myl jsem	רָחַצְתִּי	rozbil jsem	שָׁבַרְתִּי
zabíjel jsem	שָׁחַטְתִּי	zavřel jsem	סָגַרְתִּי
obouval jsem	נָעַלְתִּי	psal jsem	כָּתַבְתִּי
volil jsem	בָּחַרְתִּי	padl jsem	נָפַלְתִּי
čerpal jsem	שָׁאֲבְתִי	ležel jsem	שָׁכַבְתִּי
našel jsem	מָצָאתִי	vzpomínal jsem	זָכַרְתִּי
nesl jsem	נָשָׂאתִי	hodil jsem	זָרַקְתִּי
hřešil jsem	הִטָּאתִי	jezdil jsem na koni	רָכַבְתִּי
odešel jsem	יָצָאתִי	hledal jsem	דָּרַשְׁתִּי
pil jsem	שָׁתִיתִי	počítal jsem	סָפַרְתִּי
stavěl jsem	בָּנִיתִי	šil jsem	תָּפַרְתִּי
žil jsem	חָיִיתִי	oblekl jsem	לָבַשְׁתִּי
plaval jsem	שָׁחַיְתִי	kradl jsem	גָּנַבְתִּי
plakal jsem	בָּכִיתִי	spálil jsem	שָׂרַפְתִּי
pověsil jsem	תָּלִיתִי	tancoval jsem	רָקַדְתִּי
obrátil jsem	פָּנִיתִי	miloval jsem	אָהַבְתִּי
vystoupil jsem	עָלִיתִי	sklízal jsem	אָסַפְתִּי
odpověděl jsem	עֲנִיתִי	stál jsem	עָמַדְתִּי
pekl jsem	אָפִיתִי	sloužil, obdělával jsem	עָבַדְתִּי
		šel jsem kolem	עָבַרְתִּי

západ	מִצְרַב	stříhám	אֲנִי נוֹזֵן גִּזְזֹת
sever	צָפוֹן	tkám, předu	" אֲוֹרָג, אֲוֹרָגְת
jih	דָּרוֹם		71-72.
slunce vychází	הַשֶּׁמֶשׁ יוֹצֵאת	neděle	יוֹם ראשון
slunce zapadá	הַשֶּׁמֶשׁ שׁוֹקַעַת	pondělí	יוֹם שֵׁנִי
slunce svítí, září	הַשֶּׁמֶשׁ זוֹרַחַת	úterý	יוֹם שְׁלִישִׁי
východ slunce	צֵאת-הַשֶּׁמֶשׁ	středa	יוֹם רְבִיעִי
západ slunce	שְׁקִיעַת-הַשֶּׁמֶשׁ	čtvrtek	יוֹם חֲמִישִׁי
měsíc vychází	הַיָּרֵחַ יוֹצֵא	pátek	יוֹם שֵׁשִׁי
měsíc zapadá	הַיָּרֵחַ שׁוֹקֵעַ	sobota	שַׁבָּת
půlnoc	חֲצוֹת	svátek pésach	חַג הַפֶּסַח
až do	עַד	svátek týdnu	חַג הַשַּׁבּוּעוֹת
kdy?	מָתִי?	Nový rok	ראש-השָׁנָה
taktéž	גַּם כֵּן	den smíření	יוֹם-הַכִּפּוּרִים
	74.	svátek stanů	חַג הַסֻּכּוֹת
opatroval jsem	שָׁמַרְתִּי	chanuka	חַנּוּכָה
řekl jsem	אָמַרְתִּי	purim	פּוּרִים
tázal jsem se	שָׁאַלְתִּי	devátý ab	תְּשֻׁעָה בָּאֵב
četl, volal jsem	קָרַאתִי	obyčejný rok	שָׁנָה פְּשוּטָה
kupoval jsem	קָנִיתִי	přestupný rok	שָׁנָה מְעֻבְרַת
dělal jsem	עָשִׂיתִי	příští rok	שָׁנָה הַבָּאָה
byl jsem	הָיִיתִי	svátek	מִנוּחַ, מִנוּחִים
přišel jsem	בָּאתִי	slavím, světim	אֲנִי הוֹגֵג, הוֹגֵגִים
viděl jsem	רָאִיתִי		73.
dal jsem	נָתַתִּי	východ	מוֹרָח

anděl smrti	מלאך-המוות	proč?	למה?
	84.	jestliže	אם
vytil jsem	יצאתי	ustoupil jsem	סרתי
vzal jsem	לקחתי	stranou	צדה
panoval jsem	מלכתי	80.	
trhal jsem	קטפתי	potkal jsem	פגשתי
křičel jsem	צעקתי	jiný, jiná	אחר, אחרת
nasytil jsem se	שבעתי	vždyt	הלא
mstil jsem se	נקמתי	81.	
hotel	מלון	rozpustilý, rozpustilá	שוקב, שוקבה
vysoký, vznešený	רם, רמה	smích	צחוק
časně	השכם	vedu	אני נוהג, נוהגת
	86.	82.	
otevřel jsem	פקחתי	co tě potkalo?	מה קרה לך?
lístek	פרטים	mnoho	הרבה
železnice	מסלת-ברזל	pro	בשביל
	87.	národní fond	קרן הומות
snop	אלמה, אלמות	odkud?	מאין?
zahradník	גן, גנים	83.	
vinař	כורם	mince	זון
stavitel	בנא	který, která, které	ש-
zedník	גודר, גודרים	zakousl jsem	נשכתי
tesař	חרש-עצים	uhasil jsem	כבית
kamnář	תנר	odvedl jsem	קטפתי
sklenář	ונג	košerák	שוחט

zahálka	בשלה	pásl jsem	רעיתי
jíž	בקר	běžel jsem	רצתי
zde a tam	בה ובה	odpočíval jsem	נחתי
velice	מאד	přenocoval jsem	לנתי
	75.	hádal jsem se	רבותי
sestoupil jsem	ירדתי	zpíval jsem	שרתי
česal jsem	סרקתי	vstal jsem	קמתי
ihned	מיד	mlátil jsem	דשתי
	76.	položil jsem	שמתי
zelí	כרוב	věděl jsem	ידעתי
moučník	קמחיה	jel jsem	נסעתי
kus chleba	פת-לחם	zasadil jsem	נטיעתי
červený, červená	אדום, אדומה	sil jsem	ורעתי
	77.	radoval jsem se	שמחתי
fazole, bob	פול, פולים	poslal jsem	שלחתי
řetkev	צנון, צנונים	otevřel jsem	פתחתי
rajské jablko	עגבניה	prchal jsem	ברחתי
dojil jsem	קלכתי	štípal jsem	פקעתי
	78.	zapomněl jsem	שכחתי
lhář	שקרן	nenáviděl jsem	שנאתי
tloukl jsem	הכיתי	žíznil jsem	צמאתי
rozšlápl jsem	רמסתי	spravedlnost	צדק
	79.	zábava	לשך
svítilna	פנס, פנסים	mládí	ילדות
vidomý	פקת, פקחה	procházka	טיול

když jsem sám pro sebe	בְּשֵׂאֵנִי לְעַצְמִי	mohl jsem	יָכַלְתִּי
po prvé	בַּפְּעַם הָרִאשׁוֹנָה	především, nejdříve	בְּהֶקְדָּמָה
divít se	תָּמַחַ	najal jsem	שָׁכַרְתִּי
říkával jsem	הָיִיתִי אוֹמֵר	musím se učit	עָלֵי לְלַמֵּד
já sám	עַצְמִי	zaplatil jsem	שִׁלַּמְתִּי
yní, teď	עַכְשָׁו	výdaje	הוֹצָאָה
kdy?	אִימָתַי ?	smím, jest mi dovoleno	מִתָּר לִי
dokončiti	נָמַר	smím, mám volnost	לִי רִשׁוּת
roztrhal jsem	קָרַעְתִּי	jest mi zakázáno, nesmím	אָסוּר לִי
přiblížil jsem se	קָרַבְתִּי	navštívil jsem	בִּקְרָתִי
dotkl jsem se	נִגַּעְתִּי	kouřil jsem	עֲשִׂנְתִּי
trkal jsem	נִגַּחְתִּי	musím	אֲנִי מִקְרָח
rada	עֲצָה	musím, jest mi zapotřebí	" צָרִיךְ "
telegram	מִקְרָק	dluh	חֹב, חֹבוֹת
dosud	עַד־כֵּן	92.	
toho času	בְּעֵת	domácí paní, hospodyně	בַּעֲלַת־הַבַּיִת
chystám, připravuji	אֲנִי מְכִינָה	břeh	חוֹף, חוֹפִים
pokrm, jídlo	אָכַל	ovce, brav	צֹאן
během, za (časové)	מִשְׁךָ זְמַן	leží	מָנָח
	93.	větrný mlýn	מַחְנַת־רוּחַ
asi dvacetiletý	בְּכַוֵּשְׁרִים שָׁנָה	ložnice	הַדְרָמָטוּת
	94.	láska, milost	חֶסֶד
hubený	רָזָה	bledý	מְקַצֵּעַ
mladík	בְּחֹר	povolání, zaměstnání	בְּנֹדָא
zatím	בְּתוֹךְ בְּדֵי	zajisté	בְּשָׂרָאֵיתִי
		když jsem viděl	

doufám	אֲנִי מִקְוֶה, מְקוֹה	zámečník	מְסַגֵּר
	89.	sklep	מִרְתֵּף
brzy	בְּמִהְרָה	trám	קוֹרָה
prach	עָפָר	zámek	מְנַעֵל
přímý, poctivý	יֵשָׁר, יִשְׁרָה	stěžež, čep	צִיר
stan	אָהַל, אֹהֲלִים	závora	בְּרִים
trochu, málo	מְעַט	okenní tabule	שְׂמֵשֶׁת, שְׂמֵשׁוֹת
ihned	תִּיכֵף	stavba domu	בְּנֵן־הַבַּיִת
zpaměti	עַל פִּה	zeď	כְּתֵל, כְּתָלִים
když, jak	כְּאִשֶּׁר	pod	מִתַּחַת
poučení, domluva	מוֹסָר	upevnil jsem zasklil jsem	קָבַעְתִּי
síla	כֹּחַ	88.	
spoléhal jsem, důvěřoval jsem	בְּמַחְתִּי	od rána	מֵאֹז הַבֶּקֶר
zavrl jsem	נִטַּשְׁתִּי	bolel, bolela	כָּאֵב, כְּאֵבָה
snad	אִפְשָׁר	slovník	מְלוֹן, מְלוֹנִים
	91.	několik	אֶחָדִים, אֶחָדוֹת
známý	מְבִיר	jasný	בְּהוֹר, בְּהוֹרָה
chtěl jsem	רָצִיתִי	odtamtud	מִשָּׁם
chtěl jsem, přál jsem si	חָפְצְתִּי	je-li tomu tak	אִם כֵּן
přání	חֶפְזִין	italsky	איטלקית
prosím	בְּבִקְשָׁה	rusky	רוסית
kilo	קִילוֹ	hachšará (práce na statku)	הַכְּשָׂרָה
galut, vyhnanství	גּוֹלָה	byl jsem silný	הָיִיתִי חָזָק
služebník	מְשָׁרֵת	hněval jsem se	קָצַפְתִּי
cizí (jazyk)	לִיגִין	prosil jsem	בִּקְשָׁתִי

spravuji	אני מסתקן	po, potom	אחר
čistím	מנקה	"	103.
doprovázím	מלווה	"	byl jsem střežen, hlídán נשמרת
čekám, očekávám	מסכה	"	narodil jsem se נולדתי
prokazuji čest	מכבד	"	byl jsem znám, zvěděl jsem נודעתי
přijímám	מקבל	"	byl jsem zván נקראתי
hledám	מחפש	"	byl jsem poslán נשלחתי
prosím	מבקש	"	byl jsem zaset נודעתי
spěchám	ממהר	"	byl jsem vytištěn נדפסתי
přikazuji	מצוה	"	přisahal jsem נשבעתי
pomalů	לאט	"	válčil jsem נלחמתי
	105.	"	byl jsem slyšen נשמעתי
předsín	מבוא, מכוואות	"	bylo řečeno נאמר
posel	שליח	"	hostina משתה
hrnec	סיר, סירים	"	narozeniny יום הולדת, יום הולדת
	106.	"	minulý rok שנה שעברה
modlil jsem se	התפללתי	"	přístav נמל, נמלים
procházel jsem se	התהלכתי	"	104.
nachladil jsem se	התקררתי	"	dějiny, dějepis דברי ימים
klečím	אני כורע	"	oblek חליפה
klaním se	משתחווה	"	kartáč מקלשת
chlubím se	מתהלל	"	vykládám, vysvětluji אני מבאר
vyznávám	מתנודה	"	potěšují, rozveselují משמים "
počasí	מג האוויר	"	chválím, velebím משבח "
hřích	חטא, חטאים	"	velebím מהלל "

opětně	שוב	Jafa	יפא
konec	סוף	ach!	הוי
	100.	tolik, tak mnoho	כך כד
polštář	כר, כרים	vlast	מולדת
snil jsem	חלמתי	Mesiáš	משיח
pokrm	מאכל	údiv	תמהון
avšak	אך	zvláštní, podivný	משונה, משונה
	101.	hleděl	הביט
pamlsky	ממתקים	95.	
příjemný	נעים, נעימה	vzdálený, daleký	רחוק, רחוקה
pouze, mimo	מלבד	přistoupil jsem	נגשתי
aj!	האח!	smál jsem se	צחקתי
takto	ככה	96.	
chutnatí	נעם	Ceví (vlastní jméno)	צבי
obejmul jsem	חבקתי	lstivý, chytrý	ערום, ערומה
	102.	nahý	ערום, ערמה
spor, hádka	ריב, ריבות	přirozeně, samozřejmě	מוכן
úd	אבר, אברים	97.	
povinen	מחויב	vytil jsem	שפכתי
kousati, žvýkati	לעם	upraviti (stůl) prostřiti	ערך
ustati	הדל	98.	
slábnouti	חליש	lakomý	פילי
pochopil	הבין	nic	מאומה
nejprve	בראשונה	99.	
krátký, krátká	קצר, קצרה	nevdělanec, analfabeta	עם-הארץ

úplný, celý	שָׁלֵם, שְׁלֵמָה	peruta, peníz	פְּרוּטָה
div	פְּלֵא	dosyta	לְשֹׁבַע
krok	צֵדָה, צְעָדִים	súl	מָלַח
kráčeti	צָעַד	pótom	אַחַר
	120.		115.
sklepník	מְלַצֵּר	odpověď	מַעֲנָה
hodovati, jísti	סָעַד	mísa	קִנְיָה
hostina, jídlo	סְעוּדָה	pokrývka, poklička	מִקְסָה
jídelní lístek	רְשִׁימַת־מֵאֲכָלִים		116.
kývl jsem	רְמוּתִי	hloupý, zpozdilý	טִפֵּשׁ
přistoupil jsem	הִזְשִׁיתִי	kloboučník	מִבְּעַי
hleděti	עִין	ztratil jsem	אֶבְדִּיתִי
	121.	běda!	חֶבְלִי!
lék	רְפוּאָה	míra	מִדָּה
lék	תְּרִיפָה		117.
tobolka	אֲדָקָה	Jake (vlastní jméno)	יָקֵה
mínce	מִטְבַּע	blázen, hlupák	שׂוֹמֵה
lhal jsem	שִׁקְרָתִי	shýbatí se	נָחַן
	122.	ústav, vyšší škola	בֵּית־הַמְּדִרָשׁ
rybář	דָּגִי	čistý, čistá	נָקִי, נְקִיָּה
sif	רִשְׁתָּה, רִשְׁתּוֹת		118.
jak se patří, řádně	כְּרָאוּי	cena	מְחֹר
líný, líná	עֲצֵל, עֲצֵלָה	knihkupectví	בֵּית־מִסְחָר־הַסְּפָרִים
prázdný, prázdná	רִיק, רִיקָה		119.
zatím, mezitím	בֵּינָתַיִם	rozumný	נְבוֹן, נְבוּנָה

	110.	oholil jsem se	הִתְנַחַחְתִּי
hrdina, silák	גִּבּוֹר		107.
zdaleka	מְרַחֵק	vyslal jsem	הִשְׁלַחְתִּי
střed	קָרֵב, קָרְבִי	prokazoval jsem dobro	הִטִּיבוֹתִי
sekyra	קַרְדָּם	vyvedl jsem	הוֹצֵאתִי
usekl jsem	כָּרַתִּי	ukázal jsem	הִרְאֵיתִי
	111.	probudil jsem se	הִקְוִיצְתִּי
drahý kámen	אֶבֶן יָקָרָה	oznámil jsem	הַגְּדַתִּי
zasazen	מִשְׁבֵּץ	vyhnal, zapudil jsem	הִגְלִיתִי
ale, avšak	אֲוִלֵּם	vedu	אֲנִי מְדַרְיָה, מְדַרְיָה
uchopil jsem, vzal jsem	אֶחָזְתִּי	rozžehuji	" מְדַלִּיק, מְדַלִּיקָה
vedl jsem	הוֹבַלְתִּי	byl jsem ujštěn	הֶבְטַח לִי
	112.	úřad	מִשְׁרָד
prosba	בְּקִשָּׁה	Babel	בָּבֶל
hrnčič	קַדְר		108.
dešť	מָטָר	hrdlo džbánu	פִּי־חַבֵּר
hliněné nádobí	כְּלֵי־חֶרֶשׁ	vnitřek	תּוֹךְ
uschnouti	יָבֵשׁ	úzký, úzká	צָר, צָרָה
zavlažuji	אֲנִי מַרְוֶה	kříčel jsem	צָעַקְתִּי
	113.	smál jsem se	צִסְקַתִּי
žalář, vězení	בֵּית־הַכֶּלֶא	vrátil jsem	הוֹשִׁבְתִּי
barva	צָבַע		109.
zlobil jsem se	כָּעַסְתִּי	náklad, tíž	מִשָּׂא, מִשָּׂאוֹת
	114.	klín	סִיךְ
jerusalemský	הַיְרוּשָׁלַיִם		

pán	רַבּוֹן	libra	לִטְרָא
meč	חֶרֶב, חַרְבוֹת	obrovský	אַגְרָן obr
krádež	גְּנֵבָה	podivný, zázračný	נִפְלֵא
lup	זָלַל	záviděl jsem	קִנְיַתִּי
na počátku	בְּתַחֲלָה	děkoval jsem	הוֹדִיתִי
vraždil jsem	רָצַחְתִּי	divil jsem se	הִתְפַּלַּאתִי
	134.		131.
mládí	נָעַר	naproti, odpovídající, za	בְּנֵגֵד
olej	שָׁמֶן	požehnání	בְּרָכָה
turista	תּוֹר	žehnám	אַנִּי מְבַרֵּךְ, מְבַרְכֶּת
ústav	מוֹסָד, מוֹסְדוֹת	utekl jsem	בִּרְחַתִּי
zelinářská zahrada	גִּנְה	smál jsem se	שָׂחַקְתִּי
zvonění	צִלְצוּל	styděl jsem se	נִבְלַמְתִּי
zvon	פַּעֲמוֹן	ven	הוֹצֵא
námaha	עָמַל		132.
nekárna	מְאַפְיָה	tchán	חֲתָן, חֲתָנִים
stavba	בְּנֵינָן	rybník	בְּרֵכָה
prosím	בְּבִקְשָׁה	poušť	מִדְבָּר, מִדְבְּרוֹת
fotografovati	צָלַם	rameno	שֵׁכָם, שְׂכָמִים
fotografie	צִלּוּם, צִלּוּמִים	žízeň	צָמָא
fotograf	צֹלֵם	milosrdný	רַחֲמָן
fotoaparát	צִלְמוֹנִיָּה	počkej!	הִסְתַּמְּן!
skutečný	מְמַשׁ		133.
zdaleka	מְרַחֵק	skoro	כִּמְעַט
jak jest možno?	אִיךְ אֶפְשָׁר ?	lidé	עַם, הָעָם, עַמִּים בְּנֵי-אָדָם

	126.		123.
hodinář	שָׁעָן-שׁוֹעֵן	šupina	קִשְׁקִישׁוֹת, קִשְׁקִישׁוֹת
ciferník	מִסְפָּרֵת	ploutev	סַנְפִּיר, סַנְפִּירִים
ručička	מַחוּגָה	červ	רֶמֶשׁ, רֶמֶשִׁים
maličký	קְמִינָן	plaz, hmyz	שָׂרָץ, שָׂרָצִים
kyvadlo	מִטְטָלֵת	udice	חֶבֶה
závaží	מִשְׁקָלֵת, מִשְׁקָלוֹת	spolkl jsem	בָּלַעְתִּי
zvon	מְצִלָּה		124.
mé hodiny jdou správně	שָׁעוֹנִי מְדוּנִיק	čáp	חִסְדֵּה
mé hodiny si nadcházejí	שָׁעוֹנִי מְמַחֵר	hrdlo	גְּרוֹן, גְּרוֹנוֹת
mé hodiny se opoždují	שָׁעוֹנִי מְפַגֵּר	odměna, mzda	שִׁכָּר
radio	רַדִּיו	stačí, dostatečný	כִּי
řídím	אַנִּי מְכוּן		125.
ukazuji	" מְרַאֵה	peří, pero	נוֹצָה, נוֹצוֹת
podle	לְפִי	agóra, mince	אַגוֹרָה
	127.	nejlepší	מֵיטֵב
zralý, zralá	בָּשֵׁל, בִּישָׁלָה	shromáždil jsem se	נִקְבַּצְתִּי
postíl jsem se	צִמְתִּי	vystlál jsem	רָפַדְתִּי
zhubl jsem	כָּחַשְׁתִּי	náhle	פְּתָאם
ztloustl jsem	כָּחַשׁ בְּשָׂרִי	vítr zavanul	הָדִים נִשַׁב
vešel jsem	נִמְלַסְתִּי	strana	עֲבַת, עֲבָרִים
díra	חוֹר, חוֹרִים	šel domu	הִלָּךְ לוֹ
	130.	zbyl jsem	נִשְׁאַרְתִּי
dar	מַתָּנָה - מְנָחָה	bez	בְּלֵי
váha	מִשְׁקָל	od té doby	מֵאָז

podmínka	תנאי, תנאים	baviti se	שחק
horečka	קִנְחָה	popoháněti	זָרַז
jed	רעל	zděsil jsem se	נִבְהַלְתִּי
otravný	מַרְעִיל	žasl jsem	הִשְׁתַּמְמַמְתִּי
starobylý	עתיק, עתיקה	135.	
podivný	נוֹרָא	železnice	עֲגֻלּוֹן
kvetoucí	פּוֹרֵחַ	mladík	מְשׁוֹרֵר
ráj	גַּן עֵדֶן	Středozemní moře	הַיָּם הַיְרֵדִי
zvracím	אֲנִי מַקִּיֵּא	prominutí	סְלִיחָה
věřím	" מֵאֲמִין	zaměstnání	עֲסָקָה, עֲסָקִים
rozstonatí se	חָלָה	prostý	פְּשוּטָה, פְּשוּטָה
obrátili	הִפְּיָו	správný	נָכוֹן, נְכוּוֹנָה
zpustnouti	חָרַב	jediný	יְחִידָה, יְחִידָה
kráčetí	חָרַץ	šťastný	מְאֻשֶּׁר, מְאֻשֶּׁרָה
vysušití	יָבֵשׁ	vždyť	חִיפָה
začal jsem	הִתְחַלַּמְתִּי	136.	
rozhodl jsem se	הִחַלַּמְתִּי	počátek	רֵאשִׁית
uzdravil jsem	הִבְרִיאֵתִי	plocha, výměra	שְׂטַח
cítil jsem	הִרְגַּשְׁתִּי	osada	יְשִׁיבָה, מְיֻשָּׁב
vzchopil jsem se	הִתְנַפְּרַתִּי	společnost	חֲבִירָה
yní, zde	כֵּן	pustina, zřícenina	חֲרָבָה, חֲרָבוֹת
skoro	כְּמַעַט	močál	בְּצֵה
proč? z jaké příčiny?	מִפְּנֵי מַה?	hrob	קֶבֶר, קְבָרִים
bez pohnutí	מִבְּלִי לִזְזִי	hřbitov	בֵּית-הַקְּבָרוֹת
		pramen	מַעְיָן, מַעְיָנוֹת

